

**Köszöntöm Önt,
a Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola
Pedagógiai Programjának olvasóját.**

Közel száz éve névadónk a lánglelkű költő. Az Ő szellemisége áthatja hagyományainkat, ünnepeinket, mindennapjainkat, így természetesen befolyással bír a pedagógiai, szakmai munkánk során is.

Az intézmény a Halász utcában, a Soproni SzC Handler Nándor Technikum és a Halász Utcai Óvoda között található, a Belváros közvetlen szomszédságában.

A Poncichter (Bohnenzüchter)-negyed, ahol iskolánk található: falusiasan beépített városrész, mely a múltban lassan elvesztette gazda-polgár előkelő helyét, de az oromzatos, hosszú házakkal, a közös udvarokkal jellegzetes városrésze Sopronnak.

Bár sokan választják iskolánkat a város más részéről, azért ez elsősorban a környék iskolája, ahol "ugyanazt" a padot koptatta nagyszülő, szülő, unoka. "Halászosnak lenni" - ahogy a diákok, szülők mondják egymás között - megbecsülést jelent és tekintélyt parancsol. A tánc- és mozgásművészeti osztály létrehozásával egy országSZerte egyedülálló pedagógiai és művészeti innovációt vezettünk be, mely tovább emelte iskolánk népszerűségét, a nevelő-oktató tevékenységünk színvonalát, sokszínűségét.

Az ódon épület - annak előnyeivel és hátrányával -, a jellegzetes iskolaépülettel, a felújított, átalakított részekkel, a tanító és tanáregyeniségekkel, sokszínű tanórai munkával szolgálja környezetét, ad időtálló értékeket, mércét, hagyományokat, tudást diákjainak. Iskolánkat a megfontolt nevelő-oktató tevékenység, pedagógiai, szakmai munka jellemzi, ahol a gyermekek megszerezhetik a továbbtanuláshoz szükséges alapokat, pozitív életszemléletet tanulhatnak, sikerélményhez juthatnak, a mindennapokban való eligazodáshoz szükséges ismeretek birtokosaivá válhatnak.

Célunk pozitív, érzelmekben és élményekben gazdag légkör biztosítása, ahol a gyermekek jól érzik magukat, nyitottak, felvállalják tulajdonságaikat, értékeiket, érzelmeiket, véleményüket, ahol sokféle tevékenységi formát kipróbálva megtalálják önmagukat és fejleszthetik tehetségüket, személyiségüket, megismerik, és büszkén vállalják magyarságukat.

Meg vagyok győződve arról, hogy szülő-diák-tanár együtt tudja megvalósítani e célkitűzéseket, melyhez szükséges az együttgondolkodás, az együttműködés, a közös tevékenységek sora.

A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – a "Halász", ahogy a legtöbb soproni ismeri – több mint 100 éve szolgálja Magyarországot, Sopron fiatalságát. A Szent Mihály-, a Poncichter-negyed lakói számára nemzedékek óta "az iskola".

Sopron köznevelésének-közoktatásának az újra fogékony, a változásokra jól reagáló intézményeként ünnepelhettünk 2004-ben, az iskola fennállásának századik évfordulóján. Biztos vagyok abban, hogy a régi „halászos – petőfis” hagyományok megtartásával, a soproni néptáncoktatás fellegváraként - ahogy a múltban, a jövőben is - a diákok, a szülők, a fenntartó megelégedésére végezzük nevelő-oktató tevékenységünket.

Köszönöm figyelmét!

Sipos Ferenc
igazgató

BEVEZETŐ	4
NEVELÉSI PROGRAM	5
1. ÉRTÉKEK, ALAPELVEK, INTÉZMÉNYI	5
<i>1.1. Az iskola eddigi pedagógiai munkájának elemzése</i>	5
<i>1.2. Az iskola értékrendje, alapelvei, pedagógiai hitvallása</i>	7
<i>1.3. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai, feladatok</i>	9
PEDAGÓGIAI TERV - A MEGVALÓSÍTÁSI STRATÉGIA	10
Belső struktúránk:	11
<i>Általános iskola</i>	11
<i>Alapfokú művészeti Iskola</i>	12
Néptánc tanszak	12
Népzene tanszak	13
<i>1.4. Eszközök és eljárások - iskolai specialitások (általános iskola)</i>	14
<i>1.4. Eszközök és eljárások - iskolai specialitások (általános iskola)</i>	14
Projekt7	16
A pedagógiai folyamat	17
Sajátosságok	17
<i>1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	22
<i>1.6. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai</i>	24
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	25
<i>1.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</i>	26
<i>1.8. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok</i>	28
<i>1.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	30
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	30
A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	31
Tehetségfejlesztő Műhely	33
A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	35
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok	35
<i>1.10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje</i>	38
<i>1.11. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel</i>	39
A szülő és az iskola közötti kapcsolattartás formái	39
A tanuló és az iskola együttműködése	40
Kapcsolattartás az iskola partnereivel	41
<i>1.12. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai</i>	43
1.12.1. Osztályozóvizsga	43
1.12.2. Javítóvizsga	43
1.12.3. Művészeti vizsga (alap- és záróvizsga)	44
1.12.4. Különbözeti vizsga	44
<i>1.13. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai - tanulói jogviszony, a felvételi eljárás különös szabályai</i>	46
<i>1.14. A néptánc tanszak célja, feladata</i>	48
<i>1.15. A népzene tanszak célja, feladata</i>	51
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	53

2.2. ÁLTALÁNOS ISKOLA	54
2.2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a HETES ÓRATERV – KERETTANTERV (NAT 2020 alapján)	54
2.3. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA	57
2.3.1. Néptánc tanszak	57
Főtárgy:	57
2.3.2. Népzene tanszak	59
2.5. AZ ALKALMAZOTT TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLE-	62
2.6. A NAT-ban megfogalmazott fejlesztési feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	64
2.7. Mindennapos testnevelés, mindennapos testmozgás megvalósítása	66
2.8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	67
2.9. Projektoktatás	69
2.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
2.11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	72
2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	80
2.13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	81
2.14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	82
2.15. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	83
2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	90
2.16.1. A tanulók jutalmazása	90
2.16.2. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei, formái	91
HATÁLYBALÉPÉS, LEGITIMÁCIÓ	94
MELLÉKLETEK	95
1. SZ. MELLÉKLET	96
Iskolai specialitások	97
2. SZ. MELLÉKLET	102
Projekt7	103
3. SZ. MELLÉKLET	109
A nevelői-, a diák- és a szülői önkormányzat munkakapcsolata, együttműködése	111
4. SZ. MELLÉKLET	111
Iskolai díjak	114
A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói számára	114
5. SZ. MELLÉKLET	118
A sajátos nevelési igényű, a mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása	119
6. SZ. MELLÉKLET	129
A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei	130
7. SZÁMÚ MELLÉKLET	159
Csodaszarvas	160
FÜGGELÉK	165
Fejlesztő értékelés	166
Iskolai jó gyakorlatok a fejlesztő értékelés területén	167

BEVEZETŐ

Az iskola hivatalos elnevezése: **Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola**

Székhelye: 9400 Sopron, Halász u. 25.
Postacíme: 9401 Sopron, Halász u. 25.
Telefon: 99-311-334; 99-510-246;
E-mail: info@petofisopron.hu
Honlap: www.petofisopron.hu

Tagintézménye: Balfi Tagiskola
9494 Sopron-Balf Fő u. 5.

Telephelyei: Deák Téri Általános Iskola
9400 Sopron, Deák tér 78.
Gárdonyi Géza Általános Iskola
9400 Sopron, Ferenczy J. u. 1.
Szt. Orsolya Római Katolikus Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium
9400 Sopron, Orsolya tér 2-3.

Fenntartója: Soproni Tankerületi Központ
Működési területe: Sopron város közigazgatási területe

Az iskola szakmai alapidokumentumának száma:

Az intézmény típusa: többcélú intézmény – általános iskola,
alapfokú művészeti iskola

Az iskola működését támogató egyéb jogi személyek:

- Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány
- Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület

NEVELÉSI PROGRAM

1. ÉRTÉKEK, ALAPELVEK, INTÉZMÉNYI CÉL- ÉS FELADATMEGHATÁROZÁS

1.1. Az iskola eddigi pedagógiai munkájának elemzése

Az intézmény reális célmeghatározása - különösen hosszabb távra - csak egy alapos helyzetelemzés, helyzetértékelés megtétele után lehetséges. Éppen ezért a pedagógiai programkészítés során első lépésként az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka részletes elemzésével, értékelésével foglalkoztunk.

Elkészítettük az öndiagnózisunkat, melynek fejezetei:

- Tanítás-tanulás
- Szervezet
- Kapcsolatok
- Feltételek, szabályozási környezet
- Szükségletek, igények, elvárások
- Érték- és célrendszer

Az öndiagnózis I-IV. fejezete iskolánk erős és gyenge pontjait a pedagógiai szükségleteket, a változtatási igényeket, a lehetőségeket veszi számba egy-egy dimenzióban. Az V-VI. fejezet mindezek mellett az elérni kívánt helyzet (milyen iskolát akarunk gyerekek, szülők, pedagógusok), a közös értékek, alapelvek, célok bemutatását is megcélozza.

Az öndiagnózisban sikerült feltárni iskolánk pozitívumait, értékeit, mindazt, ami másságát, sajátos arculatát meghatározza; valamint a hiányosságokat, a problémákat, a neuralgikus pontokat, amelyek - valamilyen módon - megoldásra várnak. Mindezt röviden megfogalmazni lehetetlen. Ugyanakkor az iskola pedagógiai koncepciójának megértése, elfogadása szempontjából fontosnak tartanánk az öndiagnózis egyes részeinek; pl. a kiinduló helyzetet, az igényeket, elvárásokat bemutató vizsgálati eredmények, összegzések megismerését.

Az öndiagnózisban leírtakat figyelembe véve sikerült nevelőtestületünknek megfogalmazni azon értékeket, melyek közvetítésére vállalkozunk, valamint az iskola alapelveit, célrendszerét. Ezek ismeretében közös megegyezéssel döntés született abban is, hogy az eddigi pedagógiai tevékenységek közül iskolánkban mit kell abbahagyni, megtartani, újragondolni, illetve elkezdni; mindezt milyen struktúrában, tantárgyrendszerben.

A kerettantervi rendelet hatályba lépése szükségessé tette a 2000/2001-es tanévben a pedagógiai program módosítását. Helyzetértékelést végeztünk, melynek során megkérdeztük az iskolahasználókat (pedagógusokat, diákokat, szülőket), ami alapján az iskola **jövőképe**:

Nevelőtestület:

A szükséges infrastruktúrával (épület, felszerelés, eszközök, bútorok) rendelkező, tiszta épületben működő iskolát szeretne, ahol speciális programok működnek (német, néptánc, erdei iskola), ahol sokszínű tevékenykedtetéssel sokoldalú képességfejlesztés folyik. Ezt segíti a belső személyi erőforrások kihasználása, az iskolai rendezvények, hagyományok, programok.

Diákok:

Felújított, eszközökkel jól felszerelt, tiszta iskolaépületet szeretnének, ahol sok rendezvény, szakkör, tanórán kívüli foglalkozás közül választhat a diák. Öntevékeny diákéletet szeretnének (DÖK).

Szülők:

Felújított, tisztántartott iskolaépületet szeretnének, mely fogadja a környék gyermekeit. Az intézmény - specialitásai (német tagozat, egytanítós rendszer) mellett - a tanórán kívül sokszínű lehetőséget nyújtana a szabadidő hasznos eltöltésére.

A 2002/2003-as tanévben befejeztük a COM I. intézményi modell kiépítését, az irányított önértékelés alapján meghatároztuk erősségeinket, fejlesztendő területeinket, melyet az irányított önértékelés eredményeit összegző dokumentum tartalmaz.

A nevelő-oktató munkánk során tapasztalt eredményességi és hatékonysági mutatóinkat, a tanítás-tanulás folyamataiban, a tanórákon jelentkező napi problémákat, az országos kompetenciamérések helyi eredményeit és a rendszeres önfejlesztő tevékenységre való törekvéseinket figyelembe véve – a 2007/2008. tanévben elérkezett az az idő, amikor – ismét előtérbe és napirendre került pedagógiai munkánk megújítása.

Fenntartónk felkérésére örömmel csatlakoztunk a Társadalmi Megújulás Operatív Program **„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben”** című pályázati felhívásához.

A pedagógiai munkánk megújításának irányait a pályázati kiírás nagyban meghatározta, melyek azonban a pedagógiai programunkban megfogalmazott céljainkkal és fejlesztési elképzeléseinkkel koherensek. Úgy gondoltuk, hogy a kompetencia-alapú oktatás bevezetése, megvalósítása az **eddigi nevelő-oktató munkánk megújításának folytatása**, a közösen kialakított, meghatározott értékek, a sajátos arculat megőrzésének, fejlesztésének egy újabb lépcsőfoka, lehetősége.

Az implementáció évében tapasztaltak teljes körű felhasználásával pedagógiai programunk módosítására – a továbbiakban – oly módon került sor, amely a pedagógiai innováció fenntarthatóságát feltétlen biztosítja, valamint elősegíti a pályázatban vállalt tevékenységek sikeres megvalósítását.

A 2013/2014-es tanév során, majd 2016-ban és 2017-ben ismét sor került a Pedagógiai Program módosítására – jogszabályi előírások indokolták a változtatást. Nevelőtestületünk úgy döntött, hogy a korábbi dokumentumot – mely az intézményben folyó nevelő-oktató munka alapja, „önmeghatározása” – tekinti kiinduló alapnak, és a jogszabályi megfeleltetés után elvégeztük a dokumentum megfelelő módosítását. A változtatásoknál törekedtünk a megszerzett hagyományaink, specialitásaink megőrzésére, fejlesztésére – ez a rendelkezésre álló órakeret ismeretében (pedagógus életpálya bevezetése) lehetséges.

A 2020. évi módosítást újabb jogszabályváltozás (110/2012. Kormányrendelet) indokolja, illetve írja elő.

Nevelőtestületünk megvizsgálta a stratégiai alapidokumentumainkat, összevetette a fenti jogszabályban meghatározott módosításokkal: a nevelési programban és a helyi tantervben egyaránt.

A teljesség igénye nélkül az alábbi feladatok kerültek kiemelésre, melyek nagyrészt már a korábban érvényes dokumentumunkban is meghatározó szerepet játszottak:

- egyéni tanulási utak kialakítása,
- projektmódszer alkalmazása,
- kulcskompetenciák fejlesztése,

- a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- korszerű, értékálló tudás átadása, megszerzése.

Megállapítható, hogy iskolánk elébe ment a változásoknak, hiszen a projekt módszer alkalmazásának már évtizedes hagyománya van (Projekt7), a kultúrákövetítés, a művészeti nevelés iskolánk erőssége, a nemzeti műveltség átadása, a hagyományok ismerete, megélése pedig a mindennapjaink része (alapfokú művészetoktatás, tánc- és mozgásművészeti osztály) – mind a tananyag, az iskolaszervezési eljárások, az eszközök és eljárások szintjén. A mindennapos testnevelést először 1994-ben vezettük be – nagy sikerrel.

A 2016/2017-es tanévben elindítottuk a tánc- és mozgásművészeti osztályt, mely specialitásunk összefoglalja és reprezentálja iskolánk szellemiségét, elköteleződését a művészeti nevelés, a mindennapos testnevelés és a módszertani, szakmai innováció mentén.

1.2. Az iskola értékrendje, alapelvei, pedagógiai hitvallása

Iskolánk sajátos és hagyományos képzési formáival, nevelőmunkájával - az elmúlt években kialakított profilját, elért eredményeit megőrizve-, az alábbi **értékek közvetítését** vállalja:

alkalmazható tudás, egészséges életmód,
együttműködés, empátia, humanizmus, igazság,
kommunikativitás, környezettudatosság,
kreativitás, magyarságtudat, mozgáskultúra,
nemzeti öntudat, szabálykövető magatartás,
szeretet, szociabilitás, tolerancia

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Barátságos légkörrel, kulturált környezetben, a kor követelményeinek megfelelő felkészültséggel,
vonzó oktatási és szabadidős programokkal

VÁRJUK

a sikerélményre vágyó gyermekeket, akik nyitottak az együttműködésre.

A közös cél: a világban való eligazodás, az egyéni kiteljesedés érdekében.

Hitvallásunk, hogy iskolánk legyen:

gyermekközpontú, szeretetteljes légkörű, kultúrákövetítő- és teremtő, gyakorlatközeli, sajátos arculatú és nyitott.

Legfőbb céljaink:

- a reális önismereten alapuló harmonikus személyiségfejlesztés,
- a munkaerőpiachoz való sikeres alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek, kulcskompetenciák fejlesztése,
- a nevelő-oktató folyamat során a sikerélményhez jutás,

- a természeti és épített környezet megóvása, a fenntartható fejlődéshez szükséges ismeretek megszerzése,
- a nemzeti (ezen belül kiemelten a magyar néphagyományok) és az egyetemes emberi kultúra értékeinek közvetítése.

Fontosnak tarjuk, hogy mindez

a tanulók sokszínű, széleskörű tevékenykedtetésére, cselekedtetésére;

a tanulói önállóságra, autonómiára;

az életkori és a képességek szerinti differenciálásra építsen az adaptív oktatás- és tanulásszervezés¹ alkalmazásával.

---

¹ A tanulók közötti különbségeket elfogadja és három alapvető szükségletre összpontosít:

- tartozzék valahová, legyen fontos, számítsanak rá (kapcsolat);
- legyen képes megtenni valamit, hihessen magában (kompetencia);
- legyen önálló, tudja szabályozni cselekedeteit (autonómia).

1.3. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai, feladatok

- A magyar és az egyetemes emberi kultúra megismerésének, megőrzésének módjait fejlesztjük. A magyar hagyományokat fenntartjuk, a hungarikumokat ismertetjük. Ápoljuk Sopron és környéke, valamint az iskola hagyományait, őrizzük Petőfi emlékét.
- Az anyanyelvi, az idegen nyelvi és kommunikációs kultúrát ápoljuk és fejlesztjük, a digitális írástudás megalapozására, mindennapi hasznos gyakorlattá válására törekszünk.
- A test és a lélek harmonikus fejlődését segítjük. Az egészséges életmód és a rendszeres mozgás iránti igényt kialakítjuk, ezek lehetőségeit biztosítjuk.
- Alkotó munkára ösztönzünk, sokszínű tevékenységet biztosítunk a kompetenciaalapú oktatás kiterjesztésével. Felkeltjük a diákok érdeklődését, beindítva vagy fokozva intellektuális kíváncsiságukat.
- A tanulói képességek és a kulcskompetenciák széleskörű kibontakozását, egyénre szabott fejlesztését és megerősítését biztosítjuk tanórán és tanórán kívül.
- Differenciálunk a tananyagtartalomban, a követelmények szintjében, az alkalmazott módszerekben, lehetőséget adva a tanulóknak saját ütemüknek megfelelő fejlődésre, tanulásra az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével.
- Különleges bánásmódot biztosítunk a kiemelt figyelmet igénylő (a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a kiemelten tehetséges) tanulók számára.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítására, a tanulók inkluzív nevelésére, esélyegyenlőségének javítására törekszünk. Erősítjük a tanulói együttműködést és szociabilitást, a toleranciát.
- A tanár – tanulói viszony megváltozását, a partnerszintű együttműködés erősítését szorgalmazzuk új tanulási- és oktatásszervezési eljárások, bevezetésével, alkalmazásával. Erősítjük a tudásmegosztást, az egymástól való tanulást, az együttműködést, az ismeretszerzés kultúrájának korszerűsítését, fejlesztését.
- Lehetővé tesszük a szülők és a tanulók számára – választott képviselők útján – jogaik érvényesítését. Segítjük a tanulói önállóságon alapuló DÖK működését.
- A magyar népi kultúra iránti érdeklődést elmélyítjük a tanulóinkban. Segítjük a néphagyományaink komplex értelmezését – ezen belül főként a magyar nép táncainak (lépésanyag, jellegzetességek, stílus...) és népzenejének (hangszerjáték, tánckíséret) megismerését, az esztétikai-művészeti, a szociális kompetenciák, a kifejezőképességek fejlesztését.

PEDAGÓGIAI TERV - A MEGVALÓSÍTÁSI STRATÉGIA

— a nevelő-oktató munka megvalósításának eszközei, eljárásai: a tanulási, tanítási program

Az iskolában folyó nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai, az iskola belső szerkezete

Feladatunk - pedagógiai hitvallásunknak megfelelően - olyan képzési program biztosítása, amelyben minden gyerek megtalálja a saját képességének megfelelő tevékenységi formát, - egyéni haladási ütemét figyelembe véve - eredményeket ér el, sikerélményekhez jut, és jól érzi magát az iskolában.

A képzés során olyan jellemvonások, tulajdonságok kialakítására törekszünk, melyek a gyerekek pozitív énképét, a mindennapokban való helytállást segítik és megfelelnek a pedagógusok, szülők igényeinek, elvárásainak. Azaz legyen intelligens, becsületes, őszinte, lelkiismeretes, megbízható, tisztelettudó, segítőkész, toleráns, önálló, kreatív, egészséges.

Iskolánk: általános iskola

nyolc évfolyama van,
ahol

– alapfokú nevelés-oktatás folyik kulcskompetenciák fejlesztésével,
felkészít:

a tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően

- középfokú oktatásba történő továbbtanulásra,
- a társadalomba való beilleszkedésre,

sikeres elvégzése

- alapfokú iskolai végzettséget tanúsít,

részt vesz

- a gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban,

ellátja

- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését-oktatását (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)

működteti

- a tánc- és mozgásművészeti osztályt (a 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben)

alapfokú művészetoktatási intézmény

2 előképző, 6 alapfok és 4 továbbképző évfolyama van,

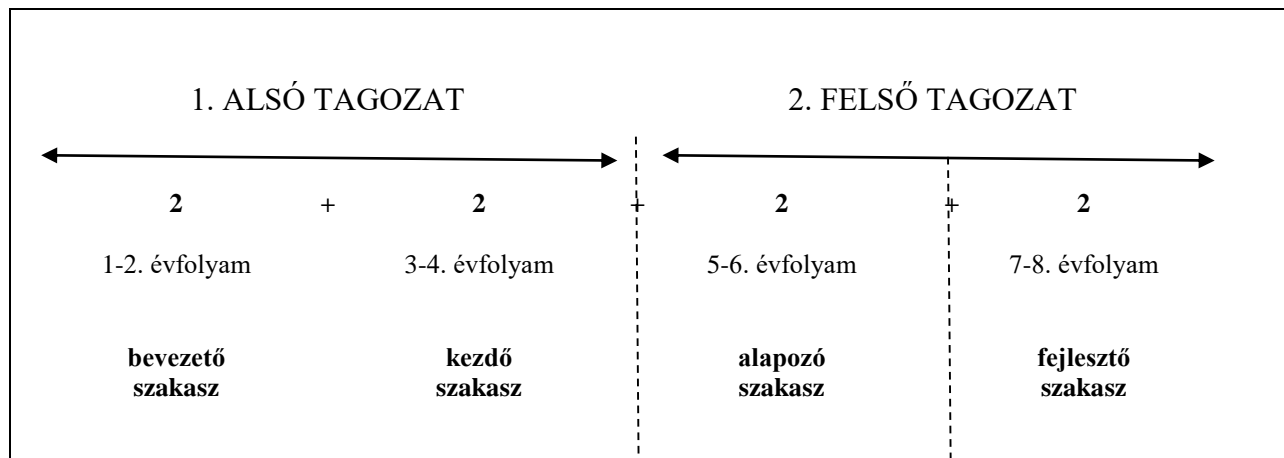
ahol

- alapfokú művészetoktatás és nevelés folyik.

Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig záróvizsgát tehet.

Belső struktúránk:

Általános iskola

Az inkluzív nevelés-oktatásban részt vevő tanulók iskolai fejlesztésének szakaszai megegyeznek a fenti pedagógiai szakaszolással. Ugyanakkor indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása, de szükség esetén a további pedagógiai szakaszok is szerveződhetnek hosszabb időszámban.

A bevezető szakasz képzési sajátosságai, céljai (1-2. évfolyam)

Legfontosabb célunk, hogy az iskolánkba beiratkozó gyerekek sokoldalú képességfejlesztés segítségével legyenek képesek a továbbhaladásra, segítjük az óvodából iskolába átmenetet.

Pedagógiai munkánkban kiemelt hangsúlyt fektetünk a bevezető szakaszban folyó nevelő-oktató munkára, az olvasás, az írás, a számolás megtanítására, az alapkészségek fejlesztésére, a gyerekek egészséges testi, lelki fejlődésére, a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megalapozására.

A gyerekek egészségesebb testi fejlődését, a motoros képességek (kondicionális és koordinációs képességek) fejlesztését segíti a mindennapos testnevelés megvalósítása, amivel elsősorban a kisiskolások mozgás- és játékigényeinek kielégítését is segítjük.

A kezdő szakasz képzési sajátosságai, céljai (3-4. évfolyam)

A kisiskoláskorban a gyerekek szívesen kötődnek egy személyhez. Ezért, valamint a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a gyerekek egyéni haladási ütemének biztosítása érdekében egy-egy osztályt mind a négy tanévben ugyanaz a nevelő tanítja.

Nagy hangsúlyt fektetünk továbbra is a tanulók sokoldalú képességfejlesztésére (képességfejlesztő helyi modulok), a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megszilárdítására. Kiemelten kezeljük az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikációt.

A következő szakaszba lépés előtt fontosnak tartjuk, hogy kialakítsuk, megerősítsük diákjainkban a helyes tanulási technikákat, fejlesszük ez irányú képességeiket (tanulás tanítása).

Az alapozó szakasz képzési sajátosságai, céljai (5-6. évfolyam)

Az alapozás szakasza, amelyben a bevezető és a kezdő szakaszokban megkezdett képzési formák mellett, a képességek továbbfejlesztése érdekében - a gyerekek egymás iránti érdeklődését, az önállóság, a tapasztalatszerzés igényének kialakulását figyelembe véve - a művészeti nevelés-oktatás, személyiség-megismerés és –fejlesztés, hagyományörzés folyik. Ebben a szakaszban kiemelt feladat a tanulási technikák megerősítése, az egészséges testi, lelki fejlődést elősegítő

tevékenységek sokrétű biztosítása, a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megszilárdítása folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztéssel.

A szocializáció folyamatainak elősegítése a helyes magatartásformák megismertetésével, a kortárskapcsolatok megerősítésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

Cél: az elvárt teljesítménytől elmaradók felzárkóztatása, olyan alapvető készség- és képességfejlesztés – a helyi tantervben rögzített tantárgyakon belül –, amely a további sikeres tanulás előfeltétele lehet. Az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának növelése, elsősorban az olvasáskészség, az íráskészség, az elemi számolási készség, az elemi rendszerező képesség, és az elemi kombinatív képesség fejlesztése, figyelembe véve az országos kompetenciamérés eredményeit.

Az alkalmazott tevékenységközpontú tanulásszervezés során előtérbe kerül az egyéni foglalkoztatás, a páros munka, a differenciált csoportmunka, a tanulók részére a folyamatos visszajelzés, a fejlesztő értékelés következetes alkalmazása.

A célok megvalósítása tanórákon, nem kötelező tanórai foglalkozásokon, projektoktatás keretében, csoportbontással, foglalkozások tömbösítésével, egyéni felzárkóztatásokkal, fejlesztésekkel történik.

A fejlesztő szakasz képzési sajátosságai, céljai (7-8. évfolyam)

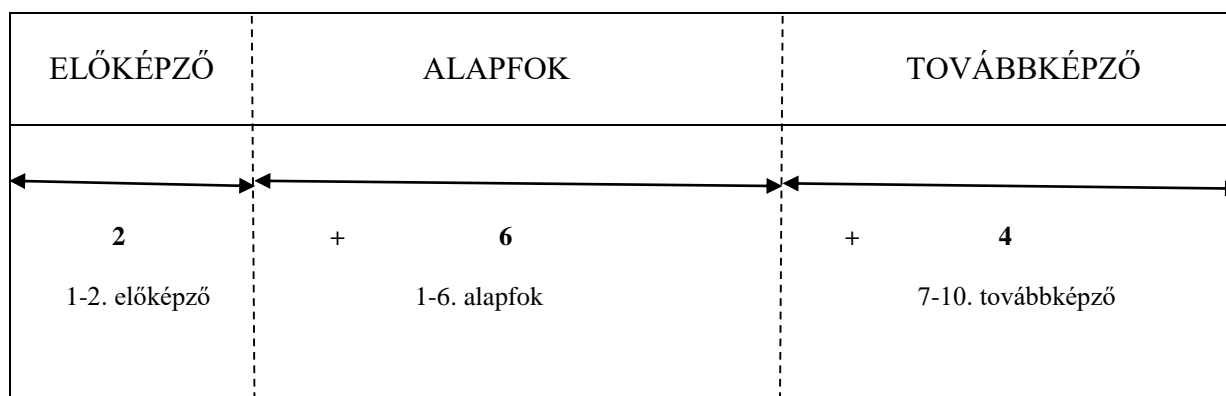
Célunk az együttműködésre építő, egyéni tanulási technikák és tanulásszervezési módok kialakítása.

Fő feladat a képességek, a pályairányultság szerinti differenciált képességfejlesztés, az emberismeret, az önismeret fejlesztése, a reális énkép és világnézet kialakítása, a közéleti tevékenység gyakorlati színterének biztosítása, a diákönkormányzati munka erősítése. A tanulók kulcskompetenciáinak olyan szintre fejlesztése, amelyek megalapozzák a továbbtanulást.

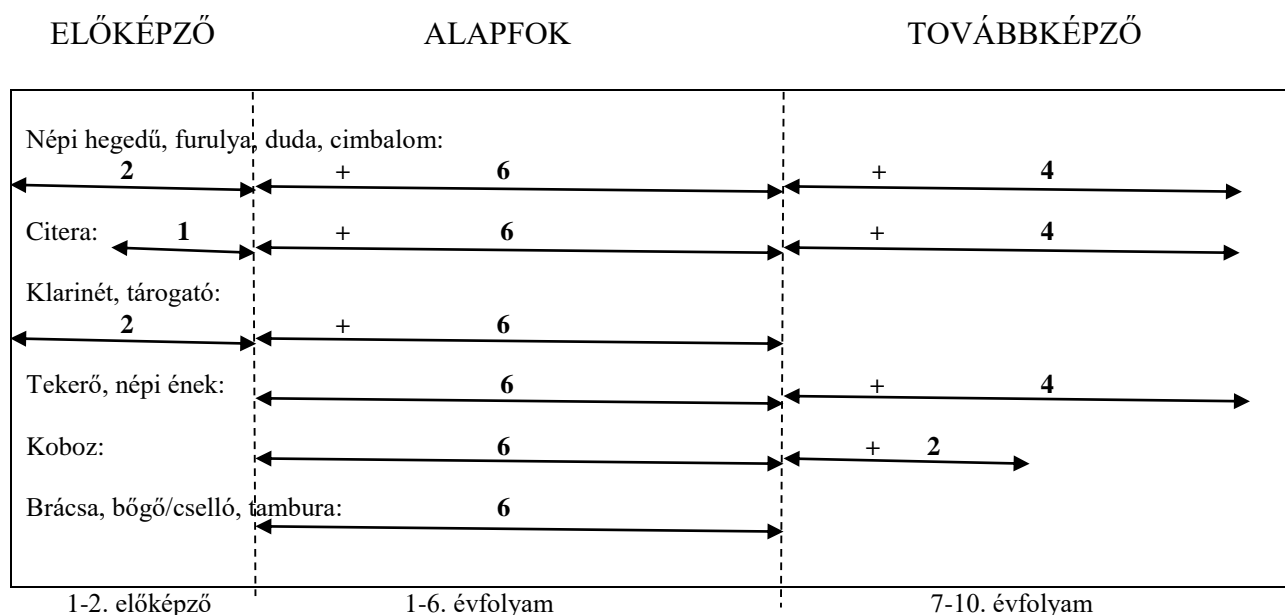
A digitális kultúra oktatásának megerősítésével segítséget kívánunk nyújtani az információ-alapú társadalomban való részvételre, eligazodásra.

Alapfokú művészeti Iskola

Néptánc tanszak

Népzene tanszak

Az előképző évfolyamok képzési sajátosságai, céljai (EK 1-2. évfolyam)

Fontos követelmény, hogy a gyermekek a foglalkozások anyagát ne külső, kényszerítő körülményként érezzék, inkább szabad cselekvés érzetét keltsük a tanulóknál. A népi játékok, néptánc (eszközös ügyességi játékok; sportjellegű, mozgásos, szellemi, párválasztó játékok; mondókák – kiolvasók – kiszámoló és egyszerűbb táncok lépésanyaga), népzene (népdalok, gyermekdalok, népi hangszerek megismerése, megszólaltatása) a gyermekek életében a méltó helyet foglalhassák el.

Az alapfok évfolyamainak képzési sajátosságai, céljai (1-6. évfolyam)

A fokozatosság, az egyéni differenciálás, életkori sajátosságok figyelembe vételével a tanulók ismereteinek (tanult játékok, táncok, zenék – tánc- és hangszertechnika, ritmika, táncos nyelv, játék, táncterületek néptánc- és népzenei kincse, daltanulás - énekek, koreográfiák, azok zenekísérete -, folklórismeret témakörei) bővítése az önállóság, a közös munka, és a tapasztalatszerzés igényének kialakításával.

A továbbképző évfolyamainak képzési sajátosságai, céljai (7-10. évfolyam)

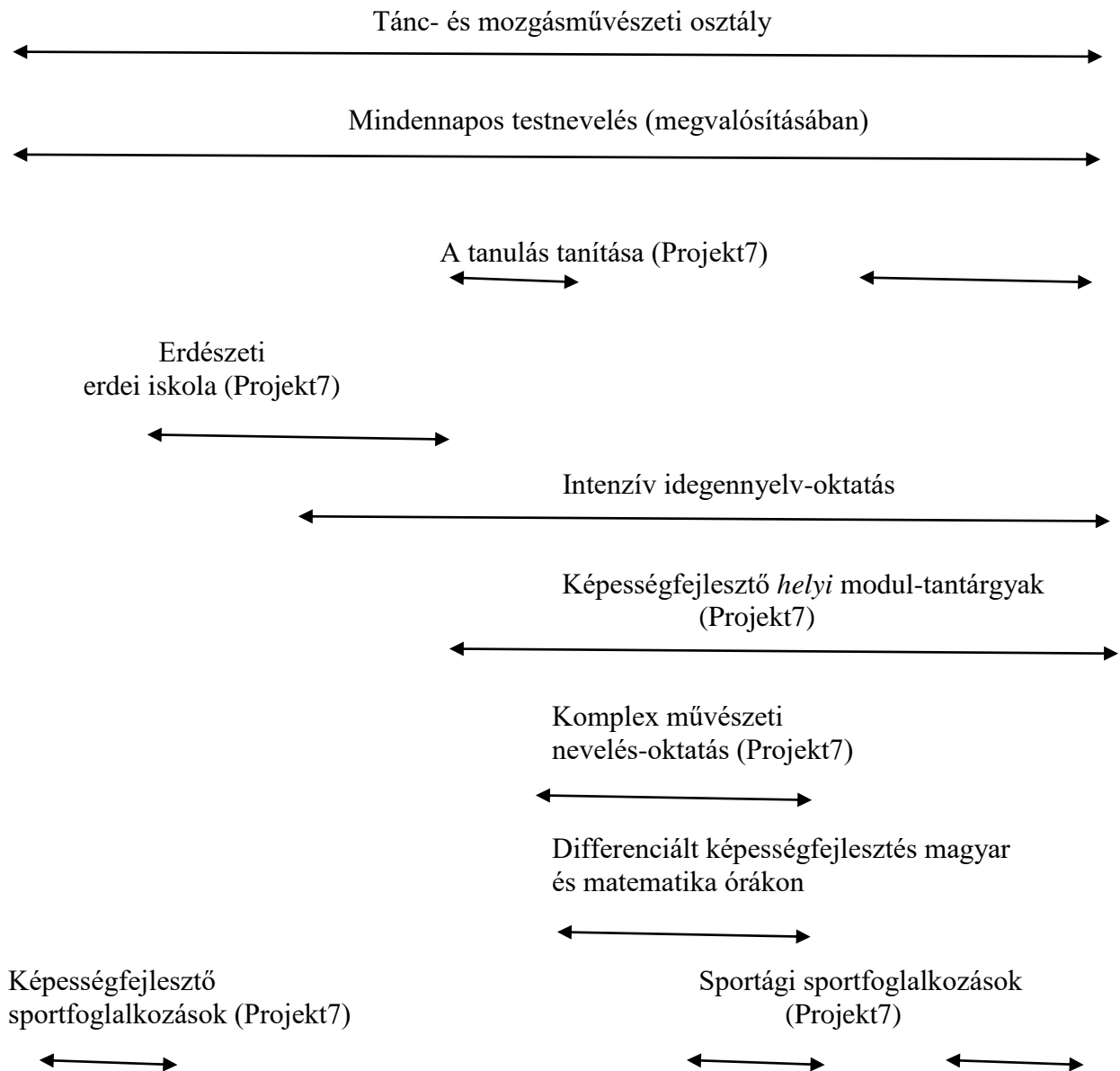
Differenciált képességfejlesztés, önismeret fejlesztése, az egyénre és a közösségre jellemző stílusjegyek, szokások ismerete, elsajátítása. Egyéni tánc- és zenei stílus kialakítása, előadókészség fejlesztése, felkészítés a szakirányú továbbtanulásra. Saját és társművészeti alkotások megtekintésével – illetve azokban való aktív részvétellel – a tánc komplexitásának megismerése, a közös muzsikálás természetessé válása, a különböző művészeti ágak iránti érzékenység, fogékonyság.

1.4. Eszközök és eljárások - iskolai specialitások (általános iskola)

Az iskola eddigi értékeire építő, sajátos arculatát erősítő, nevelési és oktatási céljainak megvalósítását segítő képzési specialitások, programjaink (részletesen az 1. mellékletben található):

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

é v f o l y a m

1.   2.   3.   4.   5.   6.   7.   8.

é v f o l y a m

Kommunikációs tréning (Projekt7)

„Múltunkban a jövőnk” (Projekt7)

Informatika (Projekt7)

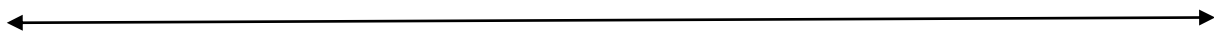
Drámapedagógia (Projekt7)

Dráma és színház (Projekt7)

Kulcskompetencia fejlesztése

Projekt7

(részletesen a 2. mellékletben található):

Projekt megnevezése	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.	
	ő	t	ő	t	ő	t	ő	t	ő	t	ő	t	ő	t
Erdészeti Erdei Iskola				X		X								
Komplex művészeti nevelés									X	X	X	X		
Tanulás tanítása							X	X					X	
Sportági sportfoglalkozások												X		
Képességfejlesztő sportfoglalkozások		X												
Személyiségmegismerés , -fejlesztés	X								X					
Kommunikációs tréning							X	X						X
„Múltunkban a jövőnk”					X					X				
Informatika														
Drámapedagógia/Dráma és színház			X										X	X
Képességfejlesztő helyi modulok							X	X	X		X	X	X	X

Jelmagyarázat:

X a projekt ideje (évfolyam)

ő a projekt ideje a tanéven belül - ősz

t a projekt ideje a tanéven belül - tavasz

A pedagógiai folyamat

Az iskola a tanulás fő színtere, ahol a gyermek a főszereplő! Az iskolai élet megszervezésekor, a sajátos, speciális képzési irányok kialakításakor arra törekszünk, hogy valamennyi gyermek jól érezze magát.

Iskolánkban a széleskörű tanórai és tanórán kívüli programok, egyéb foglalkozások biztosítása a garancia arra, hogy valamennyi tanuló megtalálhatja az érdeklődésének megfelelő tevékenységi formákat, ezáltal sikereket érhet el, ugyanakkor önmagához mérten más területeken is biztosított a továbblépés lehetősége.

Az iskolai élet, a tanulás szervezeti formái, a tanórán kívüli tanulást segítő hagyományos foglalkozások, tevékenységi formák

Az *általános iskola* 8 évfolyamán *évfolyamonként 2-3 osztályban tanulnak a gyerekek*. Az *alapfokú művészetoktatás* keretein belül 2 előképző, 6 alapfokú és 4 továbbképző évfolyamon a jelentkezések függvényében alakítjuk ki a csoportokat.

Az általános iskolai **osztályok ún.** "normál-osztályok", illetve tánc- és mozgásművészeti osztályok, melyek kialakítását a jelentkezések függvényében határozzuk meg.

A tanulók osztályba sorolásánál az alábbiakat vesszük figyelembe:

- * az osztályok létszamarányát;
- * beiratkozók létszáma;
- * a fiú-lány arány alakulását;
- * a Pedagógiai Szakszolgálat szűrése alapján részképesség - zavarokkal küzdő, nehezen nevelhető gyerekek egyenletes elosztását;
- * amennyiben lehetséges a szülői igényeket (pl. "tanítóválasztás", osztályválasztás).

Sajátosságok

1. Tánc- és mozgásművészeti osztály

- A program a Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Soproni Petőfi Színház és a Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület közreműködésével működik.
- A Petőfi Művészeti Nevelési Program keretében az intézményben az érvényben levő tantervhez kapcsolódva, ehhez illeszkedve működnek az osztályok.
- A program alapját a művészeti tárgyak adják, elsősorban a tánc- és mozgásművészetek. A nyolcéves program tantervében átgondoltan és jelentős arányban helyez el az iskola művészeti és humán tárgyakat. A gyerekek az életkorukhoz igazítva kapnak a tánc és mozgásművészeti, képzőművészeti, zenei, színházi és mozgóképpel kapcsolatos képzést.
- Ciklusonként 1 nap programját projektmódszerrel szervezzük meg.
- A képzés során kihasználjuk a művészetek erejét, fejlesztő hatását a gyermekek nevelésében, oktatásában, melynek során hatékonyabb nevelés-oktatás valósul meg, egy művészeti fejlesztő pedagógia alkalmazásával („nem művészképző”) - az általános iskolai és a művészetoktatás órakeretének hatékony felhasználásával (a közismereti tárgyak az 1. évfolyamon nem változnak!).
- További lehetőségek: Soproni Petőfi Színház, Sopron Balett, Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület művészeti csoportjaiban, produkcióiban.
- Az osztály tagjai automatikus művészeti iskolai jogviszonnyal rendelkeznek (tehát számukra ez kötelező), melyért térítési díjat fizetnek.

Elvárt eredmény

- kreativitás, problémamegoldó képesség fejlődik
- csoportban tevékenykedés, csoportmunka, tanulói együttműködés alapján aktív, intenzív közösség kialakulása
- a zenére történő kreatív, improvizáción alapuló mozgáselsajátítás fokozottan fejleszti a figyelmet, koncentrációt, összpontosítást, a figyelem megtartását – ezek hatnak az emlékezetre, a gondolkodás fokozott fejlődésére, a rendszerben látás megvalósulására
- fejlődik a tudatosság, a kitartás, a fegyelem
- tudatos mozgásfejlesztéssel fejlődik a bemutatás, a továbbadás képessége, az előadókészség, mely pozitívan hat a tanulói kommunikációra, a kommunikativitásra
- sokszínűség megvalósulása: a kultúra, a művészetek sokféleségének, a hagyomány erejének megismerésével, a módszerek változatosságával, az átéléssel, újraalkotással.
- siker, sikerélmény biztosításának elemi ösztönző hatása a személyiségfejlődésre

2. Csoportbontásban történik az alábbi tantárgyak oktatása:

- * idegen nyelv (3-8. évfolyam);
- * digitális kultúra (3-8. évfolyam);
- * magyar nyelv (5-6. évfolyam);
- * irodalom (5-6. évfolyam);
- * matematika (5-6. évfolyam);
- * etika/hit- és erkölcsstan.

3. Projektalapú nevelés-oktatás

Projektoktatást, projekt módszert alkalmazunk a Projekt7-ek és a többhetes projekt lebonyolításakor és évente négy alkalommal projektnapot tartunk speciális programmal (Hűség Napja, Petőfi Napok, Nemzeti Összetartozás Napja, DÖK nap).

Tanévenként két **témahét**, három **moduláris oktatási program** szervezésére kerül sor.

A tánc- és mozgásművészeti osztályokban ciklusonként 1 nap programját projektmódszerrel szervezzük meg.

Az 1-8. évfolyamon a készségi tárgyak esetében törekszünk a témanap, projektmódszer alkalmazására.

4. Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata az **IKT-eszközzel támogatott tanórákon**, a tanulói tablet programban valósul meg.

5. Az **alapfokú művészetoktatás** keretein belül a **fenti módszereket szintén alkalmazzuk** a nevelő-oktató munka során.

6. Az alapképzést kiegészítő, a tanulást segítő **tanórán kívüli foglalkozások**, tevékenységi formák:

- * napközi, tanulószoba;
- * tehetséggondozó, orientációs és hobbi jellegű szakkörök;
- * iskolai sportkör;
- * táborok;
- * hagyományos sport- és kulturális rendezvények, tanulmányi versenyek, szakmai rendezvények;
- * korrepetálások;
- * MŰV-ÉSZ Tehetségfejlesztő Műhely - tehetségfejlesztő programok;
- * hátránykompenzáló programok;
- * személyiségfejlesztő tréningek;
- * többhetes projekt;
- * témahetek;

- * moduláris oktatási programok.

A tanórán kívüli foglalkozásokat a szülők, a tanulók igényeit is figyelembe véve szervezzük.

A nevelést, az oktatást segítő szervezett táborok:

- * iskolai évközi sítábor;
- * nyári táboraink (művészeti tábor, sportjellegű tábor);
- * néptánc szaktáborok;
- * jutalomtábor.

7. **PETŐFI NAPOK:** A hagyományos tanulást segítő rendezvényeink közül kiemelkedő a **Petőfi Napok** rendezvénysorozat, amely a névadó-kultusz ápolását hivatott szolgálni.

A többnapos rendezvénysorozat sokféle, szabadon választható kulturális és sportprogramot kínál a tanulóknak. Ekkor zajlik egy-egy többfordulós vetélkedőnek, versenynek a záróeseménye, döntője.

Iskolánk szervezi **városi** szinten az alábbi **versenyeket**:

- * idegen nyelvi szóbeli tanulmányi verseny (7-8. évfolyam);
- * Ki tud többet Petőfiről? - irodalmi vetélkedő (minden páratlan évben);
- * megyei Petőfi szavalóverseny;
- * matematikaverseny (5-6. évfolyam) - minden páratlan évben;
- * művészeti (néptánc) bemutató-verseny;
- * regionális/országos szülő néptáncverseny.

8. A **tehetséges tanulóinknak** lehetőséget biztosítunk a megmérettetésre. Iskolai szinten megszervezzük - a központilag meghirdetett - **hagyományos szaktárgyi és egyéb versenyeket, vetélkedőket, házbajnokságokat** és részt veszünk a városi - siker esetén - a megyei, sőt az országos fordulón, valamint a tanulóknak kiírt irodalmi, képzőművészeti és egyéb pályázatokon is.

9. **Iskolai ünnepélyek, megemlékezések:**

tanévnnyitó, tanévzáró ünnepély;

ballagás;

március 15-ei névadó-ünnepség (Petőfi Napok keretében);

megemlékezések a nemzeti ünnepekről, történelmi évfordulókról, a névadó születésnapjáról.

10. **Kiemelkedő városi szintű rendezvényünk:**

a Soproni Ünnepi Hetek keretében iskolánk Pendelyes Néptáncgyűjtése az iskolával karöltve rendez a **Soproni Néptáncfesztivált**.

11. **Hagyományos események**

- kisiskolások megajándékozása;
- Márton-nap;
- Halloween party (angol nyelvet tanulók számára)
- a német kultúra napja;
- iskolai karácsony;
- farsang;
- anyák napi ünnepségek;
- gyermeknapi program;
- képzőművészeti kiállítások az iskolában;

- hulladékgyűjtés;
- diákparlament;
- házbajnokságok;
- diákönkormányzati napok (sport és kulturális programok);
- játszóházak;
- táncházak;
- színházlátogatás (Soproni Petőfi Színház)
- Soproni Táncfórum (táncszínházi előadássorozat);
- a Pendelyes Táncegyüttes éves színházi műsora;
- szülői szervezet programjai;
- kerti parti (gyermekek, szülők, pedagógusok részvételével);
- szakmai találkozók óvodákkal, iskolákkal;

A Balfi Tagiskolára vonatkozó specialitások

Balf közigazgatásilag Sopron Megyei Jogú Város településrésze. Iskolája 1927-ben, a Klebelsberg féle népiskolai program során épült, korszerűsítése után is megmaradt a régi, falusi iskola jelleg. A tagiskolában csak alsó tagozat működik, az osztályok kis létszámúak, ahol több idő jut az egyénre szabott, differenciált foglalkozásokra. Az iskola nevelő-oktató munkáját a nyugodt környezet, az alacsony osztálylétszám, a családi hangulat jellemzi. Az iskola elsősorban a balfi gyerekek alsó tagozatos oktatását látja el, de földrajzi közelsége és sajátos légköre a környékbeli települések és Sopron kisdíákjai számára is vonzó.

A tagintézmény munkájának kiemelten fontos része az óvoda-iskola átmenet kezelése, zökkenőmentessé tétele, melyet a pedagógusok az iskolai környezet sajátosságainak kihasználásával tudnak eredményessé tenni. Ennek a munkának fontos eleme, hogy az óvodások több közös eseményen vesznek részt az iskolásokkal együtt, amelyek a természet szeretete és a hagyományörzés jegyében zajlanak. Működik emellett az „ovis német” foglalkozás, amely a nagycsoportosoknak szól. Ennek a folyamatnak része a beiskolázás előtt zajló iskola-előkészítő programok sorozata is.

Az alsó tagozatból felső tagozatba való átmenet előkészítése is feladata a tagintézménynek, hiszen a tanulók jogviszonya szerint ötödik évfolyamtól a székhelyre, a Halász utca 25.-be járnak. A székhelyintézmény megismerését több közös program, projekt is szolgálja a 4 év alatt, így a felső tagozat már a tanulók számára sem idegen helyen kezdődik. Lehetőség szerint már negyedik évfolyamban megismerkednek leendő osztályfőnökükkel, illetve osztálytársaikkal.

A már említett iskolai környezet, tanulói létszám, a tagiskola nevelőtestületének érdeklődése, irányultsága, személyi feltételei lehetőséget nyújtanak olyan speciális programok végrehajtására, amelyek kiemelten foglalkoznak ember és természet kapcsolatával, felkeltik a gyermekek természet iránti érdeklődését, és elindítják a természettudományi kompetencia kialakítását.

Környezeti nevelés:

A védett belső udvar, a kis létszám, valamint a Fertő-Hanság Nemzeti Park közelsége lehetőséget nyújt olyan nevelési-oktatói módszerek alkalmazására, amely **a természet védelmét, megismerését előtérbe helyezi.**

- Az udvaron kialakított kis terület megművelése során a gyerekek megismerik a konyhakerti növényeket, megtapasztalják a növénytermesztés feltételeit, az ehhez kapcsolódó munkafolyamatokat.

- A település környéki erdők számos lehetőséget kínálnak a természet megfigyelésére, az élővilág megismerésére. Az iskola által szervezett, már hagyományos **Medvehagyma Fesztivál** nemcsak kellemes családi szórakozást nyújt egy tavaszi hétvégén, hanem a fesztivál témája, a szervezésben való részvétel felhívja a figyelmet a **környezetvédelem** mellett a **fenntartható fejlődésre**, valamint az **egészséges életmódra** is, és ennek a tevékenységnek nagy a **közösségformáló** ereje.
- A Fertő-tó közelsége, és a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal való együttműködés lehetőséget kínál a vízi és vízparti **élővilág közvetlen megfigyelésére**, és a rendszeresen, évente két alkalommal, ősszel és tavasszal történő kenuúrák a nádasban nemcsak az élővilág ciklikus változásait mutatják meg a gyermekeknek, hanem közben megtanulják a kenuzás technikáját is.

Egészségnevelés:

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés nem választható el egymástól, hiszen speciális programjaink mindkét területet érintik.

- A környezeti nevelés fent említett programjai egyben egészségnevelési programok is, hiszen természetes környezetünk megismerése egyben felhívja a figyelmet az egészséges életmódra, a rendszeres mozgásra, helyes táplálkozásra egyaránt.
- Kihhasználva a gyógyfürdő közelségét, egészségnevelési programunkban kiemelkedő helyet foglal el az **úszás oktatása**. Heti rendszerességgel egy-egy órára vehetjük igénybe a szanatórium uszodáját, ahol az iskola összes diákja részt vesz a foglalkozásokon. Célunk, hogy 4. évfolyam végére minden gyermek megtanuljon biztonságosan úszni.
- A **közösségi élmények** erősítik a gyermekek mentális képességeit, aminek különösen nagy jelentősége van a sajátos nevelési igényű tanulók esetében. Az integrációt szolgáló nevelő-oktató tevékenység hatékonyságát az említettek mellett a **Boldog Iskola programban** való részvétel is növeli.

Fenntarthatóságra nevelés:

Ma már az élet minden területén meg kell jelennie a **fenntarthatóság szemléletmódjának**, így a pedagógiai folyamatokban is. A környezettudatosságon és egészséges életmódra nevelésen túl tudatosítani kell a tanulóknál a fenntarthatóság létfontosságát, a jövő iránti felelősséget, amit már alsó tagozatban el kell kezdeni.

- A tagintézményben az év első és utolsó hetében zajló **projekt heteken** az erdő, a vízpart életközösségei mellett lehetőség van háztáji gazdaság meglátogatására is, ahol a tanulók megfigyelhetik az itt zajló munkákat, a növények és házi állatok gondozását, a háztartási hulladék újra hasznosításának lehetőségeit.
- Részvétel a **Fenntarthatósági témahét** programjaiban, kreatív tevékenységek kialakítása a **Föld napja, Madarak, fák napja, Víz napja** alkalmából.
- Részvétel **természetvédelmi akciókban** (hulladékgyűjtés, parkok, erdők tisztítása).
- **Szelektív hulladékgyűjtés** az iskolában, elemgyűjtési akció.
- A **Medvehagyma fesztivál** programjai közt felhívás, tájékoztatás a fenntarthatóság fontosságáról.
- **Ökoiskolai munkaterv** készítése.

1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai tevékenység középpontjában a gyermek személyiségének fejlesztése áll. A tanítandó ismeretek, a tantárgyak, a különböző módszerek mind-mind eszközök annak érdekében, hogy a tanuló személyiségfejlesztése mind teljesebb módon valósuljon meg.

A gyermekek az iskolában különböző adottságokkal, szülői háttérrel, eltérő értelmi - érzelmi - szociális fejlettséggel, tanulás, ismeretszerzés iránti motiváltsággal jönnek. A nevelő-oktató folyamat feladata, hogy ezeknek az eltérő adottságoknak megfelelően, figyelembe véve az egyéni fejlettségét lehetőleg egyénre szabott személyiségfejlesztés valósuljon meg, egyéni tanulási útvonalak alakuljanak ki.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét,
- világszemléletük, világképük formálódását,
- társas kapcsolatát,
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban,
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A pedagógiai programunk összeállításánál fontos szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

Az értelem kiművelése területén (kognitív kompetencia fejlesztése)

- a megismerési és felfedezési vágy fejlesztése
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése
- a tanuláshoz szükséges teljesítményvágy kialakítása (tanulás, sikervágy, kudarcfélelem, kötelességtudat, igény szint, ambíció, kötődés)
- a tapasztalatokon alapuló értelmező tanulás elsajátíttatása (felismerés, megismerés, gondolkodás, optimalizált kommunikáció)

Segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia fejlesztése)

- az egyén szociális értékrendjének kialakítása és fejlesztése (hajlamok, kötődés, rangsorképzés, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátítása, szabálytudat)
- a szociális szokások, minták kialakítása, fejlesztése (a pozitív szociális szokások kialakítása, ezzel együtt a tanulói biztonságérzet fejlesztése, élményszerű, személyes példamutatással a pozitív életszemlélet kialakítása – a negatív, antiszociális minták hatásának csökkentése)
- szociális kommunikáció fejlesztése (olyan pozitív érzelmi légkör kialakítása, továbbfejlesztése és fenntartása a közösségekben, ahol pedagógus – tanár – tanuló – szülő jól érzi magát, melyben a gyermekek személyisége fejlődhet – a verbális és nonverbális kommunikációs eszközök kialakítása, fejlesztése)
- szociális érdekérvényesítés, segítőképesség, együttműködési képesség fejlesztése (a tanulók egymás közötti, a pedagógusok és a tanulók közötti optimális szociális kölcsönhatások kialakítása – ezek gyakorlatias megismerése)

Az egészséges és kulturált életmód a nevelés területén (személyes kompetencia fejlesztése)

- önkiszolgálási képességek (a kondicionálási és koordinációs képességek fejlesztése, karbantartása, az önellátó képesség és viselkedés – az életkori sajátosságoknak megfelelő – tevékenységformáinak megismerése, tudatosítása, a művészeti befogadóképesség tudatos fejlesztése, az önkifejezés színtereinek bemutatása, gyakorlása, tudatosítása)
- egészségvédő képességek (az egészséges életmód ismérveinek megismerése, mindezek alapvető szokásainak kialakítása, tudatosság az egészséges életmód területén, a tanuló mentálhigiénés- és drogprevenációs fejlesztése, függőségek kerülése)
- önértékelő képességek (a tanulók önismeretének és önértékelésének fejlesztése, a tanulói tehetség felismerése, fejlesztése, kibontakoztatása, önfejlesztés segítése)

Az önállóságra nevelés területén (hatékony, önálló tanulás kompetencia fejlesztése)

- a személyiség építésének és a lelki egyensúly fenntartásának egyik eszköze lehet a lehetőségek szerinti önállóságra nevelés (a tanulóknál – különösen a sajátos nevelési igényű tanulóknál- akkor alakul ki reális, pozitív énkép, ha önmagához képest fejlődik, ér el sikereket)
- a hatékony, önálló tanulás feltétele saját tanulási stratégia kialakítása, a tanulás iránti motiváció fejlesztése.

A szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia fejlesztése)

- Az alkotóképesség fejlesztése (önálló tevékenység, kreativitás fejlesztése). Célunk, hogy minden tanuló esetében megtaláljuk azt a területet, melyben a legtehetségesebbek, a legmagasabb teljesítmény várható el tőlük. Mindezek fejlesztésével, kreatív alkotással jussanak sikerélményhez – sikerorientáció.

1.6. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe beépülnek.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- reális önismeret
- a lelki egészség összetevőinek ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges étkezés ismerete
- a mozgás fontosságának ismerete, felismerése
- a „jól-lét” állapot ismérveinek ismerete.

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja
- egészségnevelő pedagógus
- iskolaorvos, védőnő

- diákönkormányzatot segítő pedagógus
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el, aki ifjúsági védőnői szakdiplomával és egészségfejlesztő, mentálhigiénikus szakdiplomával is rendelkezik.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái – a pedagógusok és az iskolai védőnő együttműködésével:

- **minden évfolyamon:** az osztályfőnöki órákon az alapvető tudnivalók megismerése és bemutatása
- **6. évfolyamon:** természettudomány tanterv részeként
- **8. évfolyamon: a biológia tanterv részeként:** „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése” című fejezet kiegészítéseként. A szaktanár a védőnő által összeállított óravázlat segítségével kéri számon a tanultakat.
- **Önkéntes jelentkezés alapján:** tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

1.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskolai élet egyik alapvető feladata, hogy az egyénekből (tanulók) különböző közösségeket kovácsoljon. A jól működő közösség fejleszti az egyéniséget - ez természetesen visszahat a közösség fejlesztésére is. Az ember társas lény - a társas viselkedés szabályait, a megfelelő működés feltételeit azonban el kell sajátítani. Ahhoz, hogy az egyén megtudja a közösségi szabályokat, az adott közösséget is fejleszteni kell.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák
- egyéb foglalkozások (napközi, szakkör, sportfoglalkozás, énekkar, kirándulás...)
- művészetoktatás és azok tevékenységei (táborok, fesztiválok, versenyek, utazások, táncházak, játszóházak, egyéb programok)
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Bár mind a négy terület más és más lehetőségekkel, módszerekkel bír, fontosan tartjuk az alábbi közös feladatokat:

A tanuló:

- fogadja el a közösség szabályait
- közösségi magatartását jellemezze az együttműködés, empátia, humánus, a másság elfogadása
- kapcsolataiban megbízható, becsületes, szavahihető legyen.

Ezek természetesen nem külön-külön fejlesztendők csakúgy, mint a közösséget alkotó tanulók. Tehát nem a tanulók egymás melletti fejlesztéséről van szó, hanem egy olyan folyamatról, mely az egyén képességeit figyelembe veszi és közösen, egymást erősítve folyik.

A tanulók tevékenységének helyszínei: az osztályközösségek, melyeket közös cél, érdek, értékrend és tudat tart össze.

Általánosságban megállapítható, hogy a legalapvetőbb közösségfejlesztési helyszín a tanóra, emellett természetesen hasonló fontossággal bír a másik három terület is. Törekszünk arra, hogy egy-egy gyerek a lehetőség szerint több közösség tagja legyen - ehhez az iskola a feltételeket (a "helyszíneket") megteremti. Így ugyanazokat a feladatokat más és más közösség is fejleszti és persze egy-egy közösség több közösségfejlesztő feladatot is ellát. A közösség fejlesztési területek között fontossági sorrendet nem szerencsés állítani, hiszen ez különböző esetekben (gyerekeknél) eltérő lehet. Különösen fontosnak tartjuk a gyerekek önszervező képességeit kihasználó közösségek (ez lehet akár a DÖK, de lehet egy a szabadidejében közösen sportoló csoport is) működését - ezekhez a feltételeket biztosítjuk.

A megvalósítás érdekében arra törekszünk, hogy tanulóink:

- Ismerjék meg azokat az erkölcsi értékeket, humánus magatartásukat, melyek a közösség harmonikus kapcsolatainak alapját jelentik.
- Rendelkezzenek az elemi állampolgári és mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretekkel, melyek elengedhetetlenül szükségesek az önálló, felnőtt élet előkészítésében.
- Erősítsék kortárs és nemzedékek közötti kapcsolataikat.
- Tudatosítsák a közösség demokratikus működésének értékeit és néhány általánosan jellemző szabályát.
- Ismerjék meg a magyarság, a nemzetiségi és etikai hagyományokat a múlt értékeit.
- Legyenek nyitottak a különböző szokások, kultúrák, vallások, művészeti ágak, irányzatok iránt, becsüljék ezeket.
- A nemzeti kultúra hagyományainak megismerésével tudják az azonosságokat, hasonlóságokat, különbözőségeket - más népek kultúrájával összehasonlítva.

- A közösségek működésében ismerjék a jogok és kötelességek szerepét, tudják megkülönböztetni és összeegyeztetni az egyéni és a közérdeket.
- Fejlődjön a nemzeti azonosságtudatuk, érdeklődjenek az egymás mellett élő különböző kultúrák iránt.
- Fordítsanak figyelmet az emberiség közös problémáinak megismerésére, megoldására.
- Tanuljanak meg tanulni: ismerjék az egyéniségüknek, adottságaiknak megfelelő tanulási technikákat.
- Érezzenek felelősséget és óvják a természetes és épített környezetet.
- Helyes önismeretből kiindulva alakítsanak ki harmonikus kapcsolatokat.
- Ismerjék azokat a tényezőket, melyek veszélyeztetik egészségüket, testi épségüket, illetve ezek elkerülésének módjait + DROG.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, a társaik megsegítésére.
- Öntevékenységgel segítsék a közösségi programok, hagyományok kialakulását, fejlődését, továbbélését.
- Ismerjék és tudják az egyéni vélemény nyilvánításának szerepét a közösségek életében - véleményüket vállalják társaik, a közösség tagjai előtt.
- Aktivitás, fegyelmezettség, pontosság jellemezze közösségi munkájukat.

1.8. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A pedagógusok feladatainak részleteit személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló (digitális napló) vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Szükség esetén órát látogat az osztályban.

(Fenti bekezdések a Soproni Tankerületi Központ által kiküldött „Osztályfőnöki munkaköri leírás kiegészítő pontjai” című dokumentummal együtt érvényesek.)

1.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység **célja:**

- A gyermekeket megillető jogok érvényesítésének biztosítása.
- A védő-óvó intézkedések megtétele a rászorulóknak érdekében.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek életkörülményeire való odafigyelés, valamint - az illetékes hatósági szervek megkeresésével - a lehetőségek szerinti segítség.

A legfőbb gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az iskola a *gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse*, illetve/vagy az *osztályfőnökök* hathatós segítségével oldja meg.

Rendszeresen visszatérő **tevékenységek:**

- Tanévenként a tanulók "szűrése" azonos szempontok alapján. A gyerekek személyiségi jogait tiszteletben tartva:
  - a családi háttértényezőket;
  - a közvetlen tényezőket (magatartás, teljesítmény, szokások stb.);
  - a megfigyelhető személyiségvonásokat (értékek, ideálok, szocializáltság stb.);
  - a súlyos veszélyeztetettségi tüneteket (káros szenvedélyek stb.).
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (étkezés, fejlesztő foglalkozások, felzárkóztatás stb.) a tanulók igénye, rászorultsága szerint.
- Speciális hátránykompenzáló és megelőző, felvilágosító programok szervezése (pl. személyiségmegismerő tábor).
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások, segélyek biztosítása (étkezési, egyéb segélyek).
- Tanácsadás a családellátó tevékenységhez.
- A tanulók eredményeinek, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, a túlsókat hiányzó tanulóknál szükség esetén eljárás kezdeményezése.
- Segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéshez; az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő rendezvények szervezése.
- Vakációs programok biztosítása - napközis tábor, csellengők felügyelete, foglalkoztatása stb. -, ehhez anyagi erőforrások keresése (pl. pályázatok)
- A gyerekeket veszélyeztető helyzetben gyors és hatékony intézkedés.

Iskolánk a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása során szorosan együttműködik az alábbi szervekkel, intézményekkel:

Gyermekjóléti Szolgálat, Iskolai Egészségügyi Szolgálat, Gyámhivatal, Gyámhatóság, Rendőrség, Pedagógiai Szakszolgálat, Máltai Szeretetszolgálat, Nagycsaládosok Egyesülete – soproni csoportja, Kozmutza Flóra EGYMI

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- az iskolában tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny előkészítő foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.

Tevékenység, szolgáltatás	Az igénybevétel		A szolgáltatáshoz hozzájárul, támogatja	A szolgáltatás	
	Kötelező jellegű (k) Igény alapján (i) Rászorultság alján (r)			ingyenes (i) térítési díjhoz kötött (t) önköltséges (ö)	
ÁLTALÁNOS ISKOLA					
Tanórai foglalkozások	k				i
Speciális képzési formák:					
Intenzív németoktatás	i 3-8.évf.		Fenntartó		i
Tánc- és mozgásművészeti osztály	i 1-8. évf.				i
Csoportbontás magyar és matematika órákon	k 5-6. évf.				i
Csoportbontás informatika órákon	k 5-8. évf.				i
Képességfejlesztő helyi modulok (Projekt7)	k 4-8.évf.				i
Komplex művészeti nevelés-oktatás (Projekt7)	k 5-6.évf.				i
Erdészeti-erdei iskola (Projekt7)	k 2-3. évf.				i
Mindennapos testnevelés	k 1-8.évf.				i
Tanulás tanítása (Projekt7)	k 4., 8. évf. i 1-6.évf.				i
Képességfejlesztő sportfoglalkozások (Projekt7)	k 1. évf.				i
Sportági sportfoglalkozások (Projekt7)	k 6., 8. évf.				i
Személyiség megismerés, fejlesztés (Projekt7)	k 1., 5. évf.				i
Kommunikációs tréning (Projekt7)	k 4. évf.				i
„Múltunkban a jövőnk” (Projekt7)	k 3., 5. évf.				i
Informatika (Projekt7)	k 8. évf.				i
Drámapedagógia/Dráma és színház (Projekt7)	k 2., 7. évf.				i
Kompetencia alapú oktatás programcsomagok adaptálásával	k 1-8. évf.				i
Témahét	k				i

	1. évf.		
Moduláris oktatás	k		i
	6. évf.		
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS			
Tanórai foglalkozások	i	Fenntartó	t
	Előkészítő 1-Továbbképző 4. évf.		
Tánc- és mozgásművészeti osztály	i		t
Moduláris oktatás	k		i
	Alapfok 3. évf.		
Tanórán kívüli foglalkozások:			
ÁLTALÁNOS ISKOLA			
Matematika, természettudományok	i		i
	1-8. évf.		
Tanulmányi kirándulások	k	Szülők	ö
„Határtalanul” - osztálykirándulás	i	pályázat, szülők	ö
	7. évf.		
Szakköri foglalkozások	i		i
Sportfoglalkozások	i		i
Speciális tanfolyamok	i	Szülők	ö
Táborok	i	Fenntartó, Szülők; Pályázatok	t
Színházlátogatás	i	Szülők	ö
Könyvtárhasználat	i		i
Témahét	k		i
	1. évf.		
Többhetes projekt	k		i
	5-7. évf.		
Moduláris oktatás	k		i
	6. és 7. évf.		
Felkészítés tanulmányi és egyéb versenyekre	i		i
Egyéni, öntevékeny számítógép használat	i		i
Egyéni, öntevékeny udvari sportpálya használat	i		i
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA			
MŰV-ÉSZ Tehetségfejlesztő Műhely – néptánc, népi ének, népzene, néprajz	i		i
	Előkészítő 1-Továbbképző 4. évf.		
Tanulmányi kirándulások	k	Szülők	ö
Szakmai táborok	i	Fenntartó, Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok, szülők	ö
Könyvtárhasználat	i		i
Többhetes projekt	k		i
	Alapfok 3-5. évf.		
Moduláris oktatás	k		i
	Alapfok 4-6. évf.		
Felkészítés tanulmányi és egyéb versenyekre	i		i
Egyéni fejlesztés	i		i

Soproni Néptáncfesztivál	i	Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok, szülők	i
Játszóházak	i	Fenntartó, Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok, szülők	ö
Táncházak	i		ö
Soproni Táncfórum	i		ö
Részvétel fesztiválokon, bemutatókon	k, i		i, ö
Egyéb foglalkozások:			
Néptánc csoportok	i	Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok	t
Kosárlabda sportszportok	i	Soproni Sportiskola, Soproni Darazsak	t
Labdarúgás sportszportok	i	Sopron FC	t

Tehetségfejlesztő Műhely

Az intézményünk diákjainak tehetségazonosítása, tehetségfejlesztése, tehetséggondozása érdekében működtetjük a műhelyt két területen:

- művészeti nevelés: néptánc, népzene, népi ének és tanulási képességfejlesztés területeken.

Természetesen a jövőben bővíteni szeretnénk e tevékenységünket – bevonva több területet, tantárgyat.

Eljárások, módszerek:

- kiemelt figyelem a kiemelkedő teljesítményt mutató diákjainkra - tehetségazonosítás
- megfelelő motiváció kialakítása
- fejlesztési terv készítése
- Tehetségfejlesztő tevékenység: gazdagítás, gyorsítás

Művészeti nevelés: néptánc, népzene, népi ének, néprajz:

Eszközök:

- tanórákon differenciált foglalkozás
- tanórán kívüli foglalkozások
- differenciált (életkornak, képességeknek megfelelő) csoportok kialakítása
- egyéni képzés
- Tehetségfejlesztő programok működtetése: Soproni Táncfórum, felkészítő hétvégék, tánc házi-játszó házi projekt, fejlesztések tanítási szünetekben (őszi-tavaszi-nyári szünet), jurttábor
- egyéni képzés
- versenyekre felkészítés
- versenyeztetés
- előadások tartása
- kiemelt feladatokkal való megbízás

Tanulási képességfejlesztés - integrált művészeti képzési program:

- célja: a tanulási nehézségek kialakulásának megelőzése, tanulási nehézségek leküzdése – a néptánc eszközanyagának felhasználásával

- a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, játékokon keresztül kialakított aktivitással valósítja meg célkitűzéseit,
- differenciáltan képez úgy, hogy a gyermekeket a megszokott közösségeiken belül tartja,
- azonos időben, egyszerre fejleszti az IQ és az EQ szintjét,
- tartalmát tekintve: egyrészt hagyományápoló, nemzeti kultúránk értékeit tanító, terjesztő, azt a jövő nemzedék számára megőrző tevékenység, másrészt olyan általános képességfejlesztés, melynek során az ismeretszerzéshez szükséges képességeket fejlesztjük.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket tartalmazó táblázat a Helyi Tantervben, a 2.10. fejezetben található.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Tevékenység, szolgáltatás	Az igénybevétel		A szolgáltatáshoz hozzájárul, támogatja	A szolgáltatás	
	Kötelező jellegű (k) Igény alapján (i) Rászorultság alapján (r)			ingyenes (i) térítési díjhoz kötött (t) önköltséges (ö)	
Kötelező tanórai foglalkozások (Egyéni bánásmód, differenciálás elvének érvényesítése)	k			i	
Speciális formák:					
Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés alkalmazása	i, r 1-8. évf.			i	
„Adj esélyt magadnak”	k 1.és 5. évf.		Fenntartó, SZIA, SPKE	i	
SNI tanulók fejlesztése	r 1-8. évf.		Fenntartó	i	
<i>Tanulás tanítása</i>	k 8. évf. i 1-8. évf.		Fenntartó, SZIA, SPKE	i	
Fejlesztő csoport működtetése	r 1-8.évf.		Fenntartó	i	
Fejlesztőpedagógiai, logopédiai, pszichológiai foglalkozások	r 1-8.évf.		Fenntartó Pedagógiai Szakszolgálat	i	
<i>Erdészeti-erdei iskola kisiskolásoknak</i>	k 2-3. évf.			i	
Komplex művészeti nevelés-oktatás	k 5-6.évf.		Fenntartó	i	
Korrepetálások, egyéni felzárkóztatás; fejlesztő pedagógus igénybevétele	i 1-8.évf.		Fenntartó	i	
Differenciált képességfejlesztés matematikából, magyarból	k 5-6.évf.			i	
<i>Képességfejlesztő helyi modul-órák</i>	k 5-6.évf. i 8.évf.			i	
Kompetencia alapú oktatás	k 1-8. évf.			i	
Témahét	k 1. évf.			i	
Moduláris oktatás	k 6. és 7. évf.			i	
Tanórán kívüli foglalkozások:					
Tanulmányi kirándulások	k		Szülők	ö	
Témahét	k 1. évf.			i	

Többhetes projekt	k 5-7. évf.		i
Moduláris oktatás	k 6. és 7. évf.		i
Konzultáció tanulási problémákról szülőkkel	i, r	Gyermekjóléti Szolgálat (szociális munkás)	i
Kötetlen konzultáció tanulókkal	i, r	Gyermekjóléti Szolgálat (szociális munkás)	i
Logopédiai foglalkozás	r 1-4.évf.	Pedagógiai Szakszolgálat	i
Dyslexia-szűrés	k 1.évf.	Pedagógiai Szakszolgálat	i
Személyiségfejlesztő tréning	k 1-8.évf.	Gyermekjóléti Szolgálat (szociális munkás)	i

Tanórán kívüli tevékenységek, szolgáltatások (kiegészítés, "összesítés")

Tevékenység, szolgáltatás	Az igénybevétel		A szolgáltatáshoz hozzájárul, támogatja	A szolgáltatás	
	Kötelező jellegű (k)	Igény alapján (i)		ingyenes (i)	térítési díjhoz kötött (t)
		Rászorultság alapján (r)		önköltséges (ö)	
Napközi, tanulószoba	i			t	
	1-4. és 5-8. évf.				
Menza, menzaügyelet	i			t	
	1-8.évf.				
Szakkörök	i			i	
Iskolai sportkör	i			i	
Néptáncgyűttes működtetése	i		Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok	t	
Többhetes projekt	k			i	
	5-7. évf.				
Tanulmányi kirándulások	k		Szülők	ö	
Évközi sítábor	i		Pályázatok; DÖK	ö	
Szakmai táborok	i		Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok, szülők	ö	
Felkészítés tanulmányi és egyéb versenyekre	i			i	
Egyéni fejlesztés	i			i	
Soproni Néptáncfesztivál	i			i	
Játszóházak	i			ö	
Táncházak	i			ö	
Soproni Táncforum	i		Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület, pályázatok, szülők	ö	
Részvétel fesztiválokon, bemutatókon	k, i			i, ö	
Jutalomtábor			DÖK, Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány, Szülői Munkaközösség, Pályázatok	i	
Speciális tanfolyamok	i			ö	
Speciális tanácsadás (pályaválasztás, jogsegély stb.)	i, r			i	

Könyvtár, sportpálya használata	i		i
Rendszeres egészségügyi felügyelet	k	Iskolai Egészségügyi Szolgálat	i
Kötetlen tárgyú konzultáció tanárokkal	i, r		i
Szervezett színház-, mozilátogatás, egyéb kulturális program	i		t
Akadályverseny, túrázás, egyéb sportfoglalkozások	k, i		i
Kiváló tanulók elismerése, jutalmazása		Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány	i
Néptánc csoportok	i	Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület pályázatok, szülők	t
Kosárlabda sportcsoportok	i	Soproni Darazsak, Soproni Sportiskola	t
Labdarúgás sportcsoportok	i	Sopron SC	t

1.10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Közösségi joggyakorlás

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hoznak létre – ezek az egy osztályba járó diákok közössége, akiket az osztálytitkár képviseli a diáktanácsban - létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

Diákkörök, osztályközösségek

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Diákönkormányzat

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hoznak létre. A diákönkormányzat munkáját a nevelőtestület egy tagja – a diákönkormányzati munkát segítő pedagógus - segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat döntési joga:

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében
- tisztségviselőik megválasztásában

A diákönkormányzat véleménynyilvánítási joga:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt.

Egyéni joggyakorlás

A tanuló véleménynyilvánítási joga:

Iskolánk tanulóinak joga van az iskolát és a tanulóközösséget érintő kérdésekben véleményt nyilvánítani a tanórákon, az osztályfőnöki órákon, ill. a diákönkormányzat keretén belül. Egyéni problémáikkal szaktanárhoz, osztályfőnökhöz és indokolt esetben az iskolavezetés tagjaihoz, ill. az ifjúságvédelemmel megbízott igazgatóhelyetteshez fordulhatnak.

A tanuló javaslattételi joga:

Iskolánk tanulói javaslatot tehetnek a tanórán kívüli foglalkozásokra, a tanítás nélküli munkanapok programjaira, a tanulók számára szervezett szabadidős tevékenységekre, tanulmányi kirándulás helyszínére, programjára. Ennek elsődleges fórumai az osztályfőnöki órák és a DÖK ülései, illetve a diákok személyesen vagy törvényes képviselőjük útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vehetnek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában. A Diákönkormányzathoz fordulhat érdekképviselőként, továbbá a Nkt.-ben foglaltak szerint kérheti az őt ért sérelem orvoslását.

1.11. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Pedagógiai hitvallásunkban megfogalmazódott, hogy legfőbb célunk egy gyermekközpontú, nyitott iskola működtetése, amihez nélkülözhetetlen az iskolai demokrácia erősítése, az iskolahasználókkal (tanulókkal, szülőkkel) való szoros, tartalmas együttműködés.

Mindezt fontosnak tartjuk a felnőtt- és diákönkormányzatok szerveinek (szülői tanács, pedagógiai tanács, diáktanács) eredményesebb működtetését.

A szülő és az iskola közötti kapcsolattartás formái

A szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében létrehozták a szülői szervezetet - a korábbi években szavazással létrejött **szülői munkaközösséget**.

- A szülői önkormányzat legmagasabb szerve a **szülői tanács**, melynek tagjait az osztály-szülői munkaközösségek delegálják (osztályonként 2-2 fő).
- A **szülői tanács évente elnököt, valamint 10-12 tagú vezetőséget választ**, amely az iskola szülői közösségének az iskola nevelő-oktató munkáját segítő tevékenységét irányítja. Ez a vezetőség egy - évek óta - jól összeszokott, évenként új tagokkal bővülő aktív mag. Arra törekszik, hogy a gyerekek mindennapi, iskolai életét színesebbé, változatosabbá tegye minél több szülő bevonásával.
- A szülői tanács **éves munkaprogram alapján ülésezik, tevékenykedik**. Ülésein egyrészt a neveléssel, az oktatással, az iskola működtetésével kapcsolatos témák (pl. magatartási problémák, kötelező olvasmányok, tanórán kívüli tevékenységek, a pedagógiai program készítése - igények, elvárások), másrészt az általuk szervezett iskolai rendezvények előkészítésére kerül sor.
- Mind a szülők, mind a tanulók részére **biztosítjuk, hogy a Pedagógiai Programot megismerjék**, megtekinthessék.
- Iskolánk Pedagógiai Programja az **iskolai könyvtárban és az intézmény honlapján tekinthető meg**.
- A **szülői munkaközösség** elnöke a tantestületi értekezletek szükség szerinti meghívottja.
- Az iskola alapidokumentumaiban **történő lényeges változásokról az igazgató tájékoztatót tart** a szülői tanácsnak.
- A szülői tanács összejöveteleire **az iskola a helyiséget biztosítja**.
- A szülői szervezet **önállóan gazdálkodik rendezvényeinek bevételeiből**.

A **szülői munkaközösség** működési rendjét, szerveinek jogkörét - saját hatáskörben - meghatározta és hatályba léptette (az SZMSZ szabályozza).

A szülői tanács hagyományos rendezvényei:

- játszóház,
- kerti parti - széleskörű lehetőség a szülő-diák-pedagógus kapcsolat erősítésére (kulturális csoportok bemutatkozása, tanár-diák-szülő mérközések, közös főzés stb.).

A szülők, pedagógusok együttműködését segítik:

- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- nyílt napok,
- közös rendezvények (anyák napja, osztálykarácsony stb.),
- egyedi segítségnyújtások a szülők részéről (faültetés, ajtók festése, szállítások, kíséret, felügyelet stb.).

A kapcsolattartás formái

1. Iskola-szülői értekezlet

Összehívására az igazgató jogosult. Rendkívüli esetben kezdeményezheti a szülői tanács, tagságának 50 %-nál nagyobb arányú belegegyezése esetén.

2. Osztály-szülői értekezlet

Az értekezletet az osztályfőnök hívja össze, évente legalább kétszer. Az osztály-szülői értekezlet időpontja az iskolai munkatervben meghatározott.

Rendkívüli osztály-szülői értekezletet az osztályfőnök, illetve az osztály SZM megbízottja a szülők egyharmadának belegegyezésével kezdeményezhet. A szülői értekezlet összehívását a tájékoztató füzetbe (elektronikus ellenőrző könyvbe) kell bejegyezni egy héttel az esedékesség előtt.

3. Fogadóóra

Fogadóórát az iskola nevelői a munkatervben rögzített rend szerint tartanak évente legalább 2 alkalommal. Egyéni nevelői fogadóóra ciklusonként 1 óra, melyet a digitális naplóba be kell jegyezni.

4. Nyílt napok

Az iskola évente nyílt napokat rendez a munkaközösségek által javasolt osztályokban és szaktárgyakból. A nyílt napok programját az SZM-vezetőség tudomására kell hozni és biztosítani kell véleményezési jogukat.

5. Közös rendezvények

Az iskola és az SZM vezetősége kezdeményezheti:

- szülői bál
- aktuális programok
- kerti parti
- sportesemények, programok
- egyéb rendezvények megszervezését.

6. Szülők rendszeres írásbeli, elektronikus levélen keresztül történő tájékoztatása

Érdemjegyeket, bejegyzéseket a digitális naplóba azonnal be kell írni. Tájékoztatást az e-ellenőrzőbe valamennyi nevelő és szülő tehet. A tájékoztatást az érdekelt felek egy héten belül elolvassák.

Szükséges esetben az iskola (a korábban a szülő által megadott címen) tértivevényes, vagy elektronikus levélben értesíti, tájékoztatja a szülőt.

A tanuló és az iskola együttműködése

Pedagógiai programunkban többször hangsúlyoztuk, hogy szeretnénk, ha a tanulók jól éreznék magukat az iskolában.

Ezért arra törekszünk, hogy a tanulóknak biztosítsunk teret, lehetőséget a közéleti tevékenység gyakorlására. Nevelő-oktató munkánkban a személyiség-, a képességfejlesztés eredményességét csak cselekedtetésen, önálló tanulói tevékenykedtetésen keresztül érhetjük el, de nemcsak az oktatásban, hanem az iskolai közéletben is fontos a gyermeki aktivitás, az öntevékenység.

Igazán csak akkor maradandó, élményt nyújtó egy-egy iskolai esemény, ha a diákok maguk is részt vehetnek benne - a tervezéstől, a szervezésen, a lebonyolításon át az értékelésig-, ha beleszólhatnak az iskola életébe, az őket érintő döntésekbe.

Mindezt szervezeten a **diákönkormányzaton** keresztül biztosítjuk. Iskolánkban a tanulók közösségei a diákönkormányzat - törvényben biztosított - jogaival bátran élhetnek. A tanulók érdekeinek képviselőjére létrehozott diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért pedagógus segíti.

- A diákönkormányzat **működési rendjét, szerveinek jogkörét, választási mechanizmusát** az általuk elfogadott, a nevelőtestület által jóváhagyott **szervezeti és működési szabályzatuk tartalmazza** (az SZMSZ-ben szabályozva).
- Az iskolai tanulóközösség legmagasabb önkormányzati fóruma a **diákparlament** (diákközgyűlés), amely tervezetten évente egy alkalommal kerül összehívásra. Itt felmerülhetnek jogérvényesítési gondok, az iskola élet- és munkarendjével kapcsolatos észrevételek, diákpanaszok, javaslatok, kérések.
- A diákönkormányzat munkáját a diákparlament által választott **diáktanács** irányítja, melynek tagjai az osztályközösségek képviselői. A diáktanács mellett ún. diákönkormányzati **munkacsoportok** (kulturális, sport stb.) működhetnek, melyek munkáját szülők és pedagógusok egy-egy csoportja is segíti.
- A **diákönkormányzat képviselői részt vesznek** a szülői tanács, valamint a Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány munkájában (a diáktanács titkára kuratóriumi tag).
- A diákönkormányzat munkáját - életkoruknak megfelelően - a **7-8. osztályos tanulók irányítják**.

Összefoglalva - bepillantást adva a szervezet munkájába -, aminek hagyományai vannak, amit igazán magáénak érez **a diákönkormányzat:**

- * DÖK nap/Gyermeknap rendezvény megszervezése (tanítás nélküli munkanap),
- * papírgyűjtés (tanítás nélküli munkanap),
- * diákönkormányzati napok szervezése (kulturális és sportprogramok, házibajnokságok),
- * iskolai karácsony, farsang megrendezése,
- * diákparlament összehívása, előkészítése, lebonyolítása,
- * sítábor támogatása,
- * nyári, úgynevezett jutalomtábor megszervezése, ahol a feladat - többek között - a gyermekek participációs képességének a fejlesztése, a diákönkormányzati tisztségviselők felkészítése a következő tanév feladataira.

Iskolánkban a tanulók tájékoztatásának módjai:

- osztályfőnöki óra
- faliújság
- hangosbemondó
- diákönkormányzati megbeszélés
- honlap
- iskolaújság
- elektronikus levél

A nevelők, a diákok és a szülői önkormányzat együttműködését a 3. melléklet tartalmazza.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a tankerületi igazgatósággal. A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgató feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik – a különböző programok, események tekintetében megbízhat témafelelőst, programfelelőst.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel, a felsorolásban megjelöljük a kapcsolattartásért felelős személyt.

- Soproni Tankerületi Központ kapcsolattartó: igazgató
- SMJV Polgármesteri Hivatal kapcsolattartó: igazgató
- Központi Gyermekkonyha kapcsolattartó: iskolatitkár
- Sporthivatal kapcsolattartó: testnevelő
- Magyar Vöröskereszt kapcsolattartó: iskolai koordinátor
- Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolattartó: igazgatóhelyettes
- PSZ kapcsolattartó: igazgatóhelyettes
- Igazgatói munkaközösség kapcsolattartó: igazgató
- POK kapcsolattartó: igazgató
- Balfi Részönkormányzat kapcsolattartó: tagiskola-vezető
- óvodák kapcsolattartó: igazgató
- középiskolák kapcsolattartó: igazgatóhelyettes
- sajtó kapcsolattartó: igazgató
- Kozmutza Flóra EGYMI kapcsolattartó: igazgatóhelyettes

1.12. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Vizsgabizottságok összetétele, feltételei, időkeretei

1.12.1. Osztályozóvizsga

Elnök, osztályfőnök, vizsgáztató szaktanárok, ill. tanítók. Egy-egy tantárgy vizsgájánál az elnökön kívül minimum két főnek jelen kell lennie. Osztályozó vizsgán magatartás és szorgalom minősítése nincs.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményeit az előírttól eltérő idő alatt kívánja teljesíteni,
- a tanuló a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott és a nevelőtestület jóváhagyta osztályozó vizsgára bocsátását.

Osztályozó vizsgák időpontja:

- magántanulók esetében iskolánkban negyedévente történik a beszámoló,
- egyéb esetben a félévet és a tanév végét megelőzően az igazgató által meghatározott időpontban.

Osztályozó vizsga lebonyolítása:

- a vizsga időpontjáról és anyagáról az igazgatóhelyettes írásban értesíti a szülőt és a tanulót,
- a vizsgát az adott szaktanár vezeti le és érdemjeggyel értékeli a tanuló teljesítményét,
- a vizsga lehet szóbeli és írásbeli,
- a vizsga eredményéről jegyzőkönyv készül.

Az osztályozó vizsga évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményeit a Házirend 1. melléklete tartalmazza.

1.12.2. Javítóvizsga

Elnök, munkaközösség-vezető, vagy igazgatóhelyettes, tantárgyhoz kötődő szaktanár, tanító, vizsgáztató nevelő

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha:

- tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó és különbözeti vizsgáról önhibájából elkésik, távol marad, vagy engedély nélkül távozik.

Javítóvizsga időpontja:

- Augusztus 20-30. között, az igazgató által megjelölt időpontban.
- Ha a tanuló egészségi ok miatt (huzamosabb kórházi ápolás vagy orvosi kezelés alatt állt), ill. huzamosabb külföldi tartózkodás miatt az augusztusi osztályozó, ill. javítóvizsgára nem tud felkészülni, indokait figyelembe véve az adott naptári év október 20-30. között tehet osztályozó-, ill. javítóvizsgát.
- A javítóvizsgára való felkészüléshez a tantárgyat tanító nevelőnek legkésőbb a bizonyítványosztás időpontjáig a vizsga anyagát írásban át kell adni a tanulónak.
- A javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.
- A javítóvizsga díjtalan, nem nyilvános és nem ismételhető meg.
- A javítóvizsga eredményét, a záradékot az osztályfőnök jegyzi be a bizonyítványba és a törzslapra, és az igazgató írja alá. Az eredményhirdetés a bizonyítványok kiosztásával történik.

1.12.3. Művészeti vizsga (alap- és záróvizsga)

Elnök, kérdező, a tárgyat tanító nevelő, tantárgyhoz kötődő tanár, szükség esetén köznevelési szakértő.

1.12.4. Különbözeti vizsga

Elnök, osztályfőnök, vizsgáztató szaktanárok, illetve tanítók. Egy-egy tantárgy vizsgájánál az elnökön kívül minimum két főnek jelen kell lennie. A vizsgáztatást a szaktanár végzi.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- eltérő tantervű más iskolából átvétellel kerül iskolánkba,
- az iskola azonos évfolyamán belül osztályváltást kérelmez.

Különbözeti vizsgák időpontja:

- az átvételt illetve a kérelem benyújtást követő 3 hónapot követően az igazgató által kijelölt időpontban.

Különbözeti vizsga lebonyolítása:

- a vizsga követelményeit a helyi tantervben megfogalmazottak szerint kell meghatározni, melyet a szaktanár írásban közöl a tanulóval,
- a vizsgát az adott szaktanár vezeti le és érdemjeggyel értékeli a tanuló teljesítményét,
- a vizsga lehet szóbeli és írásbeli,
- a vizsga eredményéről jegyzőkönyv készül.

Időkeretek:

Írásbeli feladat: max. 60 perc (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv esetében max.90 perc)

Szóbeli felelés: max. 10 perc (előtte legalább 20 perc gondolkodási időt kell biztosítani)

Művészeti bemutató: max. 10 perc (előtte legalább 20 perc felkészülés időt kell biztosítani)

Szervezési lebonyolítási feladatok

Írásbeli és szóbeli vizsga: magyar, matematika, idegen nyelv tantárgyból szervezhető. A többi tantárgyból csak szóbeli vizsga tartható, melyet technika tantárgyból gyakorlati vizsga egészít ki. Írásbeli vizsgánál egy padban csak egy tanuló ülhet, a munkalapokat (dolgozatlapokat) és a piszkozat írására kiadott lapokat az iskola bélyegzőjével kell ellátni, vizsga végeztével valamennyi lapot be kell gyűjteni. Az írásbeli munkákat a vizsgáztató és felügyelő tanár együtt javítja.

A vizsgákon az érintett tanulók eredményhirdetésig tartózkodjanak az iskola épületében. Az osztályfőnök végezze el az adminisztrációs munkát osztályozó- és javítóvizsgák esetén (anyakönyvbe és bizonyítványba), majd adja át a bizonyítványt a tanulónak.

Tanév végén a feldolgozandó tananyaggal kapcsolatban az érintett nevelő segítséget nyújt, majd javítóvizsga előtt az érintett diákkal való egyeztetést követően 5 órát korrepetál.

Az iskolavezetés a vizsgák időpontját a tantárgy és időpont megjelölésével az iskola kapuján, ill. hirdetőtábláján teszi közzé.

Tanulmányi idő rövidítése

A törvény alapján a tanuló kérheti a tanulmányi idő megrövidítését. A kérelemről az igazgató dönt az osztályfőnök és a szaktanár véleménye alapján. Rövidítést csak az a tanuló kérhet, aki 5-ös érdemjegyet ért el a szóban forgó tárgyból. A tanév során hetente 1 alkalommal konzultálni kell a szaktanárral a továbbhaladás feladatairól. Azon tantárgy óráin, amelyből a tanuló a rövidítést kéri, nem kell részt venni. A tantárgyi követelmény teljesítését a tanév végén osztályozó vizsgán kell bizonyítani.

Alapfokú művészetoktatás

4.1. Félévi bemutató

A félév anyagából csoportos bemutatót tartanak a tanulók.

4.2. Év végi vizsga

A tanév anyagából a Pedagógiai Program helyi tantervében meghatározott tananyagból és az évfolyamonkénti követelményeket teljesítve az alapfokon csoportosan, a továbbképzőn egyéni és/vagy csoportos **bemutatót** tartanak, tesznek.

4.3. Osztályba soroló-, különbözeti vizsga

A magasabb évfolyamra jelentkező, illetve az egy tanév alatt több tanév követelményeit teljesítő tanulók számára szervezi az iskola. A vizsgabizottság javaslata alapján az igazgató dönt a magasabb osztályba sorolásról.

4.4. A művészeti alapvizsgával kapcsolatos tudnivalókat a Pedagógiai Program 2.3.3. fejezetében foglalmaztuk meg.

Adminisztrációs munkák

A vizsgákról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az elnök vezeti, az érdekelt tanárokkal aláírattja. Az önkéntes vizsgával kapcsolatos bejegyzéseket az érdekelt szaktanár végzi el. A jegyzőkönyvekhez csatolni kell az írásbeli munkákat is. Az osztályfőnök köteles a jegyzőkönyv alapján az anyakönyvi bejegyzést és a bizonyítványba való bejegyzést elvégezni.

1.13. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai - tanulói jogviszony, a felvételi eljárás különös szabályai

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. **A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.** A tanuló felvételéről, átvételéről az iskola igazgatója dönt.

Belépés az iskolába

Az iskolába való belépést, a tanuló felvételét, átvételét meghatározó tényezők:

- * A szülő elfogadja az iskola pedagógiai programját.
- * Az iskola befogadóképessége, a jogszabályban előírt maximális osztálylétszám, illetve a szakmai alapidokumentumban meghatározott maximálisan felvehető létszám lehetővé teszi a fel-, illetve átvételt.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az iskolába való belépés 1. évfolyamon

A felvételkor figyelembe veendő szempontok:

- * A jelentkező életkora, az óvodai és egyéb - a gyermek fejlettségéről, iskolaérettségéről szóló – óvodai vélemény, szakvélemény.
- * A jelentkező lakóhelyének iskolától való távolsága. Az iskola környékén lakók, illetve a Halász utcai óvodából érkezettek előnyben részesülnek.
- * Az iskola speciális képzési programjában való részvételi szándék.

Értesítés a felvételtől, fellebbezési lehetőségek:

- * Az elektronikus rendszeren keresztül történik, illetve szükség szerint egyedi határozat megküldésével.
- * A felvett tanulók listáját határozat formájában az igazgató a helyben szokásos módon nyilvánosan közzéteszi, túljelentkezés esetén egyedi értesítést küld.
- * A felvétel elutasításáról az igazgató a szülőt határozatban értesíti, indokolva döntését, lehetővé téve a fellebbezést.
- * Amennyiben iskolánk az összes jelentkezőt helyhiány miatt nem tudja felvenni, a jelentkezők között sorsolással dönt. Az eljárás nyilvános, melynek időpontját a faliújságon és a honlapon hozzuk nyilvánosságra.
- * A sorsolást a beiratkozás utolsó napjától számított 15 napon belül bonyolítjuk le, melynek időpontját a faliújságon és a honlapon tesszük közzé. A sorsoláson az érintett szülőkön kívül az iskola igazgatója, egy igazgatóhelyettes és a szülői munkaközösség vezetője vesz részt.
- * A sorsolás eredményéről az érintetteket a faliújságon és a honlapon értesítjük. Azokat, akiknek gyermekét iskolánk nem tudja felvenni, írásban értesítjük.

Átvétel - az iskolába való belépés felsőbb évfolyamon

A 2-8. évfolyamon, illetve az 1. osztályban a tanítási év során a tanuló átvételére - saját érdekében - **csak indokolt esetben** kerülhet sor.

Feltételek, eljárások a tanuló átvételekor:

- * A tanuló iskolába való felvételt közvetlenül egy-egy tanév zárása után nyerhet. Egyéb időpontokban az átvétel különösen indokolt esetben lehetséges (pl. családi okok, költözködés).

- * A szülő írásbeli kérése után - a fenti szabályozás szerint - az iskola igazgatója az érintett osztályfőnök bevonásával dönt a felvételtől. Pozitív döntését az érdekeltekkel szóban ismerteti, elutasítás esetén a véleményét írásban indokolja.

Felvételi követelmények, különözeti - szintfelmérő vizsgák:

- * Iskolánk oktatási programjához történő csatlakozási feltételek megvizsgálása az osztályfőnök valamint a szaktanárok bevonásával történik.
Formája: szóbeli elbeszélgetés, írásbeli felmérés, illetve mindkettő a tantárgy jellegének megfelelően.
A tanuló eddigi tanulmányi munkájának, ismeretszintjének vizsgálata után az átvétel egyedi feltételeiről (különözeti vizsga, osztályozó vizsga, évisméltés, türelmi idő megállapítása) a szakmai munkaközösségek bevonásával az iskola igazgatója dönt.
- * A jelentkező tanuló iskolájának pedagógiai programja amennyiben lényegesen eltér iskolánk pedagógiai programjától, ott a tanuló az évfolyam tantárgyi követelményeiből a tantárgy jellegének megfelelően szóbeli, írásbeli (illetve mindkettő) - felzárkóztató segítség igénybevétele mellett - különözeti, vagy osztályozó vizsgát tesz. Az intézménybe év közben belépő tanuló év közben, az év végén jelentkező augusztus végén vizsgázik. A türelmi idő maximum egy tanév lehet.
- * Az átjelentkezés okozta hátrányok kompenzálásához szülői kötelezettségvállalás is szükséges.

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

- * Az iskola mindenki számára nyitott. **Felvételi vizsgát nem szervezünk**, viszont a szintfelmérés és a csoportbeosztás miatt vizsgáljuk a leendő tanulók fizikai állapotát, alapképességeit. A szintfelmérés alapja a tanulók életkora, tánctechnikai és fizikai fejlettsége néptánc tanszakon, a hangszerkezelési technika és zeneelméleti ismeretek népzene tanszakon.
- * Az **iskola tanulói** azok a 7-22 éves fiatalok, akik a beiratkozási lapon jelentkeztek az adott évfolyamra.

A továbbhaladás, az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

ÁLTALÁNOS ISKOLA

- * A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tanév végére az éves tantervi követelmények szintjének sikeres teljesítése.
- * A továbbhaladás feltétele a mindenkori tantárgyi minimumkövetelmény birtoklása.
- * A tantárgyi követelmények nem teljesítése esetén a tanuló augusztusban javítóvizsgát tehet, ahol bizonyíthatja hiányosságai pótlását. A szülő kérésére a javítóvizsgát a tanuló független vizsgabizottság előtt is teheti.
- * Ha a tanuló az előírt követelményeket nem teljesítette, az évfolyam megismétlésére kötelezett.
- * Ha a tanuló első alkalommal nem tesz eleget az 1. évfolyam követelményeinek, munkája előkészítő jellegűnek minősül (bizonyítványt nem kap), és ismét az 1. évfolyamon folytathatja tanulmányait.
- * A tehetséges tanuló - szülői kérésre - az igazgató engedélyével az iskola fejlesztő és orientáló képzési szakaszára megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti, valamennyi vagy egy-két tantárgyból. A teljesítmény megállapítása - a folyamatos értékeléseket figyelembe véve - vizsgabizottság előtt történik. A tanuló továbbhaladásáról, magasabb évfolyamba lépéséről ebben az esetben is a nevelőtestület dönt.

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

- * A beiratkozott tanulók térítési díjat fizetnek félévente, melynek mértékét (a fenntartó által kiküldött szabályzat alapján) az igazgató határozza meg minden tanévet megelőzően.
- * Az oktatás néptánc tanszakon csoportokban folyik. Egy-egy csoport minimum 10, maximum 26 fős lehet, rendkívüli esetben ez – a jogszabályban meghatározott esetekben – túlléphető. Népzene tanszakon a hangszeroktatás és népi ének egyéni, a szolfézs, kamarazene, zenekar és más elméleti tárgyak oktatása pedig csoportos formában zajlik.
- * A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tanév végére az éves tantervi követelmények szintjének sikeres teljesítése. A továbbképző évfolyamok elkezdésének feltétele a sikeres művészeti alapvizsga.
- * A továbbhaladás feltétele a mindenkori tantárgyi minimumkövetelmény birtoklása.
- * A tehetséges tanuló - szülői kérésre - az igazgató engedélyével a megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. A teljesítmény megállapítása - a folyamatos értékeléseket figyelembe véve - vizsgabizottság előtt történik. A tanuló továbbhaladásáról, magasabb évfolyamba lépéséről ebben az esetben is a nevelőtestület dönt.

Kilépés az iskolából

- a tanulói jogviszony megszűnése.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

A tanulói jogviszony megszűnik:

- * Ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
- * A 8. évfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.
- * A tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni.

Az általános iskola befejezésekor iskolánkban vizsgakötelezettség nincs, az iskola elvégzését igazoló közokirat a bizonyítvány.

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS

- * A tanulói jogviszony megszűnik a tanuló – írásban rögzített – kiiratkozása esetén, valamint ha a térítési díjat a félévi, illetve az év végi vizsgáig nem fizeti be, illetve ha az igazolatlan óráinak száma meghaladja a tízet (feltéve, hogy az iskola a tanulót – kiskorú tanuló esetén a szülőt – legalább kétfő alkalommal, írásban figyelmeztette).

1.14. A néptánc tanszak célja, feladata

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését.

A Kárpát-medencei táncgyógyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat.

A néptáncoktatás középpontjába került a tanulók technikai felkészültségének megalapozása, amely során alkalmassá válnak a különböző táncok újraalkotására, szabad és kötött formákban történő megjelenítésére.

Előtérbe helyezzük a helyi táncanyag (elsősorban a Rábaköz és Sopron), táncagyomány tanítását, amely végigkísérheti az egész oktatási folyamatot.

A tananyag elrendezése elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

A néptánc oktatása során fontos cél az értékek közvetítése, mely elsősorban nem a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. A oktatási folyamat lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését

Megismertetjük a tanulóinkkal:

- a hagyományos népi játékokat,
- a három dialektus (dunai, tiszai, erdélyi) tánc típusait, táncrendjeit kiemelve a helyi, *rábaközi* hagyományokat,
- a mozgásanyag variációs lehetőségeit,
- a táncokhoz kapcsolódó éneket, zenei kíséretet,
- a néptánc tudomány sajátos megközelítési módját,
- a folklórkutatás tárgyának, az alávett társadalmi rétegek, a “nép” műveltségének sajátos helyét az egyetemes emberi kultúrában
- a táncművészeti és közhasznú formáit,
- a társasági táncélet alkalmait,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait,
- az egyetemes és nemzeti táncművészet legjelentősebb művészeinek pályáját,
- az egyetemes és nemzeti táncművészet néhány alaplát, s ezek elemzésén keresztül a táncirodalom különböző stílusait.

Kialakítjuk a tanulóinkban:

- a rendszeres munka természetes igényét,
- a megfelelő munkafegyelmet,
- a munkájuk tudatos kontrollálását,
- a művészeti előadásmód kivitelezését,
- az általános szemléletmódot, amely a népi kultúra, népiélet egyes jelenségeit egy összefüggő rendszer egymást feltételező részeiként értelmezi,
- az esztétikai érzéket,
- a művészetek befogadására nyitott attitűdöt,
- fogékonyságot a múlt és a jelen értékeinek befogadására.

Fejlesztjük a tanulóink:

- mozgáskultúráját,
- fizikai állóképességét,
- ritmusérzékét,
- hallását,
- zenéhez való alkalmazkodását,
- tér-, forma- és stílusérzékét,
- mozgásmemóriáját,
- koncentráció képességét,
- improvizációs készségét,
- ízlését, kritikai érzékét,

- a tánc komplexitásából adódóan a társművészetek (zene, képzőművészet, színház) iránti érzékenységet,
- vizuális memóriáját
- a képzelőerejét.

Ösztönözzük a tanulóinkat:

- a közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti érdeklődésre,
- a néprajzi és általában kultúratörténeti ismereteinek rendszeres gyarapítására,
- a rendszeres múzeumlátogatásra,
- a rendszeres társasági és színházi táncesemények látogatására,
- a televízió és rádió táncos témájú műsorainak figyelemmel kísérésére,
- az aktív részvétel igényét az iskolán kívüli alkalmakon való részvételre (kézműves foglalkozások, játszóházak, táncházak, néprajzi táborok, egyéb táncesemények),
- a környezetben esetleg adódó gyűjtési lehetőségek kihasználására (helytörténeti, hagyományok összeírása, nagyszülők, idős emberek tudásanyagának összegyűjtése).

Tudatosítjuk a tanulóinkban, hogy

- a tánc történeti ismeretek fejlesztik a személyiségét, az ízlését és fogékonyságát általában a művészetek, különösen az előadóművészetek iránt.

Felhívjuk a tanulóink figyelmét:

- az évfolyamoknak megfelelő néptáncos, népzenei, néprajzi, tánc történeti, irodalomra.

Nyitottá tesszük:

- a tanulók személyiségét a folklór iránt.

Irányítjuk a tanulót:

- szakirányú továbbtanulásra,
- a továbbképző folytatására,
- az amatőr táncéletben való bekapcsolódásra.

1.15. A népzene tanszak célja, feladata

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző–rögtönzőképesség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátítása a hagyományos kultúra értékeinek tisztelésére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat – kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket – megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam– és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene – és hagyományos közegében tanulásának folyamata is – alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres–énekes együttműködésnek kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremt a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

A népzenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő növendékek személyiségfejlesztésére, tehetséggondozására a népzene eszközeivel. Alkalmat ad a tanulók sajátos képességeinek fejlesztésére, az életkori sajátosságok figyelembe véve alakítja készségeiket, gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait és hiteles megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben gazdagítja az önkifejezés eszköztárát, felkészít a zene alkalmazására, befogadására.

Fejlesztési követelmények, feladatok

Megismertetjük a tanulókkal

- a népzene sajátos gondolkodásmódját, formai szerkezetét
- a népzene dallam és harmóniavilágát
- a szabadabban értelmezett ritmust, intonációt és hangsúlyviszonyokat
- a magyar nyelv és a népzene összefüggéseit
- a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságait
- a népzeneoktatás történetét, népzeneoktatókat, előadó egyéniségeket
- dallam lejegyzéshez, dallamértelmezéshez, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez szükséges zeneelméleti alapokat

Kialakítjuk a tanulóknban

- a hangszertechnikai készséget
- variációképző rögtönzőkészséget
- alkotó és pozitív magatartási szokásokat
- általános és speciális zenei képességeket
- igényt a rendszeres, céltudatos önálló munkára és társas muzsikálásra
- igényt az értő zenehallgatásra, nyitottságot a klasszikus zene, régizene, jazz, értékes szórakoztató zene iránt
- a zenei értékek felismerését, befogadását
- nyitottságot más művészetek és a néprajztudomány iránt

Ösztönözzük tanulóinkat

- aktív közművelődési tevékenységre
- fesztiválokon, táncházakon, koncerteken, gyűjtőutakon való részvételre
- a néptánc, mint társművészet megismerésére, együttműködésre az iskola néptánc tanszakán tanuló diákokkal

Irányítjuk a tanulót

- szakirányú továbbtanulásra
- a továbbképző folytatására
- az amatőr népzenei és néptánc életbe való bekapcsolódásra

A képzés során főtárgyként a következő hangszerek tanulására van lehetőség:

- népi hegedű
- népi brácsa
- népi bőgő, cselló; ütőgardon, dob
- népi furulya
- duda
- népi klarinét, tárogató
- citera
- cimbalom
- koboz
- tambura
- tekerőlant
- népi ének

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

- a nevelő-oktató munka globális terve

2.1. Választott kerettantervek megnevezése

(5/2020. Kormányrendelet a 110/2012. Kormányrendelet módosításáról)

I/A. számú melléklet (Helyi tanterv):

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Etika/Hit- és erkölcsstan
- Környezetismeret
- Élő idegen nyelv (angol, német)
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Technika és tervezés
- Digitális kultúra
- Testnevelés

I/B. számú melléklet (Helyi tanterv):

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem
- Állampolgári ismeretek
- Hon- és népismeret
- Etika/Hit- és erkölcsstan
- Természettudomány
- Biológia
- Fizika
- Kémia
- Földrajz
- Élő idegen nyelv (angol, német)
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Digitális kultúra
- Dráma és színház
- Technika és tervezés
- Testnevelés
- Családi életre nevelés

A helyi tanterveket az alkalmazott tankönyvek kiadóinak helyi tantervi ajánlásai alapján készítettük.

II. számú melléklet (Helyi tanterv):

A néptánc tanszak helyi tanterve

III. számú melléklet (Helyi tanterv):

A népzene tanszak helyi tanterve

2.2. ÁLTALÁNOS ISKOLA

2.2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások és azok óraszámjai

A hatályos tantervek alkalmazásának alakulása a helyi tantervek bevezetését követően

Tanév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Megjegyzés
	évfolyam								
2020/2021	N	K	K	K	N	K	K	K	A Kerettanterv (NAT 2020) bevezetése az 1. és 5. évfolyamon
20121/2022	N	N	K	K	N	N	K	K	
2022/2023	N	N	N	K	N	N	N	K	
2023/2024	N	N	N	N	N	N	N	N	

Jelmagyarázat, dokumentáció:

	Jelmagyarázat	Dokumentáció
N	A 2020. évi törvénymódosítás, a NAT 2020. és az 5/2020 Kormányrendelet a 110/2012. Kormányrendelet módosításáról) alapján felülvizsgált helyi tanterv	A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és AMI pedagógiai programja — hatályos 2020. szeptember 1-jétől
K	A kerettanterv nek megfelelően 2013-ban felülvizsgált helyi tanterv	A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és AMI pedagógiai programja — hatályos 2013. szeptember 1-jétől

HETES ÓRATERV – KERETTANTERV (NAT 2020 alapján)

Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.		6.		7.		8.	
	a	a	a	a	EN	S	EN	S	EN	S	EN	S
	osztály/évfolyam											
<i>A. Kötelező tanórai foglalkozások osztályonként</i>												
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4	4	4	4	3	3	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4
Történelem	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hon- és népismeret	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Hit és erkölcstan/Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Családi életre nevelés						1		1				
Jelenismeret												
Környezetismeret	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Természettudomány	-	-	-	-	2	2	2	2	-	-	-	-
Biológia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelv	1	1	1	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Digitális kultúra	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki-közösségi nevelés	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	27	26	26	28	28	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2
Összesen:	24	24	24	25	28	28	28	28	30	30	30	30
<i>B. Egyéb foglalkozások</i>												
Német nyelv			1	1	1		1		1		1	
Napközis foglalkozások	x	x	x	x								
Tanulószoza					x		x		x		x	
Szakkörök	x	x	x	x	x		x		x		x	
Sportfoglalkozások	x	x	x	x	x		x		x		x	
Tehetségfejlesztés	x	x	x	x	x		x		x		x	
Felzárkóztató fejlesztés	x	x	x	x	x		x		x		x	

HETES ÓRATERV – KERETTANTERV (rég)
1-8. évfolyam

Tantárgy	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	a	bt	a	bt	a	bt	a	bt	EN	S	EN	S	EN	S	EN	S
	osztály/évfolyam															
<i>A. Kötelező tanórai foglalkozások osztályonként</i>																
Magyar nyelv és irodalom	8	9	8	8	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4
Idegen nyelv	1	-	1	-	2	1	3	3	4	3	5	3	5	3	5	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2	1	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Természetismeret - Egészségtan	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	-	-	-	-
Biológia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Földünk és környezetünk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	1
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	2	2
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Természettudományi gyakorlatok												1		1		1
Osztályfőnöki	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	25	25	25	25	25	25	27	27	28	28	28	28	31	31	31	31
<i>B. Egyéb foglalkozások</i>																
Német nyelv					1		1		1							
Német nyelv – Balfi Tagiskola	1		1		1											
Napközis foglalkozások																
Tanulósobai foglalkozások																
Szakkörök																
Sportfoglalkozások																
Tehetségfejlesztés																
Felzárkóztató fejlesztés																

Jelmagyarázat:

- a: az 1-4. évfolyam óraterve a székhelyen
- bt: 1-4. évfolyam óraterve a Balfi Tagiskolában
- EN: az emelt német nyelvet választók óraterve
- S: idegen nyelvet heti 3 órában tanulók óraterve

2.3. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

2.3.1. Néptánc tanszak

ÓRATERV

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Népi játék	2	2										
Néptánc			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Folklórismeret			1	1	1	1	1	1				
Tánc történet									1	1	1	1
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

ÓRATERV – Tánc- és mozgásművészeti osztály

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Népi játék	2	2										
Szabadon választható	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Néptánc			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Folklórismeret			1	1	1	1	1	1				
Tánc történet									1	1	1	1
Összesen:	3	3	4	4	5	5	5	5	6	6	6	6

Főtárgy:

- Népi játék – előképző 1-2. évfolyam
- Néptánc – alapfok 1-6, továbbképző 7-10. évfolyam

Kötelező tantárgyak:

- Folklórismeret
- Tánc történet

Kötelezően választható tantárgy:

- Folklórismeret
- Tánc történet

Választható tantárgyak megemelt óraszám esetén:

- Népi játék (1–2. előképző évfolyamon)
- Néptánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- Népi ének (3–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- Népzene (3–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei

A 6. sz. mellékletben található.

2.3.2. Népzene tanszak

ÓRATERV

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok					Továbbképző				
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Szolfézs			2	2	2	2	1	1				
Kamarazene							1	1	2	2	2	2
Választható tárgy												
Összesen	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Előképző: szolfézs; hangszer, népzenei ismeretek, népi játék – népszokások.

Előképzőt nem kötelező a diáknak elvégeznie.

Főtárgy: népi hangszer, népi ének (egyéni foglalkozás)

Kötelező tárgy: szolfézs (4. évfolyamig)

Kötelezően választható tárgyak:

- *elméleti:* szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, zeneelmélet, zenetörténet – zeneirodalom
- *gyakorlati:* második hangszer, népi játék – népszokás, népdalkör, kamarazene, zenekar.

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje hetenként értendő.

Főtárgy: minimum 2x30 perc (egyéni), vagy minimum 2x45 perc (csoportos).

Kötelező tárgy: a 4. évfolyam végéig minimum 2x45 perc.

Kötelezően választható tárgy: 5. évfolyamtól minimum 1x30 perc (egyéni), vagy 1x45 perc (csoportos). Kamarazene: minimum 1x45 perc, zenekar, népdalkör: 2x45 perc.

TANTÁRGYAK

Népi hangszer

A választott hangszer technikájának elsajátítása, annak szintjének megfelelő népzenei repertoár kialakítása, önálló alkalmazása, dallamok fűzése, zenei folyamatok eljátszása során.

A játéktechnikai stílusok megismerése és alkalmazása, improvizációs folyamat önálló kialakítása.

A zenei dialektusokhoz tartozó néptáncok stílusos kísérete.

Szolfézs

A 4. évfolyam végéig kötelező. A tantárgy során tanultak nélkülözhetetlenek a hangszerjátékos számára. A zenei alapismeretek elsajátítása, a zenei írás-olvasás megismerése, használata már az előképzőn elkezdődik. A népzenei dallamok hallás utáni alapszintű lejegyzése a későbbi önálló munka alapja, ehhez szükséges a hangköz- és hangzatfelismerés.

A népdalok, motívumok hangsorainak felismerése a népzenei ismeretek alapja.

Lapról éneklés: olvasógyakorlatok, illetve népdalok szolmizálása segít a dallamok memorizálásában, a kotta nélküli hangszerjátékban.

A dúr és moll (természetes, összhangzatos és dallamos), pentaton és modális hangsorok felismerése a dallamok harmonizálása, zenekari játéka során szükséges.

Népzenei ismeretek

Előképzőn és alapfokon kötelezően választható. A tantárgy során a tanuló megismeri a magyar népzene kutatás történetét, népzenei rendszereit, stílusait, rétegeit. Megismerkedik a népzenei dialektusokkal, s ezek az ismeretek segítik a népzenei összeállítások önálló szerkesztésében, a tánc kísérelő dallamok autentikus kiválasztásában. Népzene kutatók, zeneszerzők, neves népzenei előadók munkássága adhat példát a tanulóknak zenei tevékenységéhez.

Néprajz

5. osztálytól kötelezően választható, a tanulók elsősorban a szellemi néprajz témakörein belül szerezhetnek ismereteket:

- a magyar népi kultúra kialakulása, történeti fejlődése
- helye Eurázsia kultúrájában
- rokon népek és a Kárpát-medence népeinek kölcsönhatásai, kapcsolatai
- jeles napok, emberélet fordulói
- a magyar nép hiedelemvilága
- népköltészet
- a magyar nép táji-történeti tagolódása.

A tantárgy adta ismeretek segítenek a tanulóknak tájékozódni a magyar népi kultúra rendszerében, s megmutatja számukra ezek egységét.

Népi játék-népszokások

Előképző, vagy alapfok 1-2. évfolyamában választható. A magyar játékkincs legszebb változatainak - ezen belül kiemelve a Rábaköz és Somogy - jellegzetes énekes, táncos és ügyességi játékainak megismertetése, melyek fontos szerepet játszanak az előkészítő és az alapfok 1-2. évfolyamban. A jeles napok, és az ezekhez tartozó szokásdallamok megismerése elősegíti a magyar néptánc és népzene megszerettetését.

Zeneelmélet

5. osztálytól kötelezően választható. A tantárgy által a tanuló megismerkedik a zene formai és szerkezeti szabályaival, lebontva a zenei korszakok stílusjegyeire. A népzene tanszakos tanuló számára a stílusismeret, az autentikus előadásmód miatt fontos tantárgy.

Zenetörténet-zeneirodalom

5. osztálytól kötelezően választható. A tanuló megismerkedhet a zene eredetétől kezdve a különböző zenei korszakokkal, híres zeneszerzőkkel, előadókkal. A zeneirodalom elsősorban a zeneművek hallgatásával, és felismerésével a zenei műveltséget, a zene iránti nyitottságot fejleszti.

Népdalkör

Népi ének főtárgyat tanulóknak javasolt tantárgy 5. évfolyamtól. A közös éneklés, a dalszövegek szerkesztése során az egymásra figyelmet, a kreativitást fejleszti, közös produkciók során fejlődik a színpadi, előadói rutin.

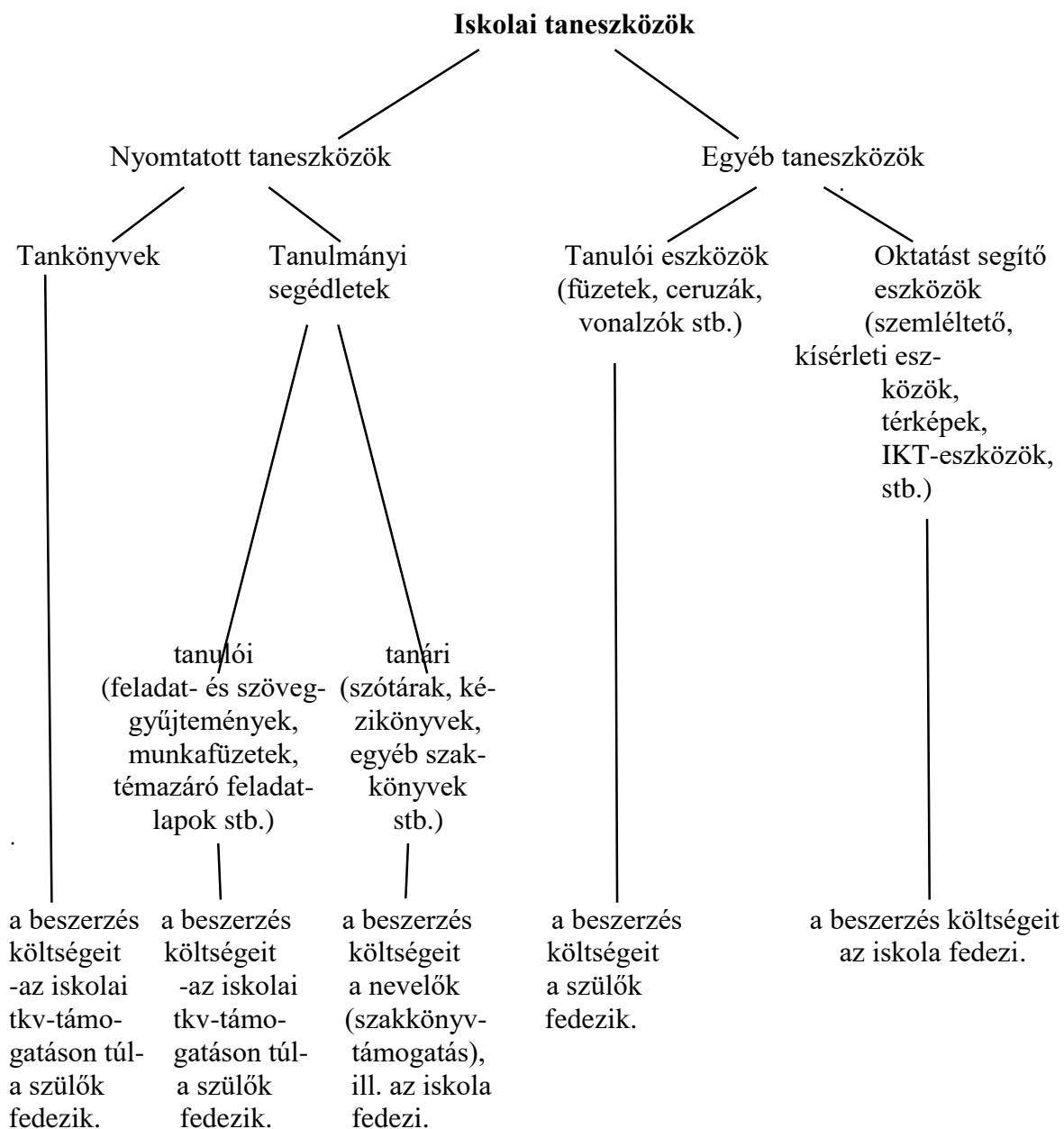
Kamarazene

5. osztálytól kötelezően választható. Népszerűsíti a társas zenélés hagyományos formáit, ösztönzi a tanulókat a szólások minél magasabb szintű elsajátítására, fejleszti a figyelem megosztásával, az alkalmazkodóképességgel a tanuló személyiségét.

2.4. FEJLESZTÉSI FELADATOK, TANANYAG, KÖVETELMÉNYEK – alapfokú művészetoktatás

A 6. sz. mellékletben található.

2.5. AZ ALKALMAZOTT TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tantárgyak oktatásához szükséges taneszközöket a tantárgyi programok, valamint a tanévenként meghatározott programcsomag, tankönyv, illetve a taneszközlista tartalmazzák. A helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választjuk ki az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket és más felszereléseket.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

- * Azokat a tankönyveket rendeljük meg,
  - amelyek tudományosan és pedagógiaiilag megalapozottak;
  - amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak, azaz szerepelnek az országos tankönyvjegyzékben;

- amelyek a tantárgyak tanterveire (kerettantervekhez, tantárgyi programokhoz) illeszkednek és kézikönyvet is kínálnak.
- * Fontosnak tartjuk, hogy
  - a tankönyv legyen **vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű, tartós, időtálló**;
  - az egyes tantárgyak tankönyvei egymásra épüljenek.
- * A szükséges taneszközök listája évfolyamonként - a nyári szünetben is megtekinthető helyen - kifüggesztésre kerül.
- * Egy-egy tanévben használt tankönyveket a könyvtár összegyűjti és évfolyamonként rendszerezve megőrzi, a következő tanévben ingyen biztosítja.
- * A tankönyveket az elektronikus információs rendszer tankönyvjegyzékében az adott tanévben szereplő listából választjuk ki.
- * A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. testnevelés felszerelés (benne az iskolai pólóval), rajzfelszerelés.

2.6. A NAT-ban megfogalmazott fejlesztési feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Fejlesztési feladatok	A megvalósítás érdekében vállalt értékek
Erkölcsei nevelés	humanizmus, empátia, igazság, szabálykövető magatartás, szeretet, szociabilitás, tolerancia
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	együttműködés, kommunikativitás, magyarságtudat, nemzeti öntudat, szociabilitás, tolerancia
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	alkalmazható tudás, együttműködés, empátia, igazság, kommunikativitás, szabálykövető magatartás, tolerancia,
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	együttműködés, empátia, humanizmus, igazság, kommunikativitás, szabálykövető magatartás, szociabilitás, tolerancia,
A családi életre nevelés	együttműködés, empátia, humanizmus, igazság, szeretet, szabálykövető magatartás, szociabilitás, tolerancia
A testi és lelki egészségre nevelés	egészséges életmód, empátia, humanizmus, kreativitás, környezettudatosság, mozgáskultúra, szeretet, tolerancia
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:	együttműködés, empátia, humanizmus, felelősségvállalás, igazság, kommunikativitás, szabálykövető magatartás, szociabilitás, tolerancia
Fenntarthatóság, környezettudatosság	alkalmazható tudás, egészséges életmód, együttműködés, környezettudatosság, mozgáskultúra, szabálykövető magatartás
Pályaorientáció	alkalmazható tudás, kreativitás, szociabilitás, tolerancia
Művészeti nevelés	alkalmazható tudás, egészséges életmód, együttműködés, empátia, humanizmus, igazság, kommunikativitás, környezettudatosság, kreativitás, magyarságtudat, mozgáskultúra, nemzeti öntudat, szabálykövető magatartás, szeretet, szociabilitás, tolerancia.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	alkalmazható tudás, kommunikativitás, kreativitás, szabálykövető magatartás
Médiatudatosságra nevelés	alkalmazható tudás, kommunikativitás, kreativitás

Pedagógiai feladatok	Megvalósítás
Erkölcsei nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai házirend és szokásrend, kulturált viselkedés, önismeret, helyes énkép kialakítása. • Alapvető erkölcsi normák, értékek megismertetése, tudatosítása
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • A szülőhely és a haza múltjának jelenének megismertetése az egyes tantárgyak ismeretanyagán keresztül • Hagyományok ápolása • Hazaszeretet kialakítása
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek, valamint a demokratikus államforma működésének megismertetése egyes tantárgyak ismeretanyagába építve • Az önkormányzás és együttműködés készségeinek kialakítása • Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvétellel
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása • A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása • A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása • Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése • A kitartás, a szorgalom, az elkötelezettség kialakítása
A testi és lelki egészségre nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása • Az egészséges életmód iránti igény kialakítása • Felvilágosító, megelőző előadások szervezése • A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a rendszeres testedzés, sportolás, természetjárás, esztétikus mozgás iránti igény kialakítása
Fenntarthatóság, környezettudatosság	<ul style="list-style-type: none"> • Igényes környezet kialakítása a tanulók közreműködésével. • A tanulók környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása
Pályaorientáció	<ul style="list-style-type: none"> • 7-8. évfolyamtól osztályfőnöki óra keretén belül felkészítés a középiskolai továbbtanulásra • pályaválasztási programok látogatása • pályaválasztási szülői értekezlet • tanulók szervezett felkészítése a központi felvételekre
Művészeti nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális programok szervezése, látogatása • Műveltségi területekhez kapcsolódó szakkörök működtetése • emelt szintű ének-zene oktatása
Médiatudatosságra nevelés	<ul style="list-style-type: none"> • médiaismeretek beépítése a vizuális kultúra tantárgyba • a tudatos médiahasználat kialakítása az informatika és az osztályfőnöki órák keretében
A tanulás tanítása	<ul style="list-style-type: none"> • Helyes munkarend kialakítása (pontosság, rendszeresség, munkafegyelem) • Az értelmi képességek és az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. • Az anyanyelv megfelelő elsajátítása (írás-és beszédkészség, szövegértés). • Biztos matematikai alapkészségek kialakítása. • Szilárd általános alpműveltség biztosítása. • Törekszünk az érdeklődés felkeltésére a szaktárgyi témák iránt, valamint arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás szervezésében.

2.7. Mindennapos testnevelés, mindennapos testmozgás megvalósítása

Iskolánkban a mindennapos testnevelés a testnevelés tanórákon folyó tevékenységgel, a tömegsport/iskolai sportköri foglalkozásokkal, a napköziben a szabad levegőn történő játékos sporttevékenységgel, a sportegyesületi edzéssel és az öntevékeny testedzéssel együttesen alkot egységes rendszert.

Intézményünkben a mindennapos testedzés formái:

- testnevelésórákon folyó tevékenység
- iskolai sportkörben/tömegsport órákon folyó tevékenység
- versenyszerű sporttevékenység a sportoló tanuló kérése alapján

Programunk kialakításánál nem hagyhatóak figyelmen kívül azok a tárgyi adottságok, amelyek megléte, illetve hiánya befolyásolja a mindennapos testnevelés megvalósítását:

- 1-6. évfolyamon felmenő rendszerben a 2012-13-as tanévtől a testnevelés órák száma heti öt óratervi óra,
- az 1-4. évfolyamon a heti öt testnevelés órából 1 óra néptáncfoglalkozás, a tánc- és mozgásművészeti osztályban heti 1 óra néptáncfoglalkozás, heti 1 óra mozgás előkészítő gimnasztika, ahol a cél a diákok képességfejlesztése a néptánc eszközanyagának felhasználásával
- a „kötelező úszásoktatás” a 2-3. évfolyamon van továbbra is, az ún. „emlékeztető úszás” a 6. évfolyamra került,
- Az 1-4. évfolyamon heti 1 óra a néptánc eszközanyagának felhasználásával történik,
- Az 5-8. évfolyamon heti 3 óra a délelőtti óratervi foglalkozás és ezt egészíti ki hetente 2 óra iskolai sportköri foglalkozás,
- igény esetén további sportköri csoportokat indítunk.

Tánc- és mozgásművészeti osztályban a *mindennapos testnevelés és a művészeti nevelés kapcsolata:*

- az osztályok heti programjának kialakításakor figyelünk arra, hogy az osztályoknak egyenletesen legyenek elosztva a testnevelés és a mozgásos, művészeti óráik (mozgáselőkészítő gimnasztika, kreatív gyermektánc, népi játék, néptánc),
- a tananyag kiválasztásában elsődleges szempont, hogy a program egy fejlesztő pedagógia, melynek célja a képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés a művészeti nevelés eszközrendszerének felhasználásával,
- a programokban részt vevő pedagógusok rendszeresen egyeztetnek az eredményesség, hatékonyság érdekében;
- a két program egymást erősíti, felhasználja egymás eredményeit, módszereit, eszközeit, eljárásait.

2.8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak, foglalkozások

Német nyelv

1. évfolyamtól, az intézménybe történő beiratkozás alkalmával szülői választás alapján.
3. évfolyamtól emelt óraszámú német nyelv oktatása az első osztálytól német nyelvet választók körében.

Angol nyelv

1. évfolyamtól, az intézménybe történő beiratkozás alkalmával szülői választás alapján.

Napközi otthonos foglalkozás

1. évfolyamtól szülői választás (a tanévet megelőzően történő igénylés) alapján.

Tanulósobai foglalkozás

5. évfolyamtól szülői választás (a tanévet megelőzően történő igénylés) alapján.

Felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások

Célja az alapkészségek fejlesztése és a tantervi követelményekhez történő felzárkóztatás, illetve a tehetséges tanulók városi-, területi-, megyei- és országos versenyekre történő felkészítése. Nkt. 27. § (5) alapján tehetséggondozásra és felzárkóztatásra évfolyamonként legalább 1-1 órát biztosítunk a törvény 6. mellékletében meghatározott időkeret felett.

Alapfokú művészetoktatás

A tanulók igény alapján 6-22 éves korban vehetnek részt a néptánc és a népzene tanszak munkájában – az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamokon. Jelentkezés alapján fogadjuk a város összes iskolájának tanulóit.

Szakköri foglalkozás

A tanulói érdeklődés- és igényfelmérés alapján a finanszírozási lehetőségek figyelembevételével biztosítjuk a szakkörök indítását.

A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg, megfelelő számú (min. 6-10 fő) jelentkezés esetén. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, melyről naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Egyéni fejlesztés

A tanulói érdeklődés- és igényfelmérés alapján a finanszírozási lehetőségek figyelembevételével biztosítjuk az egyéni fejlesztés indítását. A foglalkozás vezetőjét az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott egyéni fejlesztési terv alapján történnek, melyről naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Kiscsoportos foglalkozás

A tanulói érdeklődés- és igényfelmérés alapján a finanszírozási lehetőségek figyelembevételével biztosítjuk a kiscsoportos foglalkozás indítását. A foglalkozás vezetőjét az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, melyről naplót kell vezetni. A foglalkozások térítésmentesek.

Iskolai sportkör

- Az iskola – a fenntartó jóváhagyásával – biztosítja az iskolai sportkör működéséhez szükséges feltételeket.
- Az iskolai sportkörnek az iskola valamennyi tanulója tagja.
- A tanórán kívüli foglalkozások éves beosztása minden év október 1-ig kerül meghatározásra. A foglalkozások megszervezésénél lehetőség szerint figyelembe kell venni a tanulói, a szülői és a nevelői igényeket.
- Ha a tanulót a szülő írásbeli kérelmére felvették a választható tanórai foglalkozásra, akkor a tanév teljes időtartamában köteles azon részt venni, a tanulmányi munkáját a pedagógus érdemjeggyel értékeli.

Egyéb, nem az iskola által szervezett foglalkozások

Hit- és vallásoktatás

Az intézmény együttműködik az egyházakkal. Megfelelő létszámú foglalkozásokhoz tantermet biztosít az iskola tanítási idejéhez igazodva. A fiatalok hit- és vallásoktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi.

Megszervezésének szabályait jogszabály rögzíti.

Kosárlabda edzések

A Soproni Sportiskolával és a Soproni Darazsakkal történő együttműködés keretében megszervezett foglalkozások, melyekhez a termet az iskola biztosítja (a saját programjainak teremigényén túl).

Labdarúgó foglalkozások

A Sopron FC-vel történő együttműködés keretében megszervezett foglalkozások, melyekhez a termet, a sportpályát az iskola biztosítja (a saját programjainak teremigényén túl).

A pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell minden pedagógusnak heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást.

Mindezekből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására az óratermi órák tekintetében általában nincs lehetőség.

- Az általános iskolai beiratkozást megelőzően nyilvánosságra hozzuk a leendő első osztályos tanítókat. A beiratkozáskor a szülő megnevezi azt az osztálytanítót, akinek az osztályába szeretné beírni a gyermekét – ezt természetesen figyelembe vesszük és a lehetőség szerint biztosítjuk a gyermek számára a választott osztályt/pedagógust.
- A fenntartótól kapott információ alapján május hónapban elkészítjük a tantárgyfelosztás tervezetét, ezt az iskola honlapján nyilvánosságra hozzuk – ez befolyásolhatja a diák (szülő) választását.

2.9. Projektoktatás

Projektnap

Egy tanévben két alkalommal szervezünk projektnapot, ősszel és tavasszal.

A két projektnap tematikáját augusztusban nevelőtestületi értekezlet keretében határozzuk meg és jelenítjük meg a tanév rendjében. Az őszi projektnap témája helytörténeti jellegű, a tavaszi pedig egészség- és környezeti neveléshez kapcsolódó témát dolgoz fel.

Projekt7

(1-8. évfolyam)

A tanulók sokszínű tevékenykedtetésére, a nevelő-oktató munka megújítására minden tanévben két alkalommal – az első és az utolsó tanítási héten – 4 napos projektoktatást vezetünk be.

Az iskolába eltérő képességekkel érkező gyerekek a képességeiknek megfelelően vesznek részt a projektmunkában, oldják meg a feladatokat. Előtérbe kerül az együttműködés, melynek keretében a diákok a saját képességeik, tapasztalataik szerint járulhatnak hozzá a csoport és a projekt sikerességéhez. A passzív befogadó szerep átalakul, így a tanulóknak lehetőségük van a saját meglévő képességeik kipróbálására. A gyakorlati tevékenységek során szerzett tapasztalatok, ezek érzelmi, szellemi hatása pozitívan befolyásolja a gondolkodási folyamatot. Természetesen törekszünk a kooperatív tanulási technikák elsajátítására és a tantárgyközeliség érvényesítésére.

A tanári szerep átalakul: az irányítás helyett inkább az együttműködést segítő, a munkafolyamatot koordináló, „tanácsadói” szerepkör alakul ki („egyenlő az elsők közt”).

A Projekt7 elemeit, céljait tartalmazó leírás a 2. mellékletben található.

2.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk fontos feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos feladatok, intézkedések

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben lévő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
  - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
  - kedvezményes ebéd biztosítása,
  - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.
- Különös figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt veszünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.
- Az iskola vállalja, hogy hátrányos helyzetű fiatalok oktatásból való lemorzsolódásának megelőzése érdekében szakmai-módszertani továbbképzésben részesíti alkalmazottait.
- Változatos tanulási módszerek alkalmazunk a tanórákon (differenciált oktatás, kooperatív tanulás)
- A tanulók érdeklődési körének megfelelő szakkörök működtetése.
- Felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokat biztosítunk.
- Törekszünk a hatékony tanulási módszerek kialakítására a tanulók körében.
- Folyamatosan együttműködünk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos alapelvek

- A tanulók bármilyen, különösen nemük, koruk, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük miatti hátrányos megkülönböztetésétől való tartózkodás.
- A hátrányos megkülönböztetés minden eszközzel való megelőzése és megakadályozása, kivéve az oktatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés eseteit.
- A felvételi eljárás, tanév alatti értékelés, vizsga során az adott tárgy elsajátításához szükséges készségek, képességek, jártasságok, tárgyi tudás minősítése az egyedüli szempont.
- Befogadó, diszkrimináció-mentes légkör biztosítása a tanulók számára.
- A tanulók emberi értékeit, méltóságát, egyediségének tiszteletben tartása az oktatás során.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Sopron és Környéke Család és Gyermekjóléti Ellátás Intézete szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Tevékenység, szolgáltatás	Az igénybevétel		A szolgáltatáshoz hozzájárul, támogatja	A szolgáltatás	
	Kötelező jellegű (k) Igény alapján (i) Rászorultság alapján (r)			ingyenes (i) térítési díjhoz kötött (t) önköltséges (ö)	
Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés alkalmazása	i, r			i	
Délelőtti étkezési lehetőség (napközi)	i, r			t	
Tanulószoza	i, r			t	
Ebédelési lehetőség	i, r			t	
Menzaügyelet biztosítása				i	
Uzsonna lehetőség	i, r			t	
Segélyezési lehetőség (étkezés stb.)	r		Fenntartó		
Egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása	k, i, r		Iskolai Egészségügyi Szolgálat	i	
Csellengők foglalkoztatása	r			i	

2.11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A törvény által meghatározottak mellett kiemeli a téma fontosságát az a tény, hogy mind a diákok, szülők, mind a pedagógusok számára fontos, hogy tudják, a tanuló mennyi munkát és milyen minőségben végzett. Nagy motivációs erő az értékelés - legyen az szóbeli, írásbeli, történjen 1-5-ig történő skálával, szöveggel...stb. -, ha megalapozott és korrekt.

Az értékelésnek szerves része az ellenőrzés, hogy a pedagógus megbízható, lényeges, pontos információt szerezzen a nevelési-oktatási folyamatról, ezt követi az információk elemzése, viszonyítás a követelményekhez, célokhoz. E két dolog csak együtt teljes értékű.

Ellenőrzés, értékelés

Bizonyos **ALAPELVEK**-ben egyezett meg a nevelőtestület az értékelési rendszerrel kapcsolatban, melyek meghatározzák ezt a tevékenységünket. Ezek a következők:

* ***Az értékelés formáját (módját)*** tekintve:

Továbbra is a hagyományos 5 fokú skálát használjuk. Fontosnak tartjuk a kellő megalapozottságot, a korrekt indoklást.

Megfogalmaztuk azt is, hogy az érdemjegyet *szóbeli értékeléssel egészítse ki*, indokolja a tanár, így kerekébbé válik a tanár-diák párbeszéd, fejlődik a tanuló önkritikai érzéke, ez a demokratizálódási folyamathoz is hozzájárul.

Megegyezés született abban is, hogy kiegészítésként a tanár, tanító használhat egyéb formákat is (az iskolánkban használt formák leírása a Függelékben található). Ez vonatkozik a többhetes projekt, a témahetek és a moduláris oktatás keretei között nyújtott tanulói teljesítményekre is.

Az osztályfőnöki órák tananyagából a tanulókat nem minősítjük.

Szöveges értékelés

Az általános iskola 1. évfolyamán, a 2. évfolyam első félévében szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés célja:

A szöveges értékelés a gyermek egész személyiségének vizsgálatára, sokoldalú megismerésére, elfogadására, folyamatos fejlesztésére készlet.

Az értékelés:

- A gyermek egész személyiségének fejlődéséről szól, nem csak a tanulási teljesítményeiről.
- Nem minősít, hanem fejlődési állapotáról számol be.
- Megmutatja, hogy a gyermek önmagához mérten mennyit fejlődött.
- Jelzi, hogy a gyermek a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki.

A szöveges értékelés alapelvei:

- Minősítés-központúság helyett: fejlesztőközpontúság jellemzi.
- Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat.
- Összhangban áll a NAT, a pedagógiai program, a helyi tanterv és a kimunkált értékelési koncepcióval.

- Személyre szóló és ösztönző jellegű.
- Megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be.
- Konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját, módját.
- Szövegezése közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A szöveges értékelés folyamata a 2. évfolyam első félévéig

Funkciója	Időpont	Ki végzi	Dokumentáció	Kinek szól	Érintettek tájékoztatása
diagnosztikus	tanév eleje	tanító	előre meghatározott, nyomtatott forma + szabad fogalmazás	tanító	-
diagnosztikus	1. negyedév	tanító tanuló 4. o.	előre meghatározott, nyomtatott forma + szabad fogalmazás	tanító tanuló szülő	fogadóóra
szummatív	1. félév	tanító	előre meghatározott, nyomtatott forma + szabad fogalmazás tájékoztató	tanító tanuló szülő	szülői értekezlet
diagnosztikus	3. negyedév	tanító tanuló 3. o.	előre meghatározott, nyomtatott forma + szabad fogalmazás	tanító tanuló szülő	fogadóóra szülői értekezlet
szummatív	tanév vége	tanító	előre meghatározott, nyomtatott forma + szabad fogalmazás bizonyítvány	tanító tanuló szülő	fogadóóra

Funkciója	Időpont	Ki végzi	Dokumentáció	Kinek szól	Érintettek tájékoztatása
diagnosztikus	augusztus (szeptember)	tanító, szaktanár (a májusi, júniusi diagnosztikus mérések alapján)	előre meghatározott, nyomtatott forma - az 5. évfolyamon az országos kompetenciamérés figyelembevételével	tanító szaktanár tanuló szülő	tanóra levél fogadóóra
diagnosztikus	január	tanító szaktanár	előre meghatározott, nyomtatott forma	tanító szaktanár tanuló szülő	tanóra fogadóóra

* Az értékelés rendszerességéről:

Félévente minimum 3 érdemjegyet kapnak diákjaink. Fontos, hogy folyamatosan képe legyen a szülőnek-diáknak-tanárnak a nevelési-oktatási folyamat eredményéről, a tanulók teljesítményéről.

Az értékelés során a **szóbeliség, írásbeliség megfelelő arányának kialakítását fontosnak tartjuk**. Törekszünk a szóbeli feleletek arányának növelésére. Az arányok kialakításáról a munkaközösségek döntenek a megfelelő évfolyamokon.

* Az iskolai írásbeli beszámoltatásról:

Az írásbeli beszámoltatások formái feleletek, témazáró dolgozatok, diagnosztizáló értékelés, formatív értékelés és lezáró-minősítő értékelés.

A szaktanár dönt, hogy ezek az ellenőrzések mit tartalmaznak (mely ismereteket célozzák), illetve milyen típusú (esszé, adatokat rögzítő, kiválasztó...) számonkérés alapján születnek.

A feleletek bármikor, előzetes bejelentés nélkül történhetnek. A témazáró dolgozatokat, diagnosztizáló, formatív és lezáró-minősítő értékelést a szaktanár egy héttel a megírás előtt jelenti be. A dolgozatok megírását minimum egy tanóra összefoglalás előzi meg. Témazáró dolgozatot és/vagy diagnosztizáló, formatív és lezáró-minősítő értékelést a tanuló egy tanítási napon maximum kettőt írhat. Az időpontokat szükség esetén a szaktanárokkal az osztályfőnök koordinálja. Előzetes bejegyzése a naplóban is megtörténik. A dolgozatokat öt munkanapon belül ki kell javítani, értékelni. Azoknál a tantárgyaknál, melyek óraszama ciklusonként egy, a javítás a következő órára történik.

Az írásbeli felelet érdemjegye egyenrangú a szóbeli felelet érdemjegyével. A témazáró dolgozat és a diagnosztizáló és lezáró-minősítő értékelés érdemjegyei nagyobb hangsúlyt kaphatnak a félévi és év végi érdemjegyek meghatározásában.

A tanulók értékelésekor a hagyományostól eltérő módszerek – kooperatív munkák, projektmunkák, kutató munkák, tanulói prezentációk készítése, stb. – alkalmazásakor a kapott érdemjegyek szerepét, súlyát az osztályzatok kialakításában a munkaközösségek határozzák meg és éves munkatervükben rögzítik.

* ***A tanulók iskolai értékelésének, beszámoltatásának formái:***

- írásbeli témazáró dolgozat
A tananyag nagyobb témakörének írásbeli összefoglalása.
- írásbeli röpdolgozat (írásbeli felelet)
A tananyag rövidebb egységének írásbeli összefoglalása.
- szóbeli felelet
A tananyag rövidebb egységének szóbeli összefoglalása.
- beszámoló
Tájékoztató jellegű írásbeli munka egy adott eseményről, történésről, tevékenységről, pl. színházlátogatás, olvasmányélmény, stb.
- gyakorlati feladat
Komplex feladattípus, mely a tananyag gyakorlati, a valóságos életben előforduló alkalmazására épül.
- házi feladat
A tananyag otthoni feldolgozása, mely a tanórai ismeretekre épül. Lehet szóbeli vagy írásbeli feladat.
- házi dolgozat
A tananyag otthoni feldolgozásának írásbeli formája.
- projektmunka
Önálló vagy csoportos feladat, mely saját tapasztalásra épül.
- órai munka
Tanórai feladatvégzés.
- szódolgozat
Idegen nyelvtanuláshoz kapcsolódóan a szókinccs megalapozásának és fejlesztésének módja.
- gyűjtőmunka
Adott tananyaghoz kapcsolódó kiegészítő információk felkutatása.

A felsorolt feladatok szorosan kapcsolódnak az iskolai tanórai munkához. Elősegítik az ismeretek elsajátítását és elmélyítését, lehetővé teszik a tudásszint mérését, értékelését.

Az írásbeli feladatok egységes értékelése a szakmai sokféleség miatt nem célszerű. A szaktanár kompetenciája az értékelés, ennek változatos módszereit alkalmazzák az iskola pedagógusai.

Kivételt képeznek az írásbeli témazáró és írásbeli röpdolgozatok, melyek jelentősebb formái az írásbeli számonkérésnek.

A tanulók írásbeli teljesítményének egységes értékelése érdekében írásbeli témazáró és röpdolgozat esetében az alábbi arányok szerint váltják a dolgozatok pontszámait érdemjegyre szaktanáraink:

100-90%:	5
89-75%:	4
74-60%:	3
59-40%:	2
39-0%:	1

Tanítványaink túlterhelését elkerülendő egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. (Ez a korlátozás más írásbeli számonkérési módszereket nem érint.) Az időpontokat szükség esetén a szaktanárokkal az osztályfőnök koordinálja.

Az írásbeli és szóbeli számonkéréseknél a legteljesebb mértékben figyelembe vesszük sajátos nevelési igényű tanulóink szakértői javaslatait, az ezekben foglaltakat egyénre szabottan alkalmazzuk.

* ***A szülőnek az értékelésről adott információkról:***

Folyamatos tájékoztatást kap a szülő gyermeke iskolai munkájáról.

Az elektronikus felületen (napló) keresztül történik elsősorban, ezt egészíti ki az ellenőrző (tájékoztató, üzenő) füzet.

A szaktanár feladata, hogy a kapott érdemjegyek ide bekerüljenek, emellett az osztályfőnök pedig havonta átnézi az elektronikus napló bejegyzéseit (ki, mikor, mit tekintett meg, stb).

A fogadóórák, szülői értekezletek hivatottak a nagyobb problémák, a több párbeszédet igénylő ügyek tárgyalására.

A diákok félévi osztályzata az elektronikus naplóba/tájékoztató füzetbe, az év végi a bizonyítványba kerül be.

* Az osztályfőnök és a szaktanár ***megfelelő kapcsolattartása*** is fontos, tehát a gyermekről megtudott információk kétirányú áramoltatása kiemelkedő jelentőségű.

A szakmai munkaközösségek határozzák meg tantárgyanként - ezen belül évfolyamonként, témánként - hogy milyen fajta értékelést használnak (diagnosztikus, formatív, szummatív).

Az osztályzatokat (félévi, év végi) a tanulók érdemjegyei alapján állapítják meg a szaktanárok. A szaktanár döntési jogköre, hogy a tanulói megnyilvánulások (órai aktivitás, többletmunka, gyűjtő tevékenység, prezentációkészítés, szorgalmi feladatok...) közül melyikért és mikor, mely esetben jár érdemjegy. Házi feladat és tanórai felszerelés hiányáért érdemjegy nem adható.

● ***A sajátos nevelési igényű tanulók értékeléséről***

A tanulót – egyénre szabott követelmény alapján - önmagához mérjük fejlődésében (erősségei, gyengeségei, fejleszthetősége).

A hagyományos érdemjeggyel való értékelés mellett a szöveges értékelést is alkalmazzuk szóban vagy írásban.

Fejlesztjük, és figyelembe vesszük a tanulói önértékelést.

Szükség esetén - a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – a tanulót mentesítjük az egyes tantárgyak, tananyagrészek értékelése és minősítése alól.

Osztályozás, mérés

Az osztályzatokat (félévi, év végi) a tanulók érdemjegyei alapján állapítják meg a szaktanárok. Ugyancsak a szaktanár dönt, hogy ezek az érdemjegyek milyen fajta feleletek (szóbeli, írásbeli) alapján születnek, ezek az ellenőrzések mit tartalmaznak (mely ismereteket célozzák), illetve milyen típusú (esszé, adatokat rögzítő, kiválasztó...) számonkérés alapján születnek.

Az értékelés sajátos dokumentumai

Az Iskolai Díjak - melyeket a Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány hozott létre - odaítélésének kritériumait az alapítvány kuratóriuma határozta meg (lásd 4. melléklet).

A tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákok számára jutalomtábor szervezünk, a résztvevőket - az osztályfőnökök, szaktanárok javaslata alapján - a nevelőtestület választja ki.

Az értékelés sajátosságai az alapfokú művészetoktatás évfolyamain

ELŐKÉPZŐ

Az előképző 1. és 2. évfolyamán szöveges értékelés van az alábbiak szerint:

- kiválóan megfelelt,
- jól megfelelt,
- megfelelt,
- nem felelt meg.

ALAPFOK, TOVÁBBKÉPZŐ

Az alapfok 1-6., valamint a továbbképző 7-10. évfolyamán a tanuló teljesítményét a tanítási év közben érdemjeggyel értékeljük. Félévkor és év végén osztályzattal minősítünk, melynek alapja a tanév közben megszerzett érdemjegyek. A tanulók félévi, év végi bemutatói (melynek megszervezése nem kötelező a népzene és néptánc tanszakon) az iskolában - csoportos bemutatási formában - erről minden tanévben a munkatervben dönt a nevelőtestület. A bemutató anyagát a csoportvezető szaktanár állítja össze.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Néptánc tanszak:

- technikai biztonság,
- pontos kivitelezés (ritmika, dinamika, plasztika),
- stílusos előadásmód,
- zene és tánc összhangja,
- motoros képességek (erő, ügyesség, állóképesség) fejlődése,
- mozgáshatárok fejlődése,
- mozgásanyag gazdagodása,
- kifejezőkészség, kapcsolatteremtés fejlődése.

Népzene tanszak:

- az évfolyam követelményének megfelelő hangszertechnikai tudás,
- a tananyagból választott népzenei folyamat stílusos előadása,
- pontos kivitelezés (dallam, ritmus, tempó, dinamika)
- előadói készségek megfelelő szintje

AZ ÉRTÉKELÉS FORMÁJA

Néptánc tanszak

Előkészítő:

- félévi bemutató: a tanult játékok bemutatása, népdalok eléneklése,
- év végi vizsga: a tanult játékfűzés bemutatása.

Alapfok, továbbképző:

- félévi bemutató: a tanult anyag bemutatása,
- év végi vizsga: a tanult anyag bemutatása (improvizáció),
a tanult koreográfiák színpadi bemutatása.

Népzene tanszak

Előkészítő:

- év végi vizsga: gyermekdalok ritmikus előadása hangszeren.

Alapfok, továbbképző:

- év végi vizsga: az évfolyamnak megfelelő népzenei folyamat előadása, közös zenélés.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA

A tanuló az alapfok elvégzése után, **amennyiben a továbbképzőn kívánja tanulmányait folytatni, művészeti alapvizsgát kell tennie.** A művészeti alapvizsga összetett, komplex vizsga, melynek során a tanuló írásban, szóban és gyakorlatban bizonyítja jártasságát az elvégzett 6 (illetve 8) év során megszerzett tudásáról. A záróvizsga során a tanult tantárgyakból külön-külön vizsgafeladatot, majd abból érdemjegyet kap, melyek összesített értéke (átlaga) adja a művészeti záróvizsga összetett érdemjegyét, mely az előzőekben ismertetett, „Az értékelés szempontjai” című fejezetben megadottak szerint kerül megállapításra.

A művészeti alapvizsgára való megfelelő felkészülés biztosításának érdekében a tanulók a vizsgatételeket az adott tanszak vezetőjétől a hatodik évfolyam első félévének lezárásáig megkapják.

A vizsgatételeket a tanulók által a hat év alatt tanult tantárgyak anyagából állíthatjuk össze.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánkban az alapfokú művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretek átadását a **személyiségfejlesztés eszközeként** kezeli. A követelmények teljesítésével a **tanulói képességek fejlesztésére helyezük a hangsúlyt.**

Követelmények a művészeti alapvizsgán néptánc tanszakon:

⇒ **Írásbeli vizsga** tesztlap formájában a folklórismeret tantárgyból,

Témakörök: Jeles napok, Munkavégző ünnepek, Az emberélet fordulói, Táncdialektusok, A régi és új táncréteg tánc típusai

⇒ **Gyakorlati vizsgán** legyen képes a technikai gyakorlatokat magabiztosan bemutatni, összekötni, ritmusképleteket visszatapsolni, dobogni, irányokat, arányokat, és alakzatokat felismerni és megnevezni. Az előkészítő és az alapfok évfolyamain tanult táncrendek közül legalább kettőből magabiztosan improvizálni.

A vizsga tartalma:

- Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása

- Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyéneként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják – a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból

Követelmények a művészeti alapvizsgán népzene tanszakon:

- ⇒ **Írásbeli vizsga** tesztlap formájában a szolfézs és népzenei ismeretek tantárgyból.
- ⇒ **Szóbeli vizsga**, mely során a vizsgabizottság előtt el kell tudni énekelni egy a vizsgabizottság által megadott – a vizsgaanyagban szereplő – és egy szabadon választott népdalt. Térképen ismerje fel egyes tájegységek, zenei és néptánc dialektusok, népcsoportok elhelyezkedését.
- ⇒ **Gyakorlati vizsgán** legyen képes a követelményszintnek megfelelő népzenei folyamatot eljátszani zenekarban, valamint egy szabadon választott táncrend zenei kíséretét.

A művészeti alapvizsgát a 20/2012. EMMI rendelet alapján szervezzük meg.

AZ ÉRTÉKELÉS DOKUMENTUMAI

- Osztályozási napló – érdemjegyek
- Tájékoztató füzet
- Félévi értesítő
- Bizonyítvány – év végi osztályzatok
- Művészeti alapvizsga bizonyítvány (oklevél)

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA

A vizsgatételeket a tanulók által a négy, illetve a 10-12 év alatt tanult tantárgyak anyagából állítjuk össze.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánkban az alapfokú művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretek átadását a **személyiségfejlesztés eszközeként** kezeli. A követelmények teljesítésével a **tanulói képességek fejlesztésére helyezük a hangsúlyt**.

Követelmények a művészeti záróvizsgán néptánc tanszakon:

- ⇒ **Írásbeli vizsga** tesztlap formájában a folklórismeret tantárgyból, Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza

Témakörök:

- Az őskor táncművészete
- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika
- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Gyöngyösbokréta mozgalom
- Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
- Hazánk jeles alkotói és műveik
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

- ⇒ **Gyakorlati vizsgán** legyen képes a technikai gyakorlatokat magabiztosan bemutatni, összekötni, ritmusképleteket visszatapsolni, dobogni, irányokat, arányokat és alakzatokat

felismerni és megnevezni. Az előképző és az alapfok évfolyamain tanult táncrendek közül legalább kettőből magabiztosan improvizálni.

A vizsga tartalma:

- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort.
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál.
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni.
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket.

A vizsga értékelése a következő szempontok szerint történik:

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

Követelmények a művészeti záróvizsgán népzene tanszakon:

⇒ **Írásbeli vizsga** tesztlap formájában a szolfézs és népzenei ismeretek tantárgyból.

⇒ **Szóbeli vizsga**, mely során a vizsgabizottság előtt el kell tudni énekelni egy a vizsgabizottság által megadott – a vizsgaanyagban szereplő – és egy szabadon választott népdalt. Térképen ismerje fel egyes tájegységek, zenei és néptánc dialektusok, népcsoportok elhelyezkedését.

⇒ **Gyakorlati vizsgán** legyen képes a követelményszintnek megfelelő népzenei folyamatot eljátszani zenekarban, valamint egy szabadon választott táncrend zenei kíséretét.

A művészeti alapvizsgát a 20/2012. EMMI rendelet alapján szervezzük meg.

AZ ÉRTÉKELÉS DOKUMENTUMAI

Osztályozási napló – érdemjegyek

Tájékoztató füzet

Félévi értesítő

Bizonyítvány – év végi osztályzatok

Művészeti alapvizsga bizonyítvány (oklevél)

2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

- A tanuló a tanórán szerzett ismeretek begyakorlására minden alkalommal házi feladatot kaphat. Ezek a házi feladatok (szóbeli, írásbeli) a tananyaghoz kapcsolódnak, így szolgálják a tananyag elmélyítését, előkészítését.
- Az otthoni felkészüléshez kiadott anyagok meghatározása, annak mennyisége a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő.
- Egy átlagos képességű tanuló másnapi felkészülésére fordítandó idő alsó tagozatban nem haladja meg a 60 percet. Ez az idő felsős tanuló esetében maximum 90-120 perc legyen.
- Hiányzás esetén a mulasztott órák számát kell figyelembe venni. Egy tanóra kihagyásánál annak anyagát és az akkor feladott házi feladatot a következő órára pótolja a tanuló. Hosszabb hiányzás esetén a szaktanárral egyeztet, hogy mely időpontra pótolja a tananyagot. A hosszabb hiányzás időtartama alatt feladott írásbeli házi feladatokat nem kell pótolni.
- Hétvégére és tanítási szünet idejére annyi mennyiségű házi feladat adható fel, amennyit hétköznap a tanuló egyik tanítási óráról a másik tanórára/napra kap.
- Csak a tanítási órán feldolgozott, értelmezett tananyag adható fel megtanulandó szóbeli feladatnak.
- A tanóra befejeztével tudatosítani kell a gyerekekben az elvégzendő házi feladatot.
- A feladatok a tananyag begyakorlását szolgálják.

2.13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Osztályszervezés:

- Az általános iskolai beiratkozást megelőzően nyilvánosságra hozzuk a leendő első osztályos tanítókat. A beiratkozáskor a szülő megnevezi azt az osztálytanítót, akinek az osztályába szeretné beírni a gyermekét – ezt természetesen figyelembe vesszük és a lehetőség szerint biztosítjuk a gyermek számára a választott osztályt/pedagógust.
- Iskolánkban nem az osztályoknak van különböző óratervek, hanem a gyermekeknek. Így pl. az emelt óraszámú német nyelvet tanuló diákjaink nem egy osztályba járnak, hanem az évfolyam két osztályából szerveződik a csoport.

Csoportbontás:

- Digitális kultúra – 3-8. évfolyamon
- Idegen nyelv – 1-2. évfolyamon angol és német csoportokban, 3-8. évfolyamon 2 emelt óraszámú német, egy „sima” német és egy „sima” angol nyelvi csoportban
- magyar nyelv és irodalom, továbbá matematika – 5-6. évfolyamon – szintfelmérés után osztályonként 2-2 csoport kialakítása a tudásszintnek megfelelően

Felzárkóztató fejlesztés és tehetséggondozás, tehetségfejlesztés:

Foglalkozás szervezhető egyéni és kiscsoport (3-6 fő) számára a szaktanárok javaslata és a szakszolgálatok előírásainak függvényében. A felső tagozaton a foglalkozások szervezése adott tantárgyakból évfolyam szintű.

Szakkör:

Szakkör indítható 8-10 fő tanulói igény esetén. Az igények felmérése szeptember hónapban, szakkörök indulása október 1.-től.

Napközi otthonos foglalkozás

A felmért igények alapján, létszám alapján meghatározott számú csoport indítása a Nkt.-ben előírt létszámkeretek figyelembe vételével. Kezdet a tanév indulásával megegyezően.

Alapfokú művészetoktatás

Lehetőség szerint 2 pedagógusos modell kialakítása – ennek lehetőségei: pedagógiai asszisztens alkalmazása (Nkt.-ben meghatározottak szerint), csoportösszevonás pedagógiai projektek megvalósítása érdekében.

Egyéni fejlesztés, kiscsoportos és kamara jellegű foglalkozások – elsősorban a tehetséggondozás, tehetségfejlesztés érdekében.

2.14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítása, vezeti be a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek megfelelően a Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában is természetesen a NETFIT® (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) fittségmérési rendszert használjuk tanulóink fizikai állapotának, edzettségének méréséhez.

A tanulóink fizikai állapotának, edzettségének mérésében komoly hagyományokkal rendelkezünk az iskolánkban és Sopron városában is. Korábban a város nevelési-oktatási intézményeinek testnevelő tanára egy megegyezés keretében megjelölték azokat a méréseket, melyek alapján a testnevelők, az iskola képet kap a diákok fizikai állapotáról. Ezek azonban egymástól különálló mérések, ezek alapján nem lehetett (illetve csak rendkívül sok utánajárással) összehasonlítani a különböző intézményekbe járó diákok, az intézmények eredményeit.

„A NETFIT® fittségmérési rendszer **négy különböző fittségi profilt különböztet meg**, amely profilokhoz különböző **fittségi tesztek** tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.” - kiemelés a Magyar Diáksport Szövetség honlapjáról.

A Magyar Diáksport Szövetség kiemelt projektjében („A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében”) minden iskola számára ingyenesen biztosította a mérésekhez szükséges eszközcsomagot, kézikönyvet és oktatófilmet, továbbá lehetővé tette a jelentkező pedagógusok számára a rendszer elsajátításához szükséges, 30 órás pedagógus-továbbképzés elvégzésének lehetőségét.

A NETFIT® fittségmérési rendszer legjelentősebb jellemzői:

- egységesen működtethető
- egészségközpontú
- a fittségméréshez értékelési rendszer is tartozik
- a rendszer feltételezi a testnevelés tanítás szemléletének, mozgásanyagának megváltozását.

„A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.”

- kiemelés a Magyar Diáksport Szövetség honlapjáról

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét.

A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek:

- egészségzónába,
- fejlesztési zónába,
- fokozott fejlesztési zónába.

Intézményünkben a méréseket követő kiértékelést a testnevelő tanárok végzik, melyek a következő év céljainak meghatározását segítik.

2.15. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.15.1. Egészségnevelési program

Egészség: nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális **jól-lét állapota**.

Egészségfejlesztés: az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, mint pl. az egészségnevelés, elsődleges prevenció és a mentálhigiéné.

- **Egészségnevelés:** olyan tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket bővíti.
- **Elsődleges prevenció:** a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányul.
- **Mentálhigiéné:** lelki egészség, ill. ennek védelmére irányuló tevékenység.

Az egészségfejlesztő iskola feladatai:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.
- **Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét.**
- Törekszik arra, hogy segítse dákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését.

Egészségnevelési helyzetkép:

Egészségi állapot: A tanulóink körében a következő betegségek fordulnak gyakran elő: rossz testtartás ill. gerincferdülés, asztma, túltápláltság. A tanulók többsége egészségesnek érzi magát. A kollégák és a technikai személyzet általános egészségi állapota, közérzete kielégítő.

Fizikai aktivitás: A gyerekek erőnléte közepesnek mondható.

Szenvedélybetegségek: A drogok használata iskolánk tanulóira nem jellemző, de a dohányzás már 6-8. évfolyamos tanulók körében nem ritka. Néhány kolléga is dohányzik.

Szabadidő eltöltése: Sok a cél nélkül csellengő gyerek (éjszaka is). Jellemző még tanulóinkra a mértéktelen, és nem ennek a korosztálynak készült tévéműsorok, internetes tartalmak nézése – általában elmondható, hogy a gyerekek túl sok időt töltenek internetezéssel, illetve számítógépes játékokkal.

Indirekt mutatók: A gyerekeket ért balesetek száma szerencsére alacsony. Az erőszakos cselekmények és az igazolatlan mulasztások száma növekvő tendenciát mutat.

Párkapcsolatok: Az életkornak megfelelően a szexualitás erőteljesen jelen van a gyerekek gondolati világában, de párkapcsolataikban csak ritkán lépik át a veszélyeztetettség határát.

Iskolai környezet: A tantermek méretei sokszor nem érik el az osztálylétszámnak megfelelőt. A világítás a termek egy részében nem elegendő. A padok nagysága minden esetben a tanulók testmagasságához igazodik. Az iskola Botond és Halász utca felőli részén magas a zajszint. Az iskola szabadtéri sportlétesítményei részben felújításra szorulnak. Intézményünkben közétkeztetés folyik, iskolai büfé nem üzemel.

Célkitűzések:

Az egészségi állapot javítása: Tartási rendellenességek, asztmatikus eredetű panaszok számának csökkentése, az egészséges táplálkozási szokások népszerűsítése

Az általános fizikai állóképesség növelése: Az iskolai illetve az iskolán kívüli mozgáslehetőségek jobb kihasználása a mindennapos testnevelés eszközrendszerével.

A dohányzás visszaszorítása: A dohányzó tanulók és kollégák számának csökkentése.

A tanulók szabadidejének hasznos eltöltése: A csellengés, a mértéktelen tévézés és számítógépezés helyetti hasznos szabadidős tevékenységek bemutatása, felajánlása.

A közúti és iskolai balesetek számának csökkentése, erőszakos cselekmények megelőzése, igazolatlan hiányzások számának visszaszorítása. Az iskola környezetében, a Halász utcában az elmúlt esztendőben rendkívül mértékben megnövekedett és felgyorsult a gépjárműforgalom – megoldandó feladat az iskola környékén a parkoló autók számának csökkentése, pl. hogy az iskolába járás gyalog, vagy kerékpárral történjen.

Párkapcsolatokban: megfelelő, az életkori sajátosságnak megfelelő tájékoztatás, prevenció

Az iskolai környezet: Olyan tantermek kialakítása, amelyek leginkább szolgálják a gyermekek egészséges fejlődését. A higiénikus, tiszta és esztétikus folyosók, tantermek és egyéb helyiségek kialakítása, karbantartása. Sporteszközök, sportudvar felújítása, tornaterem építése. A közétkeztetés színvonalának (az étel kiosztását is beleértve) emelése.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése. Higiéniai és egyéb problémák megoldása érdekében a szülőkkel való találkozások számát növeljük.

Feladatok:

- A testnevelés órák anyagába épüljön be még több tartásjavító és a helyes testtartást elősegítő gyakorlat! Az asztmás gyerekeket irányítsuk rendszeres uszodai foglalkozásokra!
- Ismertessük meg a tanulókkal az egészséges táplálkozás ismérveit!
- Népszerűsítsük az iskolai sportszakköröket, a „nem kötelező”/tömegsport foglalkozásokat és minden olyan lehetőséget, mely elősegíti a mindennapos testedzés megvalósítását. A

tehetséges gyerekeket irányítsuk minél nagyobb számban sportegyesületekbe! A dohányzás veszélyeit megismertetjük a tanulókkal, előzzük meg a rászokást! Elsődleges prevenció. A későbbiekben fel kell készülni a kábítószer elleni munkára is!

- Irányítsuk tanulóinkat, hogy a csavargás helyett megtalálják azokat a programokat, melyek a rossz irányba sodródás helyett a szabadidő hasznos eltöltését segítik!
- Balesetvédelmi oktatással, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak megismertetésével csökkentjük a tanulói balesetek számát!
- Hívjuk fel a figyelmet a felelőtlen párkapcsolatok következményeire, az egyéni felelősség kérdésére, törekedjünk a prevencióra!
- Lehetőség szerint a termék nagyságát igazítsuk az osztály létszámához! Biztosítsuk a termekben a megfelelő fényviszonyokat! Rendezzük be az osztályokat ergonómiailag megfelelő bútorzattal!
- Újítsuk fel az udvari sporteszközöket, építsünk tornatermet!

Tevékenységi területek:

Az egészségnevelés nem csak egyes tantárgyakban jelenik meg, hanem szinte minden tantárgynál találunk kapcsolódási pontokat, melyek segítik az egészségnevelés céljainak megvalósítását.

1. Tanítási órákon folyó egészségnevelés

- **Osztályfőnöki órákon** (Önismeret, alapvető higiénia, pubertás, napirend, egészséges táplálkozás, szabadidő, sportolás, szenvedélybetegségek, drogok, párkapcsolatok, AIDS, betegségmegelőzés, stresszkezelés)
- **Testnevelés órákon** (Mozgáskoordináció, játékkészség, állóképesség, helyes testtartás, életmód-sportok)
- **Természetismeret órákon** (Személyes higiénia, korszerű táplálkozás, egészséges életmód)
- **Biológia órákon** (Élelmiszerek, egészséges táplálkozás, ivarszervek, nemi betegségek, légzőszervekre ható környezeti ártalmak, dohányzás, keringési rendszer, szívbetegségek megelőzése, élvezeti cikkek és a kábítószer káros hatásai)
- **Egészségtan órákon** (Táplálkozás, mozgás, személyes higiénia, veszélyes anyagok, környezet)
- **Technika órákon** (szerszámok használata, közlekedési balesetek megelőzése, egészséges életmód)

2. Tanórán kívüli egészségnevelés

- Sportszakkörök
- Vöröskeresztes szakkör
- Szabadidős tevékenységek
- Kirándulások, túrák
- Kulturális egyesületek
- Sportegyesületek
- Táborok

2.15.2. Környezeti nevelési program

Az iskolai környezeti nevelés törvényi háttere:

- ENSZ program 2004-2014-ig természet fenntarthatóságra nevelés évtizede
- Alkotmány: jog az egészséges környezethez és egészséghez
- Környezetvédelmi törvény: minden állampolgárnak joga van környezeti ismeretek megszerzésére, ismereteinek fejlesztésére
- Nemzeti Alaptanterv – a környezeti nevelés kiemelt fejlesztési feladat
- Köznevelési stratégiai célok:
  - élethosszig tartó tanulás – környezeti vonatkozások
  - nevelés-oktatási esélyegyenlőtlenség mérséklése – hagyományos órászervezési formáktól eltérő környezeti ismereteket adó lehetőségek
  - nevelés-oktatás minőségének fejlesztése – a környezeti nevelés jelen- illetve jövőorientáltsága elősegíti a tanulásközpontú pedagógiába való átmenetet
  - a pedagógus szakma fejlődésének támogatása – környezeti nevelés az egyik legdinamikusabban fejlődő terület
  - információs és kommunikációs technológiák alkalmazása, környezeti problémák globális volta, lehetőséget teremt a nemzetközi együttműködésre
- nevelés-oktatás tárgyi feltételeinek javítása – pályázati lehetőségek, önkormányzati környezetvédelmi program és éves akciótervek
- Védett helyi környezeti értékek listája – területi rendezési tervek

Helyzetelemzés:

a. Jelenlegi állapot

Iskolánk az 1904. évi alapítást követően 1906-ban épült. Mint polgári fiúiskola, kitűnő természettudományi előadóval rendelkezett. Környezetének alakításáért a mindenkori vezetés és tantestület a lehetséges feladatokat igyekezett elvégezni. Az iskola épülete téglából épült, hőszigetelése rossz. A világítás korlátozottan felel meg a jelenlegi követelményeknek. A mosdók állapota a felújított területeken megfelelő, de a nem felújított részen nem felel meg az elvárható szintnek. A padok és bútorok állapota többségében nem megfelelő. Az étkeztetés alapfeltételei adottak, de esztétikai, technikai vonatkozásban javítandók. A szelektív hulladékgyűjtés feltételei iskolán belül és kapcsolódó szinten sem adottak.

Iskolai hagyományos akcióink jelenleg is segítik a környezeti nevelést. (Hulladékgyűjtés, tábori környezetvédelmi irányultság, elemgyűjtő akció, stb.)

A tanítás során kihasználjuk azokat a környezeti lehetőségeket, melyeket lakóterületünk kínál (Ikva-patak, Bécsi-domb, Tómalom és környéke, belváros közelsége, stb.)

A tantestület többsége foglalkozik környezeti neveléssel, tanórai foglalkozások keretében, illetve iskolai akciók lebonyolításakor.

b. A környezeti nevelés szinterei az iskolában

Tanórán: Adott témákhoz hozzárendeljük a megfelelő környezetismereti vonatkozásokat. Az önálló ismeretszerzés és szemléltetés lehetőségeit felhasználva élményszerű tanításra törekszünk. (Víz, talaj – technika; környezetünk növényei – biológia.)

Tanórán kívüli programok: Az erdei iskolai program a művészeti nevelési alapfeladatokon kívül lehetőséget biztosít a környezeti nevelésre, szokások kialakítására.

A szemléletformálást is segíti az évente megszervezett hulladékgyűjtés és elemgyűjtés.

Nyári jutalomtáboraink természet és környezetkultúrával kapcsolatos irányultságúak.

Föld napja vetélkedőt rendszeresen megszervezzük.

Több tanulónk részt vesz a Fertő parti hulló és kétéltű mentési akciókban a vonulások idején.

c. Erőforrások

Nem anyagi erőforrások:

Tantestület - mindenkinek feladata, hogy környezettudatos magatartásával példát mutasson. A természettudományos tárgyakat tömörítő és az alsós munkaközösség jó lehetőséget biztosít a munka összehangolására. A szabadidő szervező éves tevékenységében helyet kapnak a környezetkultúrával kapcsolatos teendők, és a diákönkormányzat szervezi a nagyobb gyűjtési akciókat.

Tanulók – feladatuk, hogy egymás közt és a diákönkormányzati munka során a környezet megvédésére és a kulturált magatartás alapjainak megtartására figyelemmel legyenek. A diákönkormányzat keretén belül környezetvédelmi munkacsoport működik.

Szülők - feladatuk a példamutatás és a viselkedési formák alakítása, az iskolában tanultak otthoni alkalmazásának biztosítása.

Nem pedagógus iskolai dolgozók – feladatuk az iskola tisztaságának biztosítása és a balesetmentes, egészségre nem ártalmas környezet kialakítása. Környezetkímélő tisztítószer alkalmazása ajánlatos lenne.

Iskolán kívüli együttműködés - részt veszünk a különböző gazdasági társaságok által szervezett akciókban (pl. „Pöttyös”). Együttműködünk a Castanea csoporttal, támogatjuk akcióikat. A Borostyán újságot eljuttatjuk tanulóinkhoz, és megbeszéljük az abban közlőket (tanórán, napközis foglalkozásokon). Az erdészeti erdei iskola programjában alkalomszerűen veszünk részt. A Polgármesteri Hivatal által szervezett környezetvédelmi akciókban részt veszünk (virágosítás, szemétyűjtés, Környezet-egészségügyi Hét programjai, stb.).

Anyagi erőforrások:

Feladataink elvégzéséhez az intézményi költségvetés, a diákönkormányzat hozzájárulása és pályázati lehetőségek nyújtanak segítséget.

Alapelvek, jövőkép, célok:

1. Alapelvek:

Kiemelten kell kezelnünk a következőket:

- fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- alapvető emberi szükségletek
- biológiai és társadalmi sokféleség

2. Célunk hosszútávon:

Célunk, hogy tanulóink környezettudatos életvitelt folytassanak. Ennek érdekében ki kell alakítanunk

- a környezettudatos magatartást
- környezetkímélő, takarékos életvitelt
- a környezet iránti felelősség és magatartásigényét
- a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét.

A célok elérése érdekében fokozott figyelmet kell fordítanunk a következő készségek kialakítására:

- problémaérzékenység
- ökológiai szemlélet
- értékelés, mérlegelés készsége

- alternatív problémamegoldó gondolkodás
- állampolgári részvétel és cselekvés

Az iskola környezeti nevelési szemlélete:

Olyan oktatást kell biztosítanunk, ahol hangsúlyt kap a környezettudatos életmódra nevelés. A felelős magatartás hangsúlyozásával döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra kell képessé tennünk tanulóinkat.

Iskolánkban döntőnek tartjuk, hogy dolgozóink és diákjaink szemléletét alakítsuk. A természetet és benne az embert egységes egészként fogjuk fel. Ez feltételezi a mindennapi munkában a környezettudatos cselekvést, a természettudományos tantárgyak összehangolását, a tantárgyi munkában az ok-okozati összefüggések felismertetését. Iskolai akcióink során azok hasznosságát, társadalmi jelentőségét hangsúlyozzuk. Változatos módszerekkel a környezetkultúra magasabb szintre emelését szorgalmazzuk.

3. Konkrét célok

a. Hagyományaink ápolása:

- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témáit továbbra is kiemelten kezeljük
- drogprevenációs program folytatása
- osztálytermek tisztasági versenyének fenntartása
- évenkénti hulladékgyűjtés megszervezése
- gazdasági és társadalmi szervezetek által hirdetett akciók támogatása
- elemgyűjtő akció és -verseny
- Föld-napi vetélkedő
- iskola környékének gondozása
- nyári jutalomtábor környezetvédelmi irányultsága
- a művészeti erdei iskolában környezetismereti anyag (kirándulás) fenntartása
- erdészeti erdei iskola programban egyes osztályok részvétele

b. Új tervek:

- a lakóterület környezetszennyező forrásainak feltérképezése, felszámolásuk kezdeményezése (hatáskör és lehetőség)
- minden évben környezetkultúra vetélkedőt tartunk, illetve programsorozatot indítunk, témanapot tartunk
- lehetőség szerint részt veszünk környezetismereti komplexitást nyújtó továbbképzési programokban
- osztálykirándulásokat a környezetismereti feladatok figyelembe vételével szervezzük
- az iskolai játszóteret szabvány szerint átalakítjuk

c. Szaktárgyi célok:

- Szakórákon minden lehetőséget megragadunk a környezeti nevelés erősítésére, a környezettudatos magatartás kialakítására - ennek érdekében a tanmeneteket átvizsgáljuk.
- A globális és hétköznapi környezeti problémákat feltárjuk (környezetszennyezés, a természeti és épített környezet valamint az ember kapcsolata).

Tanulásszervezési és tartalmi keretek:

A környezeti nevelést komplex módszerek segítségével célszerű közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció. Minden lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Terepi munka: tanulmányi kirándulások, akadályversenyek, városismereti séták

Kézműves foglalkozások: ünnepekhez kötött ismeretek
Akciók: pályázatok, kiállítás rendezés, iskolarádió
Látogatás: botanikus kert, nemzeti park, szeméttelép, szennyvíztisztító
Szakkörök:
Témanap: víz napja, Föld napja,
DÖK nap:
Projektek: savas eső, vízvizsgálat, zuzmóprogram,
Helyi értékek és problémák összegzése – tantárgyakhoz kötött

Módszerek:

A hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség.
Céljaink megvalósításához ajánlott módszerek

- Kooperatív tanulási technikák
- Játékok
- Modellezés
- Riportmódszer
- Projektmódszer
- Terepgyakorlat
- Közösségépítés
- Modellezés

Tan eszközök:

Az iskola rendelkezik az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, melyek a környezeti nevelőmunkához szükségesek. Ezeket folyamatosan fejleszteni, illetve pótolni szükséges.
Víz-, levegő-, talajvizsgálatokhoz szükséges eszközök beszerzése elkerülhetetlen. Biztosítani kell, hogy az iskolai eszközjegyzéknek legyen része a környezetismereti oktatáshoz szükséges eszközállomány is.

Kommunikáció:

Környezeti neveléshez nélkülözhetetlen a kommunikáció. 7. 8. osztályos tanulóink képesek kell, hogy legyenek a szakirodalom tanulmányozására, a szükséges és értéktelen információk szétválasztására. Meg kell tanulniuk a szereplés, előadások módszertanát.

a. Iskolán belüli kommunikáció fajtái:

- kiselőadások
- házi dolgozat
- poszterek készítése
- iskolarádió riportok
- faliújság készítés
- szórólapok készítése

b. Iskolán kívüli kommunikáció:

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása napilapokból
- környezetvédelemmel kapcsolatos rádió, TV hírek feldolgozása
- közvetlen környezeti problémák felmérése, értékelése

Továbbképzés:

A szakmai – módszertani ismeretek elsajátítása érdekében az iskolai továbbképzési programban évente legalább 1 fő beiskolázására van szükség környezetismereti témában.

2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.16.1. A tanulók jutalmazása

Egyes tanulókat, közösségeket jutalmazni kell, ha a magatartásukban, szorgalmukban, tanulmányi munkájukban, tanórán kívüli tevékenységükben kiemelkedő eredményt érnek el.

- A jutalmazottak elismerését az iskolai dokumentumokban (napló, ellenőrzőkönyv, bizonyítvány, törzskönyv) kell rögzíteni.
- Egyéni jutalmak kiadása az elbírálást követő kb. 2 héten belül történjék meg!
- Egy-egy jutalmazási forma többször ismételhető (pl. szaktárgyi versenyek, sportban elért eredmények stb.)
- Közvetlenül nem az iskolához kapcsolódó kiemelkedő teljesítményt is jutalmazni kell a hozott dokumentumok bemutatása alapján.

JUTALMAZÁSI FORMÁK

Osztályfőnöki szóbeli dicséret:

- vállalt feladatok színvonalas teljesítéséért,
- tanulmányi versenyeken és sportban való részvételért,
- közösségi munkavégzésért.

Többszöri szóbeli dicséret írásbeli dicséretet von maga után.

Írásbeli dicséret

Szaktanári dicséret:

- a tantárgyakban elért kiemelkedő eredményért.

Döntési jog: a szaktanáré

Napközis csoportvezető dicséret:

- a közösségi munkavégzésért.

Döntési jog: a napközis csoportvezetőé.

Osztályfőnöki dicséret:

- meghatározott ideig a tisztségek kifogástalan teljesítéséért,
- az osztály vagy az iskola érdekében végzett kiemelkedő munkáért.

Javaslatot tehet: az osztálytitkár, a szaktanár.

Döntési jog: az osztályfőnöké.

Igazgatói dicséret:

- a.) kap: - városi szintű versenyeken elért helyezésekért (I-III.)
- megyei szintű versenyeken elért helyezésekért (I-X)
- országos szintű versenyeken elért helyezésekért - vagy bejutásért

- b.) kaphat: - huzamosabb ideig vagy egész évben tanúsított kiemelkedő tanulmányi eredményért
- versenyeredményért
- közösségi munkáért

Javaslatot tehet: az osztályfőnök, a szaktanár, DMSP
Döntési jog: az igazgatóé.

Nevelőtestületi dicséret:

- az egész évben tanúsított példamutató magatartásért, szorgalmáért, különböző versenyeken elért magas szintű teljesítményért.

Javaslatot tehet: valamennyi nevelő

Döntési jog: a nevelőtestületé

Csoportos jutalmazási formák:

- tárgyi jutalmak (könyvek, oklevelek)
- 1 napos kirándulás
- jutalomtábor
- egyéb programok (mozi)
- Petőfi-díj: a Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány dokumentuma tartalmazza a díj kritériumait

Iskolai díjak:

- A Szivárvány Iskolafejlesztési Alapítvány által létrehozott iskolai díjakat és azok elnyerési kritériumait a 4. melléklet tartalmazza

2.16.2. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei, formái

Magatartásból adott érdemjegyek feltételei, minősítési fokozatok (az általános iskolában)

Magatartás	példás (5)	jó (4)	változó (3)	rossz (2)
1. Aktivitás, példamutatás	igen jó, nagyfokú	közepes	gyenge	negatív vagy romboló
2. A közösségi célokkal azonosulás	igen jó	igen	ingadozó	szemben áll
3. Munkában való részvétel	élenjár, aktívan részt vesz	részt vesz	közömbös	érdektelen
4. Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	néha árt	negatív
5. Törődés társaival	gondos, segítőkész	segítőkész	ingadozó, közömbös	gátló
6. Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
7. Viselkedés, hangnem	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
8. Fegyelmezetttség	nagyfokú	megfelelő	ingadozó	kifogásolható

Forrás: A PP és a HT készítésének elvei, és gyakorlata, FPI, 1996.

Példás (5)

- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait betartja, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, felnőttekkel, társaival szemben udvarias, őszinte, segítőkész,
- fegyelmezett, megbízható, pontos,
- iskolai és iskolán kívüli magatartása példamutató,
- közössége alakítását, fejlesztését jó kezdeményezéseivel, megfelelő vélemény nyilvánításával, munkájával segíti, társait is erre ösztönzi.

Jó (4)

- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait betartja,
- nevelőivel, felnőttekkel, társaival udvarias, tisztelettudó,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- fegyelmezett, általában pontos.

Változó (3)

- a Házirend és egyéb szabályok ellen többször vét, vagy csak ismételt figyelmeztetésre tartja be,
- nevelőivel, felnőttekkel, társaival nem udvarias, nem tisztelettudó -esetenként modortalan, hangneme kifogásolható, de hibáit igyekszik javítani,
- társai viselkedésével, a közösséggel közömbös- annak munkájában vonakodva vesz részt,
- fegyelme ingadozik, munkája pontatlan, sodródik a "jók és a rosszak" között,
- fegyelmező intézkedések valamely fokozatában részesült.

Rossz (2)

- a Házirendet és az iskolai követelményeket nem tartja be,
- nevelőivel, felnőttekkel, társaival tiszteletlen, udvariatlan, nyegle,
- közösségi munkát nem végez, társait is visszatartja, szándékosan árt a közösségnek,
- sorozatosan a negatív cselekedetek vonzzák, rossz hatással van társaira,
- súlyos fegyelmi büntetést kapott vagy törvénybe ütköző cselekedetet hajtott végre, igazolatlanul hiányzik.

Szorgalomból adott érdemjegyek feltételei, minősítési fokozatok (az általános iskolában és az alapfokú művészetoktatás évfolyamain)

Szorgalom	példás (5)	jó (4)	változó (3)	hanyag (2)
1. Tanulmányi munkája	igényes	folyamatos	ingadozó	hanyag
2. Munkavégzés	kitartó, pontos megbízható	rendszeres	rendszeretlen	megbízhatatlan
3. Ált. tantárgyi munkavégzés	mindent elvégez	rendszeresen dolgozik	ösztönzésre dolgozik	feladatait nem végzi el
4. Többféle feladatot vállal-e?	rendszeresen	több alkalommal	ritkán	nem
5. Munkabeosztás (önellenőrzés, önálló munkavégzés)	igen jó	jó	közepes	gyenge vagy nincs
6. Tanórán kívüli információk felhasználása	rendszeresen	több alkalommal	ritkán	egyáltalán nem

Forrás: A PP és a HT készítésének elvei, és gyakorlata, FPI, 1996.

A tanuló életkorát, képességeit és életkörülményeit figyelembe véve határozzuk meg - minden esetben - a szorgalom érdemjegyet.

Példás (5) - Tanulmányi munkában:
igényli tudása bővítését, munkavégzése pontos, megbízható, minden tárgyan elvégzi.
- Önállóság szintje:
önálló a munkában, önellenőrzése rendes.
- Kötelességtudata:
magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik.
- Érdeklődése:
az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed, tananyagon felül is produkál.

Jó (4) - Tanulmányi munkában:
figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik, az órákra felkészül.
- Önállóság szintje:
rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát.
- Kötelességtudata:
általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem áru el.
- Érdeklődése:
megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó (3) - Tanulmányi munkában :
munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan.
- Önállóság szintje:
önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Kötelességtudata:
munkája változékony jellegű.
- Érdeklődése:
szétszórt, ritkán figyel valamire.

Hanyag (2) - Tanulmányi munkában:
figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Önállóság szintje:
nem hajlandó munkavégzésre.
- Kötelességtudata:
nem törődik kötelességeivel.
- Érdeklődése:
érdektelenség, teljes közöny jellemzi.

Szorgalom és magatartásjegyet kéthavonta kapnak a tanulók, melyek kialakítása osztályfőnöki órák keretében történik, 5-8. évfolyamon a diákok egyre aktívabbak, az önismeretre, kritikai, önkritikai érzék kifejlesztésére támaszkodva. A kisiskolás korban ez még nehezen megvalósítható, de a 3-4. évfolyamon már törekednek az osztálytanítók ennek alkalmazására.

HATÁLYBALÉPÉS, LEGITIMÁCIÓ

Érvényességi rendelkezések

A pedagógiai program hatályba lépésének napja: **2020. szeptember 01.**

A helyi tantervnek (a NAT 2020 és a Kerettantervek alapján) a bevezetésére felmenő rendszerben kerül sor.

A pedagógiai program felülvizsgálata 5 évenként történik, illetve szükség szerint.

Módosítását kezdeményezheti:

- a fenntartó,
- a szülői szervezet,
- az iskola igazgatója.

Módosítva: 2008. június 12. (A NAT 2007 alapján a kompetenciaalapú oktatás bevezetése – a helyi tanterv módosítása; az SNI-s tanulók körének bővítése)
2010. június 18. (A „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” című, TÁMOP – 3.1.4 -08/2 – 2008 – 0104 kódszámú pályázat fenntarthatósága; Alapító Okirat módosítása alapján – az SNI-s tanulók körének bővítése, Népzene tanszak működtetése)
2010. szeptember 20. A tanulók minősítése az 1-4. évfolyamon, AMI óraterv
2013. szeptember 01. Jogszabályi megfeleltetés
2017. március 20. Etika tantárgyi név változása
2020. június 30. NAT 2020. bevezetésével kapcsolatos változások

Véleményezés, elfogadás, jóváhagyás

1. Véleményezte:

Az iskola diákönkormányzata

Sopron, ...

3. Elfogadta:

A nevelőtestület

Sopron, ...

4. Jóváhagyta:

Intézményvezető

Sopron, ...

5. Egyetértési jog:

Fenntartó

Sopron, ...

6. A pedagógiai program

iktató száma:

A jóváhagyott változat – a mellékleteivel együtt - megtekinthető:

- a fenntartónál,
- az iskolai könyvtárban,
- az igazgatói irodában.

MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET

Iskolai specialitások

Tánc és mozgásművészeti osztály

- A program a Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Soproni Petőfi Színház, a Sopron Balett és a Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület közreműködésével működik.
- A Petőfi Művészeti Nevelési Program keretében az intézményben az érvényben levő tantervhez kapcsolódva, ehhez illeszkedve működnek az osztályok.
- A program alapját a művészeti tárgyak adják, elsősorban a tánc- és mozgásművészetek. A nyolcéves program tantervében átgondoltan és jelentős arányban helyez el az iskola művészeti és humán tárgyakat. A gyerekek az életkorukhoz igazítva kapnak a tánc és mozgásművészeti, képzőművészeti, zenei, színházi és mozgóképpel kapcsolatos képzést.
- A képzés során kihasználjuk a művészetek erejét, fejlesztő hatását a gyermekek nevelésében, oktatásában, melynek során hatékonyabb nevelés-oktatás valósul meg, egy művészeti fejlesztő pedagógia alkalmazásával („nem művészképző”) - az általános iskolai és a művészetoktatás órakeretének hatékony felhasználásával (a közismereti tárgyak az 1. évfolyamon nem változnak!).
- További lehetőségek: Soproni Petőfi Színház, Sopron Balett, Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület művészeti csoportjaiban, produkcióiban.
- Az osztály tagjai automatikus művészeti iskolai jogviszonnyal rendelkeznek (tehát számukra ez kötelező), melyért térítési díjat fizetnek.

Elvárt eredmény

- kreativitás, problémamegoldó képesség fejlődik
- csoportban tevékenykedés, csoportmunka, tanulói együttműködés alapján aktív, intenzív közösség kialakulása
- a zenére történő kreatív, improvizáción alapuló mozgáselsajátítás fokozottan fejleszti a figyelmet, koncentrációt, összpontosítást, a figyelem megtartását – ezek hatnak az emlékezet, a gondolkodás fokozott fejlődésére, a rendszerben látás megvalósulására
- fejlődik a tudatosság, a kitartás, a fegyelem
- tudatos mozgásfejlesztéssel fejlődik a bemutatás, a továbbadás képessége, az előadókészség, mely pozitívan hat a tanulói kommunikációra, a kommunikativitásra
- sokszínűség megvalósulása: a kultúra, a művészetek sokféleségének, a hagyomány erejének megismerésével, a módszerek változatosságával, az átéléssel, újraalkotással.
- siker, sikerélmény biztosításának elemi ösztönző hatása a személyiségfejlődésre

Mindennapos testnevelés (1-8. évfolyam)

Nevelési programunk egyik kiemelt területe a testnevelés, melynek célja az egészséges testi és lelki fejlődés biztosítása a szellemi fejlesztéssel egységben, a rendszeres mozgás iránti igény felkeltése, különféle mozgásformák széleskörű megismertetése.

A kötelező testnevelés órákon a hagyományosnak tekinthető mozgásformák és a néptánc kap helyet, valamint a választható tanórai foglalkozások keretében testnevelési modul-órákon rekreációs mozgásformákra (pl. az úszásra, természetjárásra, kötélugrásra, aerobikra stb.) kerül sor.

Az 5. évfolyamtól a néptánc oktatása tanórán kívüli foglalkozás (alapfokú művészetoktatás) keretében folytatódik - a Soproni Pendelyes Kulturális Egyesület támogatásával. Az iskola a mindennapos testedzést, a kötelező és nem kötelező tanórák mellett az iskolai sportkör működtetésével biztosítja.

A **"Hívogat az iskola"** program leendő 1. osztályosoknak az iskolakezdést megelőzően szerveződik. Tartalma: A tanítók látogatása az óvodában

Nyílt nap az iskolában

Óvodások látogatása az iskolában

Szülői értekezlet nyár elején

"Hívogat az iskola" - nyárvégi játékos foglalkozás

A program lényege, hogy már az iskola megkezdése előtt kialakuljon egyfajta kapcsolat a gyerekekkel, a szülőkkel, a családdal. E kapcsolatrendszer segítségével a szülők és a leendő 1. osztályosaink félelmét, szorongásait kívánjuk oldani, illetve megszüntetni.

Az 1. évfolyamon a tanulási, a magatartási, a részképesség zavarokkal küszködő tanulók beilleszkedését, felzárkóztatását segíti a fejlesztő csoport működtetése, ahol szakember, fejlesztő pedagógus tanítja a gyerekeknek az írást, az olvasást, a számolást. A kiscsoportban egyénre szabott tempóban, minden apró hiányosságot, problémát, hibát pótolva, javítva dolgoznak.

A fejlesztő csoportba való kerülést a fejlesztő pedagógus irányításával, mérésekkel, a Pedagógiai Szakszolgálati Központ munkatársai által összeállított szűrőanyag alkalmazásával - nem egyszer külső szakértő bevonásával- döntik el az első évfolyamon tanítók.

A fejlesztő pedagógus szükség esetén (hiányosságok pótlása stb.) bármelyik kisiskolással foglalkozik.

Az 5. évfolyamon a feladat elsősorban az osztálytanító és az osztályfőnök együttműködésének kialakítása, melyet megelőz a 4. évfolyamos tapasztalatszerzés, -átadás. A sikeres átmenetet segíti az osztályfőnökök családokkal történő kapcsolattartása, a tanulók beilleszkedésének, tanulmányi előmenetelük fokozott figyelemmel kísérése.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének sajátos célja, hogy

- megteremtjük az esélyegyenlőség alapjait,
- a tanulók az iskolai tanulmányok adott pontján felkészültek legyenek az önálló életvitelre.

A nyitott tanítás-tanulás folyamatban kiemelt feladat, hogy

- kialakítsuk a tanulóknak az egészséges énképet és önbizalmat,
- növeljük a kudarc-tűrő képességüket,
- fejlesszük az önállóságukat.

Ennek érdekében biztosítjuk, hogy a tanulók a nevelés-oktatás teljes időtartamában, minden tanórán együtt vannak társaikkal, ahol differenciált nevelés-oktatás folyik. Az együttnevelés – hitvallásunk szerint – nem pusztán együttlétet jelent, hanem együttes cselekvést is.

Tanórán, illetve tanórán kívül gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus - szükség esetén - különböző megsegítéseket biztosít.

A differenciálás elvárt eredménye:

- megfelelő képességfejlesztést érünk el,
- kialakulnak a helyes tanulási szokások,
- a tanulók megtanulják, hogyan lehet önállóan tanulni,
- sikerélményhez jutnak,
- kihasználjuk az egyéni lehetőségeket,
- fejlődik az együttműködési készségük,
- az önellenőrzés szokássá alakul,
- kialakul a reális önértékelés.

A differenciálás a nevelés-oktatás minden területén megjelenik:

1. A segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben – az

együttnevelés nagyobb módszertani felkészültséget igényel –, közvetítési módban – egyéniesített megsegítés, feladat kis lépésekre bontása, tanítási stílusok váltakozása, több szemléltetés, több érzékelési terület bekapcsolása, eszközhasználat, sokoldalú tevékenykedtetés, szükség esetén több ellenőrzés, stb.
7. A tananyag tartalmában a. változtatás, kiváltás, elhagyás vagy eltolás, kompenzálás, rugalmasság
8. Óraszervezésben a. csoport, pár, egyéni munka; kooperatív tanulás előtérbe helyezése
9. Tanítási, tanulási ütemben a. lassítás, képesség szerinti terhelés
10. Célokban, a megkövetelt szintben a. mi az a minimális és szilárd tudás, amelyre a további tudás épülhet
11. Számonkérés, értékelés módjában, típusában a. a tanulót önmagához mérjük fejlődésében, eredményesebb a szöveges értékelés, fontos a tanulói önértékelés fejlesztése, szükség esetén mentesítés minősítés és értékelés alól

A nyitott tanítás-tanulás folyamatában a nevelőtestületben fontos a közös tervezés, a közös elemzés, a team munka együttműködve a gyógypedagógussal, fejlesztő pedagógussal, egyéb szakemberekkel (pszichológus, szociális munkás, stb.), intézményekkel (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, stb.).

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus feladatai:

A tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait.
Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz.
A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükségletre igazodó módszereket alkalmaz.
Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.
Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta és az iskolai fejlesztőpedagógus az együttműködés során:

Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését.
Javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.).
Segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről.

Javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására.
Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, továbbá a beilleszkedési/tanulási/magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTM) fejlesztőpedagógiai, logopédiai, pszichológiai foglalkozásokban részesülnek, intézményünk és a pedagógiai szakszolgálati központ közötti munkamegosztás alapján, melyet a mindenkor évi munkatervben szabályozunk.

Emelt szintű (intenzív) német nyelvoktatás (5-8. évfolyam)

Iskolánkban az élő idegen nyelv oktatásának hagyományai vannak, ezeket megerősítve a német nyelv tanulására az 1. évfolyamtól kezdődően lehetőséget biztosítunk az alábbi formában:

	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.
Kötelező tanórai foglalkozás	x	x	x	x	x	x	x	x
Az alapképzést kiegészítő nem kötelező tanórai foglalkozás (választás után kötelező!)	-	-	x	x	x	x	x	x
Az alapképzést kiegészítő választható, tanórán kívüli foglalkozás (kommunikációs tréning-Projekt7)	-	-	-	x	-	-	x	-

Jelmagyarázat: x jelzett évfolyamra vonatkozik a foglalkozás

Az idegen nyelv tanulása az 1. évfolyamtól kötelező!

- 1-2. évfolyamon:** heti 1 óra, ezt kiegészíti az egyéb órakeret terhére megszervezett idegen-nyelvi óra
- 3. évfolyamon:** heti 1 kötelező tanórai foglalkozást biztosítunk, ezt kiegészíti az egyéb órakeret terhére megszervezett 1 idegen-nyelvi óra (összesen heti 2 óra)
- 4. évfolyamon:** heti 3 kötelező tanórai foglalkozást biztosítunk, ezt kiegészíti az egyéb órakeret terhére megszervezett 1 idegen-nyelvi óra (összesen heti 4 óra)
- 5-8. évfolyamon:** heti 4 kötelező tanórai foglalkozást biztosítunk, ezt kiegészíti az egyéb órakeret terhére megszervezett 1 idegen-nyelvi óra (összesen heti 5 óra)

A felvétel kritériumai:

- jó tanulmányi eredmény;
- az osztálytanító, a tanfolyamvezető javaslata;
- a tanuló terhelhetősége, munkabírása;
kommunikációs képessége.

A 3. évfolyam végétől az emelt szintű csoportba való átlépés feltétele:
szintfelmérés, különbözeti vizsga.

Az intenzív német nyelvoktatás kiscsoportokban történik. A 6. év végén szintfelmérőt írnak a tanulóink, ami feltétele az emelt óraszámú csoportban való maradásnak.

4-8. évfolyamon: A tagozatos csoportban nyelvet tanulók heti óraszámát a kötelező és az egyéb foglalkozások óraszámából tevődik össze.

Differenciált képességfejlesztés magyar nyelv, irodalom és matematikaórákon (5-6. évfolyam)

Az alsó tagozatról felkerülő tanulóknak az 5. osztályban valamennyi tantárgy esetében gondot jelent a mennyiségileg és minőségileg is megnövekedett tananyagtartalom. A tanulók lemaradása a tananyag elsajátításában elveheti a tanulási kedvüket, a kudarccokat megelőzendő iskolánkban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tanítása csoportbontásban történik. Tapasztalataink szerint gond van a szövegértő olvasással, lényegkiemeléssel, ez más tantárgyak tanulását is nehezíti. Az alapvető számolási készségek, a logikus gondolkodás fejlesztése, a fejszámolás, a négy alapművelet gyakoroltatása differenciált csoportbontásban eredményesebben végezhető. A csoportbontás jobb képességekkel rendelkező tanulóknak is kedvező, hiszen lehetőséget ad a tehetségfejlesztésre, ugyanakkor a nehezebben haladók számára is hatékonyabban biztosítja az egyéni haladás lehetőségét - az egyéni fejlesztést.

2. SZ. MELLÉKLET

Projekt7

(1-8. évfolyam)

A tanulók sokszínű tevékenykedtetésére, a nevelő-oktató munka megújítására minden tanévben két alkalommal – az első és az utolsó tanítási héten – 4 napos projektoktatást vezetünk be.

Az iskolába eltérő képességekkel érkező gyerekek a képességeiknek megfelelően vesznek részt a projekt munkában, oldják meg a feladatokat. Előtérbe kerül az együttműködés, melynek keretében a diákok a saját képességeik, tapasztalataik szerint járulhatnak hozzá a csoport és a projekt sikerességéhez. A passzív befogadó szerep átalakul, így a tanulóknak lehetőségük van a saját meglévő képességeik kipróbálására. A gyakorlati tevékenységek során szerzett tapasztalatok, ezek érzelmi, szellemi hatása pozitívan befolyásolja a gondolkodási folyamatot. Természetesen törekszünk a kooperatív tanulási technikák elsajátítására és a tantárgyközeliség érvényesítésére.

A tanári szerep átalakul: az irányítás helyett inkább az együttműködést segítő, a munkafolyamatot koordináló, „tanácsadói” szerepkör alakul ki („egyenlő az elsők közt”).

Erdészeti Erdei Iskola

Célja:

- Az erdő „kerek” életének megismerése, a főbb erdei növények, állatok, az erdő anyagi körforgásának a megismerése.
- A vizek, vízpartok életének megismerése, főbb vízi, vízparti növények, állatok jellegzetességei.

Célcsoport, időtartam:

- 2. évfolyamos tanulók (tavasz) – Az erdő kerek életének megismerése – 4 nap
- 3. évfolyamos tanulók (tavasz) - A vizek, vízpartok életének megismerése – 4 nap

Módszertani leírás:

A tudást tapasztalat, tapasztalás útján mélyítjük el. Fontos a tanulók fizikális megterhelése, emellett feladatunk az élmények megbeszélése, értékelése is. A projekt megvalósítása során fejlődik a résztvevők érzelmi intelligenciája, szocializációja.

Komplex művészeti nevelés

Célja:

- Egy emberközeli, személyiségközpontú nevelési-oktatói forma kialakítása.
- Az iskola hagyományainak, anyanyelvi kultúrájának ápolása, fejlesztése.
- A kreatív, alkotó munka iránti igény felkeltése, az intellektuális tulajdonságok fejlesztése.
- A tanulók képesség-, és tehetségfejlesztése.
- A személyiség-, a magatartás-, a mindennapi élet kultúrájának fejlesztése.
- Az egészségnevelés, a természet-, és környezetvédelmi nevelés.
- Sopron város és környéke művészetének megismerése.

Célcsoport, időtartam:

- 5. évfolyamos tanulók (ősz) – választás alapján

Időtartam: 2 nap

- 5. évfolyamos tanulók (tavasz) és 6. évfolyamos tanulók (ősz-tavasz) – választás alapján

Időtartam: 4 nap

Módszertani leírás:

Olyan sajátos nevelési technikát alkalmazunk, amely épül az irodalom, ének-zene, rajz és vizuális kultúra tantárgyak éves elvégzendő tananyagára.

Kiemel egy-egy fontos, hangsúlyozottabb témát, mely kötődik kultúránkhoz, városunkhoz, iskolánkhoz, az európai magatartásmintákhoz és civilizációs értékekhez.

Így a tanulók megtanulják becsülni saját maguk és hazájuk hozzájárulását az európai fejlődéshez, nyitottakká, érdeklődővé válnak más nemzetek, kultúrák szokásai, hagyományai, életmódja iránt, és pozitív viszonyt alakítanak ki a közös európai értékekhez.

A tananyagot kooperatív tanulási, tanítási technikák alkalmazásával több érzékszerv felől, az irodalom, ének-zene, rajz és vizuális kultúra tantárgyak segítségével dolgozzuk fel úgy, hogy két, három pedagógus is részt vesz a foglalkozásokon, a tanulmányi látogatásokon, kirándulásokon. Így lehetőség nyílik a tananyag komplexebb elsajátítására.

A művészeti tantárgyakon belül kreatív technikai gyakorlatokra, alkotások létrehozására, irodalmi, illetve saját mű írására, dramatizálására, zenehallgatásra van lehetőség.

Tanulás tanítása

A tanulás tanítása a NAT műveltségi területek oktatásának közös követelményei között szerepel, és valamennyi tantárgy tanításában megjelenik.

Célja:

A tanuláshoz való viszony megfelelő formálása. A tanulási szokások kialakítása, hatékony tanulási módszerek elsajátíttatása. A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése, valamint a személyiségépítés, -fejlesztés.

Célcsoportok:

Kezdő szakaszban:	4. évfolyamon 10-15 fős csoportok	Jellege: kötelező
Fejlesztő szakaszban:	7-8. évfolyamon 10-15 fős csoportok	Jellege: választható

Időtartam:

Kezdő szakaszban:	4 nap (16 óra)
Fejlesztő szakaszban:	4 nap (20 óra)

Erőforrás

Előzmény:

A bevezető és a kezdő szakasz 3. évfolyamán a tanulás, az iskolához és a tanuláshoz való viszony, valamint a tanulói szokások megalapozása.

Az alapozó szakaszban (5-6. évfolyam) a koncentrációs képességek fejlesztése osztályfőnöki és egyéb szaktárgyi órákon.

Humánerőforrás:

A tanulásmódszertan tanítására **tanító** vagy bármilyen szakos **tanár** alkalmas kellő felkészülés, **"A tanulás tanítása" című akkreditált tanfolyam elvégzése** után.

A tanításhoz csoportbontás szükséges (egy-egy csoport max. 15 fő).

Taneszközök:

Nyomtatott taneszközök:

Tankönyv, dinamikus olvasás programfüzet, tanári kézikönyv, egyéb segédkönyvek, szakkönyvek.

Az oktatást segítő egyéb eszközök:

Írásvetítő, TV, videó, diavetítő, számítógép, számítógépes olvasásfejlesztő szoftver, fóliaszorozat, videokazetták, hangkazetták, diasorozat, vetítőernyő.

Módszertani leírás:

Előzmények:

A nevelési programunknak kiemelt fejlesztési területe. Egyrészt, mert magunkénak valljuk Szent-Györgyi Albert gondolatát, miszerint **"Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni..."**. Másrészt tudjuk, hogy az oktatás minőségét sok tényező befolyásolja, de az egyik legmeghatározóbb a tanulók tudása, a tanórán elért eredménye.

A tanulók többségének azonban a tanulás kevés örömet jelent. Ahhoz, hogy — hitvallásunknak megfelelően — a tanulók jól érezzék magukat az iskolában, sikerélményekhez jussanak, szükség van:

- A tanulók körében az örömgény kialakítására, annak elfogadtatására, hogy a tanulás, az ismeretszerzés, a tanórai együttes tevékenykedés sok-sok öröm forrása lehet.
- A pedagógusok szemléletének, az általuk alkalmazott oktatási módszereknek a megváltoztatására.
- A megváltozott tanár-diák szerep felismerésére.

A megújulás első lépéseként a nevelőtestületünk 90 %-a részt vett egy olyan személyiségfejlesztő továbbképzésen, ahol felkészült a tanulásmódszertan oktatására, pontosabban a tanulók körében szervezett egy-egy intenzív tréning vezetésére, illetve a tanulási képességek fejlesztésének szaktárgyakba való tudatos beépítésére.

Ezt követően a 2000/2001-es tanévben a tanulási képességeket fejlesztő sajátos, helyi projekt kidolgozására, megvalósítására, azaz a tanultak kipróbálására került sor.

A tanultak, a tapasztaltak alapján megállapítottuk, hogy a tanulás tanításához nem elegendők azok a közlések, amelyeket a tanítók, tanárok esetlegesen és egymástól függetlenül tesznek tantárgyuk tanítása közben. Szükség van a tanulási képességek tudatos — akár önálló tanulásmódszertan órákon való — fejlesztésére, egy rendszerbe foglalt, az egész iskolát átfogó, minden korosztályra kiterjedő, szorosan egymásra épülő programra.

Mottónk: "Hálót adj, ne halat, ha segíteni akarsz"

A tanulás tanítása projekt több tanítási egységből áll, és az adott időszakban egy-egy témakör (A tanulás belső feltételei, koncentráció, beszédművelés, kifejező olvasás, az emlékezet fejlesztése, gondolkodási kultúra, önművelés stb.) kerül a figyelem középpontjába.

A megvalósításra a hagyományos tantárgyi, illetve osztályfőnöki órák keretében kerül sor, illetve a 4. és a 7-8. évfolyamon a Projekt7 keretében tanulásmódszertan foglalkozásokon.

A tanulásmódszertan-foglalkozásokon tréning-formát alkalmazva, csoportbontásban tanítunk. A tréningek után a fejlesztett képességek "utógondozása" már a tanórákon történik, ahol a szaktanárok óráik újszerű felépítésével, korszerű módszerek alkalmazásával segítik a gyakorlást. A tanórák közös jellemzője a változatosság. Az órák dinamizmusát, a figyelem fenntartását a sokféleség adja. A tanár szerepe a tanítási órákon megváltozik, a tanulásszervezési feladatok kerülnek előtérbe. A tanár, mint folyamatirányító, mint segítő (facilitátor) van jelen, ennek hatására a gyermekek aktivitása, érdekeltsége megnő. Valamennyi tanórán kiemelt szerepet kap az egyéni fejlesztés, a tanulási stratégiák megismertetése.

A tanulás tanításával kapcsolatos feladatok megvalósítása a nevelőtestület innovatív alkotó munkáját és szoros együttműködését igényli.

Fejlesztési követelmények

A tanulásmódszertan taníthatósága, a támasztható követelmények az egyes tanulócsoportok képességeinek fejlettségétől függ.

A legfontosabb követelmény az igényesség és az önfejlesztés vágyának és örömeinek felébresztése, aminek sikere elsősorban a tanítók, a szaktanár módszereinek, szemléletmódjának, személyes hatóerejének függvénye.

A követelmények megfogalmazása során megpróbálunk egyensúlyt teremteni az életkorhoz illő szint, az egyéni adottságok, az egyes gyermekek pillanatnyi fejlettségi állapota között. A gyermekeknek önmagukhoz képest haladnak előre.

Értékelés:

Tanulásmódszertan foglalkozásokon rendszeres ellenőrzésre és értékelésre kerül sor, osztályozás azonban nincs. A szóbeli és az írásbeli szöveges értékelés személyre szóló és fejlesztő hatású.

Az évfolyamonkénti írásos értékelés magában foglalja:

- hogyan dolgozott a tanuló,
- hogyan fejlődtek képességei,
- mely területen haladt előre jelentősen,
- hol és miben kell még változnia.

Az írásbeli értékelés a gyermeknek és a szülőnek egyaránt szól.

Kommunikációs tréning

Célja, hogy fejlesztjük:

- az idegen nyelvi kommunikációt
- a tanulók hatékony részvételét a tanulási folyamatban
- a csoport eredményes munkavégzését
- az értékelés, önértékelés képességét

Célcsoport, időtartam:

- 4. évfolyamos tanulók (ősz)
Időtartam: 2 nap
- 4. évfolyamos tanulók (tavasz)
Időtartam: 2 nap
- 7. évfolyamos tanulók (tavasz)
Időtartam: 4 nap

Módszertani leírás:

A projekt mindegyik évfolyamon választható a diákok számára, melynek során építünk a tanulók aktív részvételére. Az ismeretszerzés folyamatában egyik legfontosabb célunk, hogy a diákok érdeklődését felkeltsük az idegen nyelvi kommunikáció, annak fontossága iránt. A projekt megvalósítása során tanár-diák közösen tevékenykedik, közös élményeket, sikerélményt szerez – a folyamat végén értékelés, jutalmazás zárja a programot.

„Múltunkban a jövőnk”

Célja:

- A tanulók kreativitásának fejlesztése
- Önálló alkotótevékenység
- A paraszti hagyományok (népzene, tánc, kézművesség, szellemi műveltség...) megismerése, gyakorlása
- A már ismert tartalmak (technikák, tananyag...) átadása - átörökítés

Célcsoportja:

- 3. évfolyamos tanulók – kötelező (ősz)
- 5. évfolyamos tanulók – választás alapján (tavasz)

Időtartam: 4 nap

Módszertani leírás:

A harmadik évfolyamon minden tanuló részt vesz a projekt megvalósításában. Elsősorban a tevékenykedtetés a cél, melynek során a gyerekek a megszerzett tapasztalataik alapján jutnak ismeretekhez. Sokszínű, sokféle kézműves technikával ismerkednek meg a diákok – az alkotásokból pedig a projekt végén kiállítást rendezünk.

Az ötödik évfolyamon választás alapján kerülnek a tanulók a csoportba. A sokoldalú tevékenykedtetés mellett számítunk a gyerekek gyűjtőmunkájára, könyvtári „kutatásra”, az önállóbb alkotómunkára. Ezen az évfolyamon már komplexen ismerkednek meg a diákok a népi hagyományokkal.

Mindkét évfolyamon elsősorban csoportmunka keretében kerül az anyag feldolgozásra, ezt segíti az előzetes és a projekt napjain megvalósuló anyaggyűjtés, gyűjtőmunka.

Drámapedagógia

Célja:

Személyiségfejlesztés, oly módon, hogy a kooperativitás, az együttműködés kerül előtérbe, a saját élmények, tapasztalatok, készségek és képességek bevonásával.

Társas munka, a társkapcsolatok fejlesztése olyan gyakorlatok, feladatok során, melyekben kipróbálhatják meglévő viselkedési formáikat, és újakat alakíthatnak ki.

Célcsoportja, időtartam:

A projekt időtartama mindkét évfolyamon összesen 4 nap, mely időtartam alatt komplexen dolgozzuk fel a kiválasztott témát, és az alkotó folyamatban együtt, egységesen alkalmazzuk a különböző tanulási területek eszközeit, módszereit (irodalom, történelem, rajz, technika, tánc stb.), fölhasználva az adott korcsoport ismereteit, képességeit, tapasztalatait.

Tanulócsoportok: - 2. évfolyam – összesen, kötelező

- 6. évfolyam - összesen, választható

Módszertani leírás:

A csoportmunkában tevékenykedő tanulókat a folyamat minden fázisába (előkészítés, tervezés, lebonyolítás) aktívan bevonjuk: témaválasztás, anyaggyűjtés, csoportalakítás, csoportmunka, eszközkészítés, megbeszélés, vélemények, előadás stb.

Irodalmi vagy történelmi témák feldolgozása drámapedagógiai módszerekkel, melyek során teljesen sajátos és a megszokottól eltérő megközelítést, tanulási helyzetet ismerhetnek, tapasztalhatnak meg.

Képességfejlesztő helyi modulok

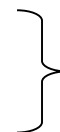
A modulrendszer összefüggésben van a NAT műveltségi területeivel és iskolánk tantárgyrendszerével.

Célja:

A tanulók képességeinek széleskörű kibontakoztatása és elsősorban a nem intellektuális képességek fejlesztése. Különböző tevékenységi formák megismertetése, megszerettetése, a tehetségek „felfedezése”.

Célcsoportok:

Kezdő szakaszban:	4. évfolyamon 10-15 fős csoportok	Jellege: kötelező
Alapozó szakaszban:	5-6. évfolyamon 10-15 fős csoportok	Jellege: választható
Fejlesztő szakaszban:	7-8. évfolyamon 10-15 fős csoportok	Jellege: választható

A tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően választ modul.

Időtartam:

Kezdő szakaszban: 2 nap (8 óra)

Alapozó szakaszban: 2 nap (8 óra), illetve 4 nap (16 óra)

Fejlesztő szakaszban: 4 nap (20 óra)

Erőforrás:

Modul-tantárgyanként: 1-1 vezető (tanító, tanár, a szakterületet jól ismerő, művelő közvetlen vagy közvetett partner — szülő, művész stb.). 1-1 terem (osztályterem vagy szaktanterem — technika-, informatika-, tükörterem).

A foglalkozások megtartásához szükséges egyéb eszközöket, anyagokat (számítógép, írógép, sakk-készlet, száraz virág stb.) a tantárgyi makro- és mikrotervek tartalmazzák.

Módszertani leírás:

A képességfejlesztő modul-tantárgyak a következők:

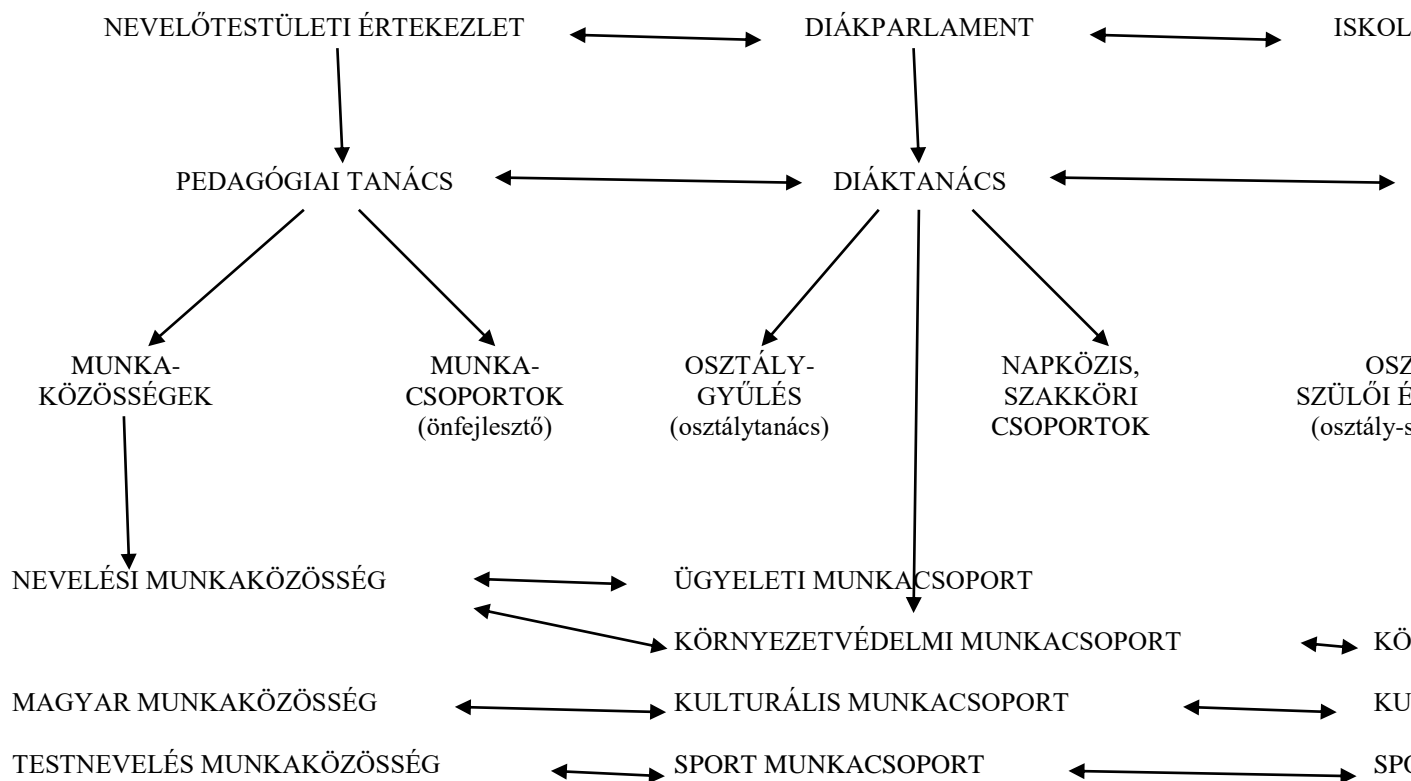
Kezdő szakaszban:	Alapozó szakaszban:	Fejlesztő szakaszban:
Bábkészítés-bábjáték	Ételkészítés	Bábkészítés- bábjáték
Origami	Kézimunka	Barkácsolás
Rejtvény	Tánc	Bőrtárgykészítés
Sakk	Városismeret	Gépirás
Virágrendezés	Virágkötészet	Sütés-főzés
		Szabás-varrás; foltvarrás
		Szövegszerkesztés
		Újságszerkesztés

Az egy-egy csoportba való bejutásnak feltételei lehetnek: tantárgyi osztályzat; „mestermunka” készítése.

A képességfejlesztő modul-tantárgyak pedagógiai szakaszonként értelemszerűen átcsoportosíthatók, változhatnak, bővíthetnek a mindenkori humán erőforrást, tanulólétszámot figyelembe véve.

3. SZ. MELLÉKLET

A nevelői-, a diák- és a szülői önkormányzat munkakapcsolata, együttműködése

4. SZ. MELLÉKLET

A SZIVÁRVÁNY ISKOLAFEJLESZTÉSI ALAPÍTVÁNY ÁLTAL ALAPÍTOTT

Iskolai díjak

A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói számára

Az alapítás ideje: 1996. március 11.

Módosítás ideje: 2004. október 26.

2007. június 04.

2016. április 11.

Alapelvek:

- Valamennyi díj tartósan kiemelkedő teljesítményt hivatott elismerni.
- A példamutató magatartás minden díj odaítélésének kritériuma.
- Egy tanuló ismételten több díjat is kaphat.
- A díjakra javaslatot tehet a nevelőtestület minden tagja, az iskola közösségei (szakmai, nevelési munkaközösségek, innovációs munkacsoportok, iskolaszék, szülői munkaközösség, diákönkormányzat), az alapítvány kuratóriuma.
- A díjak átadása mindig ünnepélyes keretek között, az iskolai közösség nyilvánossága előtt történik.
- A díjazottak megjelentetése az iskola honlapjának „Díjazottjaink” oldalán

(A) „TANTERMI NÉVADÓ” cím adományozása

- kizárólag 8. osztályos tanulónak

Az elnyerés kritériuma:

- a névadóhoz méltó magaviselet, példás szorgalom,
- kimagasló tanulmányi eredmény teljesítmény 8 éven át;
- mindhárom pedagógiai szakasz végén legyen kiváló tanuló,
- a Petőfi-díj birtokosa legyen,
- egy-egy szaktárgyi területen kiemelkedő versenyeredmény kimagasló eredmény: megyei 1-20. vagy országos 1-50. helyezés
- hagyományörző iskolai programokon való aktív részvétel (szervezés, lebonyolítás, szereplés,
- Igazgató javaslata alapján, a nevelőtestület egyhangú támogatása szükséges, a díj odaítéléséhez.

A díjjal járó jutalom:

A tanterem bejárata felett és a teremben elhelyezett felirat,

Díszoklevél

„Emléül a Soproni Petőfi Sándor Ált. Iskola .... számú tanterem névadójának” gravírozással ellátott dísz irón

Fénykép a terem elnevezéséről

A díjat odaítéli: a nevelőtestület

A díj átadása: a tanévzáró ünnepélyen

A díj átadásának első éve: 2016.

(B) PETŐFI-DÍJ

- kizárólag 7-8. osztályos tanulónak.

Az elnyerés kritériuma:

- a névadóhoz méltó magaviselet, példás szorgalom;
- hagyományörző iskolai programokon való aktív részvétel (szervezés, lebonyolítás, szereplés, versenye(ke)n való részvétel, ...);
- a jelesek mellett két négyes osztályzatot egy-egy tanév végén, (6, illetve 7 éven át), illetve a tárgyév félévi értesítőjében;
- egy területen nyújtott városi, 1-3. helyezés, megyei 1-20. vagy országos 1-50. helyezés szaktárgyi-, művészeti-, sport (vagyilagosan) versenyeken egyéniben vagy csapatban;
- a felsorolt összes kritériumnak meg kell felelni.

A díjjal járó jutalom:

Emlékplakett

Emléklap

20 000,- Ft összegű jutalom

A díjazott neve felkerül a PETŐFI EMLÉKTÁBLÁRA

A díjat odaítéli: a nevelőtestület

A díj átadása: a PETŐFI NAPOK rendezvénysorozat idején (évente március 10-16. között) az iskolai ünnepélyen

A díj átadásának első éve: 1998.

(C) KIVÁLÓ TANULÓ

címet 4., 6., 8. osztályos tanulók nyerhetik el.

Az elnyerés kritériumai:

- kitűnő tanulmányi eredmény;
- példás magatartás és szorgalom;
- kimagasló eredmény: városi 1-3. vagy megyei 1-20. vagy országos 1-50. helyezés bármilyen versenyen egyéniben illetve csapatban;
- a felsorolt kritériumok közül valamennyinek feleljen meg 1-4. osztályban; 5-6. osztályban; 7-8. osztályban.

A díjjal járó jutalom:

Emléklap

10 000,- Ft értékű könyvvásárlási utalvány

A díjat odaítéli: a nevelőtestület az év végi osztályozó értekezleten.

A díj átadása: a tanévzáró ünnepélyen

A díj átadásának első éve: 1996.

(D) SZAKTERÜLETENKÉNT ODAÍTÉLHETŐ DÍJAK

(területenként legfeljebb 1-1 alsós, illetve felsős tanulónak adható ki)

- az év legjobbjja irodalomból,
- az év legjobbjja matematikából,
- az év legjobbjja fizikából,
- az év legjobbjja kémiából,
- az év legjobbjja biológiából,
- az év legjobbjja földrajzból,
- az év legjobbjja történelemből,
- az év legjobbjja német nyelvből,
- az év legjobbjja technikából,
- az év versmondója,
- az év prózamondója,
- az év sportolója,
- az év kreatív, vizuális alkotója.

A szakterületek díjainak elnevezései évente aktualizálhatók, behelyettesíthetők, kiegészíthetők.

Az elnyerés kritériumai:

- példás vagy jó magatartás;
- egyéniben, vagy csapatban szerzett városi 1-3. megyei 1-10. országos 1-20. (vagylagosan) helyezés;
- tanulmányai során legalább kétszer részesült a szakterülethez kapcsolódó szaktárgyi dicséretben (újonnan belépő tantárgyaknál egyszeri szaktárgyi dicséret);
- a felsorolt összes kritériumnak meg kell felelni.

A díjjal járó jutalom:

Díszes oklevél
5 000,- Ft értékű könyvvásárlási utalvány,
vagy szakterülethez illő könyv, hanganyag, sportszer, vándorserleg, ...

A díjat odaítéli: a nevelőtestület az év végi osztályozó értekezleten.

A díj átadása: a tanévzáró ünnepélyen.

A díj átadásának első éve: 1996.

(E) EGYÉB, AZ ISKOLA ARCULATÁNAK MEGFELELŐ SPECIÁLIS TERÜLETEK DÍJAZÁSA

(területenként 1-1 alsós, illetve felsős tanulónak adható ki)

Az elnyerés kritériumai:

- példás vagy jó magatartás;
- rendszeres részvétel szakmai foglalkozásokon, a szakterületnek megfelelő bemutatókon, fellépéseken;

- a szakterület követelményeinek – hosszabb időn át történő – magas színvonalú teljesítése;
- a felsorolt összes kritériumnak meg kell felelni.

A díjjal járó jutalom:

Díszes oklevél
5 000,- Ft értékű könyvvásárlási utalvány,
vagy szakterülethez illő könyv, hanganyag, sportszer, vándorszerleg, ...

A díjat odaítéli: a nevelőtestület az év végi osztályozó értekezleten

A díj átadása: a tanévzáró ünnepélyen

A díj átadásának első éve: 1997.

Sopron, 2016. április 11.

A SZIVÁRVÁNY ISKOLAFEJLESZTÉSI ALAPÍTVÁNY
KURATÓRIUMA

5. SZ. MELLÉKLET

A sajátos nevelési igényű, a mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása

A NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témakörei, azok tartalma és követelményei a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

Fontos, hogy képességeikhez mérten elérjék azokat a tanulási célokat, amelyek közelebb viszik őket a kulcskompetenciák elsajátításához. A sajátos nevelési igényű tanulók számára – a kompetenciák rendszerét hivatkozási alapként használva – megfelelően differenciált és személyre szabott tanulási programokat alkalmazunk.

A beszéd fogyatékos tanulók iskolai nevelése-oktatása

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadók, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Médiatudatosságra nevelés

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

A tanulás tanítása

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészségre nevelés

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszéd fogyatékoságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A NAT megjelenése a tantárgyi tantervekben

A NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témakörei, azok tartalma és követelményei a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

Az egyes műveltségi területekre az alábbiak vonatkoznak:

Magyar nyelv és irodalom

A műveltségi területhez kapcsolódó tananyag tartalmát, a fejlesztésre fordított időt a sérülés jellege, mélysége, prognózisa befolyásolhatja. A Magyar nyelv és irodalom, a Művészetek, a Testnevelés és egészségfejlesztés, valamint az Élő idegen nyelv fejlesztési feladatainak megvalósítása kíván nagyobb figyelmet, a beszéd fogyatékoság típusától függően az egyes témakörök között hangsúlyeltolódások válhatnak szükségessé. Néhány szempont azonban általánosítható:

- olvasás-, írástanítási módszerként beszéd fogyatékos tanulók esetében a hangzó elemző, illetve a diszlexia-prevenációs olvasástanítási módszert alkalmazzuk;
- a súlyos beszéd fogyatékos tanulók anyanyelvi fejlesztésében hosszabb begyakorlási, éreési szakaszok tervezzük;
- az anyanyelvi fejlesztés, gondozás a nevelés minden színterén és helyzetében, az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik.

Művészetek, testnevelés és egészségfejlesztés

Mindkét műveltségi terület jól szolgálja a fejlesztés másik nagy területének, a téri orientáció, mozgás-ritmus-, beszédkoordináció követelményeinek megvalósítását. A dráma és a tánc kiemelt szerepet kap a rehabilitációs célú feladatok megvalósításában is.

Élő idegen nyelv

A beszéd fogyatékos típusához igazodó módszerek - pl. dadogók esetében az írásbeliség, diszlexiás tanulóknál pedig az auditív módszerek - elsőbbségét biztosítjuk.

A hallássérült - nagyothalló tanulók iskolai nevelése-oktatása

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A hallássérült tanulókat fontos segíteni abban, hogy érzékszervi fogyatékoságukkal együtt élve a munka világának aktív részesévé váljanak.

Médiatudatoságra nevelés

Az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy ezen az úton szerzett ismereteknek valóság-hű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérülteknek. A szókinés, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés-európai azonosságtudat

Közvetlen élmény nyújtásával lehet hatékonyan ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez. A tanulók szemléletének, nyitottságának formálásában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségeikkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors)társaikkal.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A legalacsonyabb életkortól megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez. Tudatos pedagógiai segítségre, sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség az ismeretek elsajátításához.

A tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulókkal kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárására építve valósítható meg az egyéni fejlesztés.

Az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei.

A testi és lelki egészségre nevelés

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten - azokkal az okokkal, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. Fontos feladat a hallásjavító eszközök használatának, és azoknak az egészségügyi ismereteknek az elsajátíttatása, melyekkel megőrizhető, illetve aktivizálható hallásmaradványuk. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánczó magatartási formákat (dohányzás stb.).

Pályaorientáció, Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség, megfigyelés stb.). Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Reálisan kell felmérniük, feldolgozniuk a hallássérülésükből következő akadályozó tényezőket.

A NAT megjelenése a tantárgyi tantervekben

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témakörei, azok tartalma és követelményei a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított. A fejleszhetőség sajátos akadályát döntően a nyelvi fejlettségi állapot jelenti: a hallók azonos korosztályától egyedileg nagyon változó mértékben elmaradt szókincs, a nyelvi kifejezőeszközök kevésbé automatizált és árnyalt használata, a nyelvhasználat akusztikus, ritmikai összetevőinek érzékeléséből, felhasználásából következő eltérések. A helyi tanterv a fentiek miatt az alábbiakat veszi figyelembe:

Magyar nyelv és irodalom

Komplex nyelvi fejlesztés történik, speciális feladatokkal, módszerekkel a nyelvi kommunikáció mind teljesebb értékű elsajátításának céljából.

A műveltségi terület speciális fejlesztési részterületei valamennyi évfolyamon:

a) Hallás-, ritmus-, mozgásnevelés

Közvetlenül a hallássérülést és annak következményeit tantárgyi keretekben, egyénre tervezett fejlesztési programmal lehet csökkenteni, kompenzálni. Speciális tevékenykedtetés célozza a beszédhallás, a hangos beszéd további komponenseinek - mozgási, ritmikai - fejlesztését. A fejlesztési program az egyéni adottságok figyelembevételével készül. Az elért teljesítmények az egyéni adottságok miatt nagy eltérést mutatnak, közös követelményrendszerének meghatározása nem indokolt.

b) Beszédhallás-nevelés

Speciális eljárásokkal valamennyi anyanyelvi tantárgy keretében megjelenik. További alkalmazása minden tantárgy, foglalkozás keretében megtörténik.

c) Helyes ejtés

Döntően a hangzásilag érthető beszéd komplex kialakítása, fejlesztése céljából az egyén adottságaihoz igazodóan, individuális keretek között folyó foglalkozás. A fejlesztés az egyéni anyanyelvi nevelés keretei között történik hagyományos és modern technikai eszközök, speciális módszerek alkalmazásával.

d) Szájról olvasás

A beszédhallás elégtelensége vagy hiánya miatt a beszédértés vizuális formáját jelenti. Kiemelt feladata a nyelvi kombinációs készség, a vizuális emlékezet fejlesztése.

e) Jelnyelv

Sajátos, alapvetően szocializációs funkciójú, a nyelvi kommunikációt vizuális úton közvetítő forma (augmentációs kommunikáció) oktatása a 7. évfolyamtól valamennyi tanuló számára kívánatos.

Élő idegen nyelv

A tanulók oktatásában az élő idegen nyelv műveltségi terület tanítása szervezett keretekben, a nyelvi fejlettségi szint függvényében történik. Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma. A nyelvi fejlettségi szint szerint csoportokban.

Matematika

A nyelvi kommunikációs szint, a fogalmi gondolkodás, valamint a matematikai problémák felismeréséhez és megoldásához szükséges absztrakciós képesség szoros összefüggést mutat. Fentiekből következően a matematika eredményes oktatásának feltétele a fogalmi, gondolkodásbeli megalapozottság. Ennek további feltétele, hogy a nyelvi kommunikációs szint megfelelő alapokat biztosítson a gondolkodási műveletek elsajátításához.

Történelem és állampolgári ismeretek

A műveltségi terület speciális fejlesztési tartalmát képezi a tér-idő viszonylatok kialakítása, a tájékozódási képesség, a történésekből, folyamatokból a tendenciák felismertetése. Segítséget nyújt a hallássérült embernek sajátos problémái miatti akadályozott helyzetében a társadalmi környezetben való eligazodásához, szocializációjához. Sérülés specifikus tartalma kiegészül a siketek társadalmi beilleszkedését segítő szociális és jogi ismeretek oktatásával.

Természettudomány és földrajz

A nyelvi kommunikációjukban és megismerő tevékenységükben akadályozott siket tanulókat gyakorlati tevékenykedtetéssel juttassa olyan alkalmazható ismeretek birtokába, melyek konvertálhatók a természeti környezet, a viszonylatok, összefüggések felismeréséhez.

Művészetek

Az önkifejezés, az információszerzés széles skálája teremthető meg e műveltségi terület tartalmain keresztül. A kreativitás fejlesztése szempontjából megkülönböztetett jelentőséggel bír a vizuális kultúra sokoldalú művelése, a személyiség fejlesztésében a dráma és a tánc adta lehetőségek kihasználása. A tanulók teljesítménye e részterületeken eléri, esetenként meghaladhatja a halló társak produktumait.

Digitális kultúra

A hallássérült tanulóknak az információszerzésben és kommunikációban meglévő akadályozottságuk következtében alapvető szükségük van a vizuális információszerzés, feldolgozás és átadás legkorszerűbb technikáinak ismeretére és ezek alkalmazására. Ezeknek az ismereteknek a jelentős részét a számítástechnika fogja át. Megkülönböztetett a jelentősége az írásos kommunikációban.

Technika és tervezés

Megkülönböztetett jelentősége a hallássérültek oktatásában abban áll, hogy lehetőséget biztosít a manuális készségek magas fokú fejlesztésére, a mozgássorok összerendezettségének fokozására, az önálló életvitel megalapozására. Feladata, hogy direkt módon alapozza meg a munkavégzésre történő felkészülést, a pályaválasztást is.

A közlekedés világában való részvételre történő felkészítés hangsúlyos szerepet kap az oktatásban, mivel a hallássérült gyermek és felnőtt a baleseteknek, veszélyhelyzeteknek fokozottabban van kitéve.

Testnevelés és egészségfejlesztés

Speciális szerepe többirányú. A fejlesztés figyelembe veszi a tanulók adottságait, az átlagosnál gyakrabban előforduló mozgáskoordinációs zavarokat, testi fejlődési rendellenességeket. A tehetséggondozás fontos területe is egyben, ahol a hallássérült tanulók jó adottságaikat fejlesztve a halló társakkal azonos teljesítményekre képesek. Feladata a fizikai munkavégzésre történő testi és pszichikai felkészítés, a halló gyermekekkel való kapcsolatok kiépítése, versenyhelyzetek teremtése.

Az ép értelmi képességekkel rendelkező autista, autisztikus tanulók iskolai nevelése-oktatása

Kiemelt fejlesztési feladatok

Az autisztikus tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani eljárások.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt fejlesztési feladatok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot biztosítunk. Az adaptáció során figyelembe vesszük az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítjuk és redukáljuk az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket az egyéni fejlesztési tervekben rögzítjük. A tananyag elsajátításához speciális módszereket és eszközöket használunk.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az autisztikus tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autisztikus tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Allampolgárságra, demokráciára nevelés

Az autisztikus tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

Információs és kommunikációs kultúra

Elsődleges cél a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása. Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben nagy szerepet kapnak a vizuális eszközrendszerek. Az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő.

A tanulás tanítása

Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi és lelki egészségre nevelés

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából.

Pályaorientáció, Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe vesszük. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

A NAT megjelenése a tantárgyi tantervekben

Az autisztikus tanulók oktatása a NAT műveltségi területeit követi. Valamennyi műveltségi terület oktatását átszövik a habilitációs tartalmak. A tantárgyi témakörök elnevezését, tartalmát specifikus módosításokkal alkalmazzuk, követelményeit szükség esetén módosítjuk, átcsoportosítjuk.

Magyar nyelv és irodalom

A fejlesztés fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Az alapvető probléma nem a beszéd hiánya vagy fejlődési zavara, hanem a kommunikációs szándék, illetve a kommunikációs funkció megértésének sérülése. Minden autisztikus gyermeknél - függetlenül verbális képességeik színvonalától - elsődleges cél az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia megteremtése. A cél eléréséhez szükséges lehet alternatív kommunikációs eszközrendszerek alkalmazására.

Élő idegen nyelv

Az élő idegen nyelv oktatását azoknál az autisztikus tanulóknál érdemes megkezdeni, már kommunikatív módon, változatos kontextusokban és funkciókban használják anyanyelvüket. Egyedi megítélés alapján javasoljuk az autisztikus gyermekek értékelés alóli felmentését.

Matematika

Kiemelkedő jelentőségű a megismerési képességek fejlesztése, az önellenőrzés tanítása, az ismeretek önálló, gyakorlati alkalmazásának segítése, a problémamegoldás menetének tanítása. Különös hangsúlyt kap az oktatás szemléletes és konkrét jellege, a cselekvéses tanulás alkalmazása.

Történelem és állampolgári ismeretek

Előtérbe kerül az önismeret és a közvetlen szociális környezet megismerése, a társas viselkedés elemi szabályainak ismerete, betartása. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Természettudomány és földrajz

Az autisztikus tanulók jellegzetesen sajátos speciális ismeretszerzési nehézségei miatt a tanítás során nem számíthatunk a gyermekek előzetes megfigyeléseire, élményeire, ezért a közvetlen tapasztalásra fektetünk nagyobb hangsúlyt.

Művészetek

A műveltségi területen megjelenő valamennyi fejlesztési feladat fontos terápiás lehetőséget jelent. A művészeti tevékenységek a szabadidő tartalmas eltöltésében is jelentős szerepet játszanak.

Digitális kultúra

Az informatikai eszközök lehetőséget nyújtanak az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, a kölcsönös kommunikáció segítésére, az önálló ismeretszerzésre. A későbbi munkavállalás szempontjából is szerepe lehet az informatikának, mivel számos autisztikus tanuló mutat érdeklődést e terület iránt.

Technika és tervezés

A műveltségi terület rendkívül nagy hangsúlyt kap, mivel az önállóságot és a munkavállalás lehetőségét alapozza meg. Kiemelt cél a megfelelő munkaviselkedés kialakítása, a változásokhoz való rugalmasabb alkalmazkodás fejlesztése, valamint az elsajátított tevékenységek, munkafolyamatok önálló elvégzése.

Testnevelés és egészségfejlesztés

A testi egészség megóvása, az erőnlét, az állóképesség és az ügyesség egyénre szabott fejlesztése mellett a legfontosabb fejlesztési feladatok általában a következők:

A testséma ismeretének kialakítása.

A testmozgások célszerű összehangolásának tanítása különféle terekben és aktivitásokban.

A különböző társas helyzetekben való megfelelő mozgásformák kialakítása.

Annak tanítása, hogy a gyermek saját ellenőrzése alatt tudja tartani mozgásos sztereotípiáit.

A MOZGÁSKORLÁTOZOTT TANULÓK ISKOLAI NEVELÉSE- OKTATÁSA

Kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok teljesítését a tanulók életkori sajátosságai és a mozgáskárosodásból adódó egyéni eltérések egymással kölcsönhatásban befolyásolhatják.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A személyiség építésének és a lelki egyensúly fenntartásának egyik eszköze a lehetőségek szerinti önállóságra nevelés. A tanulóknak akkor alakul ki reális, pozitív énkép, ha önmagához képest fejlődik, ér el sikereket.

Médiatudatosságra nevelés

A mozgáskorlátozott tanulóknak gondot okozhat a kommunikáció, a szóbeli információk feldolgozása, érzékelése, megértése és alkalmazása. Hátrányaikat az információszerzésben és adásban pótolhatja az elektronikus eszközök, a média használata. Az információs társadalom fejlődése azt is lehetővé teszi, hogy a mozgáskorlátozott tanuló nem az alkalmatlanságot, a képességek hiányát érzi, mert olyan eszközöket használhat, amelyek alkalmazásával az életminősége javulhat.

Lehetőséget teremtünk arra, hogy a tanulók ne csak az *Informatika* műveltségi területen belül használják a számítógépet, hanem - ha szükséges - a tanítási órákon is. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a kézírásra a mozgásállapota miatt képtelen és a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

A tanulás tanítása

A mozgáskorlátozott tanulóknál fokozott figyelmet fordítunk a tanulás összetevőinek tanítására, az egyénre szabott tanulás módszereinek megválasztására. Az előzetes tapasztalatszerzésre a mozgáskorlátozottság miatt nem mindig kerül sor, ezért a tanuló előzetes tudása is hiányos lehet. Esetenként a mozgásos tapasztalatszerzés is akadályozott. A tapasztalati alapozás lehetőségeinek megteremtésével, a kíváncsiság, érdeklődés és megoldási késztetés felkeltésével és megtartásával stabil motiváció érhető el.

Testi és lelki egészségre nevelés

A fejlesztések során törekszünk arra, hogy a tanulók minél inkább megismerjék mozgáskorlátozottságuk okát és annak következményeit, elsajátítsák és alkalmazzák az azzal kapcsolatos higiéniai szabályokat. A kellő mértékű önállóság akkor valósítható meg, ha ismerik a számukra nem javasolt mozgásokat, azoknak az eszközöknek a használatát, amelyek a hely- és helyzetváltoztatást lehetővé teszik számukra. A tanulóknak kialakítjuk, hogyan viszonyuljanak mozgásállapotukhoz, ismerjék meg saját értékeiket.

Pályaorientáció, Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért azokat az eljárásokat, módszereket, tevékenységeket keressük, dolgozzuk ki és működtetjük, illetve

keressük azokat az eszközöket, amelyek a mozgáskorlátozott tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Kiemelt jelentőséggel bír a mozgáskorlátozottak számára elérhető pályák, munkahelyek megismertetése, az ezek iránt való érdeklődés felkeltése. A lelki egyensúly fenntartásának elengedhetetlen eszköze a bizonytalanság kezelésének képessége, amelynek kialakítása a nevelő-oktató munka fontos feladata.

A NAT megjelenése a tantárgyi tantervekben

A NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

Az egyes műveltségi területekre vonatkozó ajánlásokat figyelembe vesszük:

Magyar nyelv és irodalom

Az olvasás- és írástanítás - a helyesírásra és a tartalomra koncentrálnak - az egyénnek megfelelő tempó és segédeszköz kiválasztásával történik. Egyes tanulóknál a gépi írás elsajátítása teremt lehetőséget az írásbeli kommunikációra. Mivel a beszéd formája a sérülés függvénye, ezért annak a tartalmi részére kerül a nagyobb hangsúly.

Élő idegen nyelv

A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze, ezért minden esetben a megszerzett nyelvtudás gyakorlati felhasználhatóságát egyénre szabottan fogalmazzuk meg.

Az olvasási és írásnehézségekkel küzdő gyermekek esetében az auditív tanulási módszerek nagyobb eredményességet tesznek lehetővé.

Matematika

Kiemelten szerepe van a tanítás során a sokoldalú érzékleti megerősítésnek.

A geometriai anyag gyakorlati részének tanítása a mozgásállapottól függően egyéni elbírálás alapján történik, a sérültségnek megfelelő, egyénre adaptált eszközök használatával, mert ezek át tudják segíteni a tanulót a technikai nehézségeken.

Történelem és állampolgári ismeretek

A társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlására törekszünk.

Megismertetjük a tanulókkal a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződések.

Természettudomány és földrajz

Az embertani, egészségügyi ismeretek tartalmazzák a tanuló diagnózisának ismeretét, az ezzel kapcsolatos egészségügyi feladatok és problémák kezelését.

Amennyiben a tanuló mozgásos ismeretszerzése gátolt, segédeszközök igénybevétele, a tanulási környezet megfelelő alakítása teremti meg a tapasztalás lehetőségét.

Művészetek

A mozgáskorlátozott tanuló harmonikus fejlődésének és önkifejezésének egyik fontos eszköze a zene, a mozgás a dramatikus interakció és az alkotás.

A felmentés bármely formája indokolatlan, minden esetben megkeressük azokat az eljárásokat, módszereket, testhelyzeteket, eszközöket, amelyeknek segítségével a tanuló alkotni képes.

Digitális kultúra

Az informatika tanítása - szükség esetén - az egyénre szabott, adaptált eszközök (pl. speciális eger, klaviatúravédő stb.) alkalmazásával történik.

Az információs-kommunikációs technológiák megismertetése, azok tanulóhoz igazított egyéni használatának megtanítása segítségével válik lehetővé az információszerzés, az önálló tanulás, a tanulók életminőségének a javítása.

Technika és tervezés

Olyan ismeretek, tevékenységformák és eszközök használatát tanítjuk meg, amelyeket a tanuló hasznosítani tud szabadideje eltöltése, pályaválasztása, önálló felnőtt élete, illetve a társadalomba való beilleszkedése során.

A mozgásállapot alapján kitűzött célok határozzák meg az egyéni képességekhez igazodó feladatokat, az egyéni fejlődéshez szükséges eszközök alkalmazását, az önállóság elérését segítő praktikumok elsajátítását.

Az életminőség javítását az segíti, ha a tanuló megismeri és gyakorolja a gyógyászati segédeszközök használatát, karbantartását és a velük való közlekedést.

Testnevelés és egészségfejlesztés

A műveltségi terület elemei és feladatai az alábbiakkal egészülhet ki:

Elemek

- a) A gyógytorna passzív és aktív eljárásai.
- b) A fizioterápia módszerei és eljárásai.
- c) Korrekciós és gyógyászati segédeszközök alkalmazása.
- d) Hidroterápia és egyéb terápiás eljárások.
- e) A testnevelés mozgásanyagának (gimnasztika, torna, atlétika, testnevelési és sportjátékok) sérülésspecifikusan adaptált formái.
- f) Adaptált sportfoglalkozások.
- g) A mindennapos tevékenységek végzésére való mozgásos felkészítés és adaptív eszköz használatának megtanítása.

Feladatok

- a) A károsodott mozgási és tartási funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja.
- b) A mozgásszervrendszer optimális működőképességének biztosítása.
- c) Az állapotromlás, másodlagos károsodások megelőzése.
- d) A motoros képességek fejlesztése, fizikai kondíció növelése, egészséges életre nevelés, mozgásigény, mozgástudat kialakítása.
- e) A reális mozgásos éntudat kialakítása, önálló életvitelre elő- és felkészítés.
- f) Tehetség gondozás különböző adaptált sportfoglalkozásokon keresztül.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes fejlesztéséhez szükséges eszközök

1. Beszédfogyatékos, hallássérült – nagyothalló, ép értelmi képességekkel rendelkező autista, autisztikus tanulók számára szükséges
  - speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
  - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.
2. A mozgáskorlátozott tanulók számára szükséges
  - az akadálymentes közlekedés biztosítása,
  - a megfelelő mozgás- és élettér, illetve az ehhez szükséges eszközök (pl. lejtő, kapaszkodó, állítható magasságú tábla, tanulói asztalok, mosdóhelyiségek, osztálytermek akadálymentes használata),
  - technikai jellegű egyénre szabott segédeszközök.
5. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, illetve vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók számára szükséges
  - speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
  - tanulási képességet fejlesztő, életvitelt segítő technikai eszközök.

A 20/2012. EMMI rendelet melléklete meghatározza a fogyatékos gyermekek nevelésének, oktatásának további eszközeit (adó-vevő készülék, hallásvizsgáló, speciális táblák, elektronikus

információhordozók, eszközök stb.), melynek beszerzése szintén folyamatosan, szükség szerint történik.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, illetve vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő (figyelemzavar, hiperaktivitás, diszlexia, diszgráfia, stb.) tanulók nevelése-oktatása

Kiemelt fejlesztési feladatok

A NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, a Médiatudatosságra nevelés, a Testi és lelki egészségre nevelés, a *Pályaorientáció, Gazdasági és pénzügyi nevelés.*

A NAT megjelenése a tantárgyi tantervekben

A NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

Az egyes tantárgyak témakörei, azok tartalma és követelményei a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezeli az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

Célzottan szerepet kaphat a *Történelem és állampolgári ismeretek*, a *Művészetek* és ezen belül a Dráma és színház fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a *Magyar nyelv és irodalom* műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvtanítás auditív módszereinek előtérbe helyezését alkalmazzuk.

A *Művészetek* műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének van kiemelt szerepe.

A *Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során* szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazását szorgalmazzuk.

A *Matematika területén* a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segítheti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, előtérbe kerülnek a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek.

6. SZ. MELLÉKLET

A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközeinek értelmezése.

Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

Szakmai kompetenciák

- A táncos képességek – készségek – jártasságok kialakítása és fejlesztése
- A hagyományos népi játékmód ismerete
- Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra–népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez
- A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
- A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
- Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása
- A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása
- A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kísérek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése
- A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése
- Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése

Személyes kompetenciák

- Az esztétikai érzék fejlesztése
- A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés
- Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés
- Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés
- A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése
- A kreativitás és a testi–lelki állóképesség fejlesztése
- A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása

Társas kompetenciák

- A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása
- A másság elfogadásának képessége
- Az önálló döntéshozatal képessége
- Kezdeményezőképeség, egyéni feladat– és szerepvállalás
- A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése
- A szabálytudat kialakítása
- A csoportnorma kialakítása
- A segítő életmódra nevelés, a szociális érzékenység fejlesztése
- A közösségi szemlélet kialakítása
- A környezet megóvásának fontossága
- Az egészséges életmód igénye

Módszerkompetenciák

- Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése

- Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása
- Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések
- Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége
- A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása
- A hatékony önálló tanulásra nevelés
- Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is
- A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés.

TANTÁRGYAK

Népi játék

A magyar játékkincs legszebb változatainak - ezen belül kiemelve a Rábaköz és Somogy - jellegzetes énekes, táncos és ügyességi játékainak megismertetése, melyek fontos szerepet játszanak az előkészítő és az alapfok 1-2. évfolyamban. Elősegíti a magyar néptánc és népzene megszeretését.

Néptánc

⇒ *Tánctechnika*

Órakezdő tevékenység, mely a táncosok izomzatának, ízületeinek bemelegítésére és tánctechnikai alapozására, fejlesztésére szolgál.

⇒ *Ritmikai gyakorlatok* és a táncos nyelvezet elsajátítása is a táncosok felkészülését segíti.

⇒ *Néptánc*

A magyar nyelvterület táncrendjeinek anyanyelvi szintű elsajátítása, mely az alapfokon és a továbbképzőben teljesebbé válik.

⇒ *Daltanulás, népi ének*

A táncagyományokkal szorosan összefüggő terület, mely a néptánc hagyomány szerves része. A daltanulás szorosan összetartozik a táncsal.

A folklórismeret

az alapfok 1-2. évfolyamán kötelezően választható, a 3-6. évfolyamán kötelező tantárgy. A 4 év alatt a tanulók megismerkednek a jeles napokkal, az emberélet fordulóival, a magyar nép hiedelmvilágával. A továbbképzőn szabadon választhatják ezt a tárgyat. Ekkor a népköltészetéről és a magyar táji-történeti csoportjairól hallgathatnak előadást. A néptáncot tanuló gyerekek számára szükséges, hogy tudatosodjon bennük: művészeti területük egy komplex, elkülönülő részeiben is összefüggő kultúra része.

A tánc történettel

a továbbképzőn (7-10. évfolyam) találkoznak a tanulók. Ekkor az egyetemes és nemzeti tánc történeti rétegekről, stílusjegyekről tanulnak. Így a táncművészet értő és élvező befogadójává válnak.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TANANYAG, KÖVETELMÉNYEK – alapfokú művészetoktatás

Néptánc tanszak

Népi játék

Előkészítő 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Alapvető mozdulattípusok fejlesztése a játéktevékenység során
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak kialakítása
- Az ugrás és forgás technikai előkészítése
- A tanuló mozgáskészségének, önfegyelmének, kommunikációs képességének, éneklési készségének, játékbátorságának, szabálytudatának fejlesztése
- A közösségi érzés, a közösséghez tartozás tudatos kialakítása
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának elősegítése
- A szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

A játékműveltség felmérése

A népi játékokhoz szükséges mozgások, ritmusok, terek, térformák megismertetése

Az alapvető mozdulattípusok

Játéktípusok (sport–küzdő karakterű népi játékok, énekes–táncos gyermekjátékok)

Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok

Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok)

Írányok, alakzatok (előre–hátra, jobbra–balra, lent–fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)

Játékfűzések (a helyi vagy régió szerinti néphagyományban fellelhető népi gyermekjátékokból)

Követelmények

A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, játékfűzéseket.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra, a játéktevékenységre.

Előkészítő 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgáskészség, alapvető kombinációs képesség fejlesztése a mozgás– és játéktevékenység során
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Az ugrás és forgástechnika fejlesztése
- A játékműveltség, játékbátorság, szabálytudat, önfegyelem és kezdeményezőképeség fejlesztése
- A kommunikációs és éneklési képesség fejlesztése, a verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának kialakítása
- A kreatív játékos tevékenység valamint a mozgásos és verbális önkifejezés ösztönzése, a közösségépítés megvalósítása, a szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

Az alapvető mozdulattípusok variációs lehetőségeinek valamint az ugrás típusainak megismertetése

Az improvizációs tevékenység előkészítése, a játékkismeret bővítése

Játéktípusok (sport–küzdő karakterű népi játékok, énekes táncos gyermekjátékok)

Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok

Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok)

Irányok, alakzatok (előre–hátra, jobbra–balra, lent–fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)

Játékfűzések (a helyi vagy régió szerinti néphagyományban fellelhető népi gyermekjátékokból)

Követelmények

A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párvalasztásra, a szerepvállalásra és a játéktevékenységre a variációk során is.

A tanuló ismerjen

- * legalább 10 kiszámolót
- * 10 különböző típusú játékot
- * 10 népdalt

Legyen képes

- * a játékhoz fűződő lépéseket szépen előadni,
- * egyszerű ritmusképleteket visszaadni tapssal, dobogással

Néptánc

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ugrástechnikák fejlesztése, a népijáték–ismeret bővítése, az alapvető táncos alakzatok fogalmi rendszerének kialakítása és alkalmazása
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- A játék központi szerepének megtartása
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A játék bátorság, a kezdeményező-készség, az improvizációs készség, a ritmuskészség és a mozgáskoordináció fejlesztése
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok

Énekes–táncos népi gyermekjátékok: (szerepjátékok, párválasztó játékok) a páros tánc előkészítése

Táncgyakorlat:

- Az ugrós és a csárdás tanítását előkészítő táncos mozdulatok megismertetése
- Ugrós táncok előkészítése csoportos formában
- Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) csoportos formában
- Eszközhasználat előkészítése (babzsák, karika, ugrálókötél, bot, üveg)
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: népi gyermekjáték vagy népi gyermekjáték és tánc

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, 2/4-es lüktetés

Népi ének: a választott táncanyaghoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései

Hagyományörzés: saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket és játékszabályokat, az ugrós és a csárdás technikai elemeit, a tánc közbeni eszközhasználatot.

A tanuló legyen képes a játék tevékenységre, együttműködésre, feladatvállalásra, a tánctechnikai elemek alkalmazására, improvizációra, a rövid táncetűd folyamatainak felidőzésére, koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására.

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ugrások különbözőségeinek, hasonlóságainak összevetése
- A fizikai kontaktus megteremtésének elősegítése
- A csárdás mozgáselemeinek előkészítése
- A zenei löktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak felfedezése, alkalmazása
- Ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- A játékbátorság, a kezdeményezőkézség, az improvizációs készség, a ritmusérzék, a hallás, a ruganyosság, a térdhasználat, a kapcsolatteremtő képesség és az eszközhasználat fejlesztése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúly– fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, eszközhasználat, csapások, gesztusok

Énekes–táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása, (szerepjátékok, párválasztó játékok) kör és páros tánc előkészítése

Táncgyakorlat:

- Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak a megismertetése
- A Dunai táncdialektus ugrós táncai közül választott, a helyi tantervben meghatározott táncanyag (csoportos, páros)
- A Dunai táncdialektus eszközös táncai közül a helyi tantervben meghatározott táncanyag bevezetése (szóló)
- Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: népi gyermekjáték és tánc és/vagy ugrós–eszközös táncok

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a duda, a hosszúfurulya

Népi ének: a Dunai táncdialektusból választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Táncfolklorisztika: az ugrós tánc típus fogalma, formai lehetőségei, összekapaszkodási módok, a tánc típus főbb jellemzői

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok

Hagyományőrzés: a saját tánc régió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

A tanuló ismerje a tanult táncanyagot, az énekes táncos gyermekjátékok cselekményét, szövegét és dallamát, a tánc közbeni eszközhasználatot.

A tanuló legyen képes a közösségen belüli aktív tevékenységre, a tanult táncanyag újraalkotására, improvizációra, a tanult koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel való részvételre,

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Ritmikai, plasztikai, dinamikai fogalmak kialakítása-életkori sajátosságoknak megfelelően
- Az ugrós tánc ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek, a táncszerkesztés elveinek és a táncok elnevezésének megismertetése az adott tájegység illetve funkció szerint
- A gesztusmozdulat fogalmának kialakítása
- Az eszközhasználat lehetőségeinek bővítése
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúly– fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros fogás, kargesztusok, térirányok gyakorlatai, csapások, gesztusok

Énekes–táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása (szerepjátékok, párválasztó játékok) a kör– és páros táncok előkészítése

Táncgyakorlat

- A Dunai táncdialektus ugrós–eszközös tánci közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése
- A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc bevezetése
- A verbunk előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: az ugrós–eszközös vagy a csárdás táncanyagából

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a hangszerek funkciója, játékmódja, jellegzetes hangszer együttesek,

Népi ének: a választott táncához kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Táncfolklorisztika: az ugrós tánc fejlődése, formái, a csárdás jellemző vonásai, a tánc típus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: a saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

A tanuló ismerje a választott ugrós, verbunk és csárdás elemeit, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.

A tanuló legyen képes az ugrós és eszközös ugrós valamint csárdás elemekből csoportosan és párban történő improvizációra, a tánc típus fogalmának meghatározására, a tájegységek, falvak földrajzi meghatározására.

Alapfok 4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A körtáncok technikai előkészítése
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlekezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerint a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások, gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat:

- A Dunai táncdialektus ugrós–eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése
- A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc ismeretének bővítése, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése
- A Tiszai táncdialektus verbunkjai közül választott tánc bevezetése
- Ismerkedés a Déli körtánc dialektussal
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: az ugrós–eszközös vagy a csárdás táncanyagából

Zenei ismeretek: a Tiszai dialektus jellegzetes hangszerei (cimbalom, klarinét, tekerő) parasztszámok, cigányszámok, a hangszerek funkciói, játékmódja, 4/4-es lüktetés, nyújtott ritmus, éles ritmus

Népi ének: a választott csárdásokhoz és karikázókhoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Táncfolklorisztika: a csárdás fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánc típus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: a saját tánc régió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

A tanuló ismerje a választott ugróst, verbunkot és csárdást, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszerek jellemzőit, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.

A tanuló legyen képes a tánc típus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra.

Alapfok 5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Összefoglaló és rendszerező gondolkodás ösztönzése, összefüggések feltárása a tanult táncdialektus ismeretanyagán keresztül
- A mozgás közbeni éneklési készség fejlesztése
- A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése
- A táncrend fogalmának kialakítása
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- A zenei kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek feltárása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlekezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerinti táncformálás, a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, csapások gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat:

- A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése
- A Dunai–dialektus csárdásai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
- A Tiszai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése
- A Dunai dialektus verbunkjai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
- A Déli körtánc dialektus ismereteinek bővítése és az Északi körtánc dialektus bevezetése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: a választott karikázó énekes dallamai és azok jellemzői, sajátosságai, a periódus fogalma, a szinkópa ritmus

Népi ének: a tanult csárdásokhoz és körtáncokhoz kötődő dalok

Táncfolklorisztika: a verbunk fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánc típus meghatározása, táncalkalmak, táncos magatartás

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: saját tánc régió táncai, beleértve: ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

A tanuló ismerje a tánc típus, táncrend fogalmát, a Dunai táncdialektus választott táncait, a tanult koreográfiákat, a népdalok szövegét, dallamát, a hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését, a jellegzetes falvakat.

A tanuló legyen képes a tánc típus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra.

Alapfok 6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az összefoglaló és rendszerező gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú évfolyamok ismeretanyagán keresztül
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlekezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése
- A vizsgahelyzetre való felkészítés

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrás típusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenghangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat:

- A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése
- Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismétlése, táncismeret bővítése
- A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése
- A verbunkok ismétlése, táncismeret bővítése
- A körtáncok ismétlése, táncismeret bővítése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: a tanult tájegységek jellegzetes népi hangszerei és zenei együttesei, a dúvó és az esztam kíséret jellemzői, tánc típusok és kíséret módok

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése

Táncfolklorisztika: az ismert táncok jellemző vonásai, a tánc típusok, táncalkalmak, táncos magatartás

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: a saját tánc régió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

A tanuló ismerje az alapfokú évfolyamokon elsajátított táncokat, a tanult koreográfiákat, a tanult zenei, folklorisztikai, földrajzi jellemzőket.

A tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

Az ugrósok, ügyességi táncok, körtáncok, csárdások és a verbunkok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint

A tájegységek táncaihoz kötődő alapvető földrajzi, történelmi, zenei, táncfolklorisztikai ismeretek összefüggéseit

A táncszerkesztés elveit, a jellemző összekapaszkodási módokat

A tájegységre jellemző öltözködési, viselethordási szabályokat

A ritmikai, plasztikai, dinamikai törvényszerűségeket és azok alkalmazását a gyakorlat során

A színpadi törvényszerűségeket.

A koreográfiák folyamatait, az alakzatok, térformák gyakorlati alkalmazását

A táncalkalmaknak megfelelő magatartás- és viselkedésmódokat

A tanuló legyen képes

Az egyéni és csoportos improvizációra, a testtudat fenntartására, az eszközhasználatra, a tudatos színpadi megjelenésre, a táncfolyamatok mozgásemlékezetére, a viseletek tánc közbeni használatára, viselésére, a táncos magatartás és partnerkapcsolat kialakítására.

A megszerzett ismeretekről beszélni.

A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetésrendhez, zenei egységekhez való igazodásra, ismerje és a gyakorlatban is tudja alkalmazni az alakzatokat, térformákat.

A képzés során elsajátított ismeretek alkalmazására más környezetben is.

A környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására, a környezettudatos magatartásra.

A közösségi szerepvállalásra, önálló feladatvállalásra.

A másság elfogadására, a csoporthagyományok kialakításában való aktivitásra.

Olyan szokások, tevékenységek kialakítására, amelyek az egészséges életvitelt segítik elő.

Továbbképző 7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az egyensúlyviszonyok szerepének felismertetése, a tartás–ellentartás jelentőségének tudatosítása
- A forgás technikai megvalósítása a különböző lábfőrészeken
- Az erdélyi táncokra jellemző partnerkapcsolat kialakítása tánc típusonként
- A tánc tétel funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A tánc stílusok jellemző vonásainak megismertetése, a táncszók tánc közbeni alkalmazása, a táncok stílusos megjelenítésének elősegítése
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a fizikai erőnlét fejlesztése
- A sajátos egyéni karakter kialakításának ösztönzése, a táncos elemek ritmikai, plasztikai, dinamikai különbségeinek megvalósítása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánc technika: magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulat típusok kialakítása és fejlesztése, térben való használata

Táncgyakorlat:

- Az alapfokon tanult táncok ismétlése, a tánc ismeret bővítése a helyi tanterv alapján
- Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend, az alapfokon előkészített legényesre és forgós–forgató párosra építve
- A pontszerkezet, a táncot kísérő kargesztusok és azok funkcióinak megismertetése
- A forgás és forgatás módozatainak megismertetése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: ardeleana–kolomejka típusú dallamok, a periódus szerkezete, zárlatok, félzárlatok, a zene és tánc kapcsolata, a „jajnoták” szerkezete és jellemzői, aszimmetrikus lüktetés

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése, táncbéli kiáltások, táncszók

Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncjai, tánc kultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a tánc ház szerepe, az adatközlők megismerése

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: a saját tánc régió táncjai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

A tanuló ismerje az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat.

A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, újraalkotására, a tanult koreográfiák bemutatására, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítására.

Továbbképző 8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ismeret elmélyítése, bővítése
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábfőrészeken
- A páros forgás és forgatás technika fejlesztése
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, sajátos egyéni karakter kialakítása
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás- és ugrókészség fejlesztése
- A táncművelek funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein
- A táncszók ismerete és alkalmazása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően

Táncművészet: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata

Táncgyakorlat:

Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncművelek tananyagának bővítése

A Dunai dialektus területéről kiválasztott táncművelek, az alapfokon szerzett ismeretek felhasználásával, rendszerezésével

Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő táncművelek anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: az erdélyi táncok kísérő hangszerei, zenekari felállások, jellegzetes éneklési stílusok, hajnalozó dallamok

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése

Táncfolklorisztika: az erdélyi táncok földrajzi, történelmi háttere, táncművelek, táncműveletek, szokások

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományörzés: a saját táncműveleti táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncműveletét is

Követelmények

A tanuló ismerje a tanult táncműveleteket, újraalkotásuk módját, az erdélyi táncműveletek elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítását.

A tanuló legyen képes az erdélyi táncműveletek improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására.

Továbbképző 9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ismeret elmélyítése, bővítése
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábőrészeken
- A páros forgás és forgatástechnika fejlesztése
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, a sajátos egyéni karakter kialakítása
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás- és ugrókészség fejlesztése
- A táncművek funkcióinak, megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein
- A táncok, stílusok jellemző vonásainak ismerete, a táncszók ismerete és alkalmazása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően

Táncművészet: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata

Táncgyakorlat:

- Az Erdélyi táncdialektus tananyagának bővítése
- A Tiszai táncdialektus területéről kiválasztott táncművek az alapfokon szerzett ismeretek felhasználásával, rendszerezésével
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő táncművészet anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: erdélyi jellegzetes hangszerek, hangszer együttesek (hegedű, ütőgardon, koboz), az aszimmetrikus lüktetésű táncok kíséretmódja

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése

Táncfolklóriztika: az erdélyi táncok földrajzi, történelmi háttere, táncalkalmak, táncgyógyományok, szokások

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncművészet táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncgyógyományát is

Követelmények

A tanuló ismerje a tanult táncműveket, újraalkotásuk módját, az erdélyi táncművészet elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítását.

A tanuló legyen képes az erdélyi táncművészet improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására.

Továbbképző 10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A tanult táncanyag elmélyítése, bővítése, az egyes táncművelek funkciójának megismertetése
- Az összefoglaló és rendszerező, elemző gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú és a továbbképző évfolyamok ismeretanyagán keresztül
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlekezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése
- Az egyéni táncstílus kialakítása, a táncok újraalkotása
- Az eredeti filmekről történő tánctanulás szabályainak megismertetése, gyakorlati alkalmazása
- A vizsgahelyzetre való felkészítés
- Az önálló ismeretszerzés ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően

Táncművészet: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata

Táncgyakorlat: az ismert táncművelek tananyagának bővítése, összegzése, rendszerezése

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: a zenei ismeretek összefoglalása, rendszerezése

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése

Táncfolklorisztika: a Kárpát-medence táncjai, táncművészetének

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncjai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncművészetét is.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

Az ugrósok, eszközös táncok, körtáncok, karikázók, páros táncok, férfitáncok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint.

A táncdialektusok és tájegységek, tánc típusok és táncrendek fogalmát és összefüggéseit.

A stílusjegyek, a színpadi törvényszerűségek, a ritmikai, plasztikai, dinamikai szabályszerűségek alkalmazását a gyakorlatban.

A tanult koreográfiákat.

A tanuló legyen képes:

A testtudat fenntartására, a táncok improvizatív bemutatására, a kollektív és az individuális táncok tudatos megformálására, a táncalkalmaknak és a nemi identitásnak megfelelő magatartásmód tudatos megjelenítésére, a táncok egyéni, stílusos megjelenítésére, a táncos partnerkapcsolat megvalósítására a tájegységnek, tánc típusnak megfelelően.

A szakmai nyelvezet alkalmazására, a képzés során elsajátított szókincs tudatos alkalmazására a mindennapi életben, a kommunikációra, véleménynyilvánításra, az érdeklődés, a szakmai ismeretszerzés fenntartására, az intelligens tudás megszerzésére.

Folklórismeret

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A játék– és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

A gyermekkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése

Gyerekszületés, gyermekkor

- Jóslo praktikák a gyermek születése előtt
- Komatál hagyománya
- Keresztelő
- A gyermek befogadása, helye a családban és a falu társadalmában
- Az anya avatása
- Munkára nevelés, gyermekmunka

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék– és táncalkalmait

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A játék– és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

A gyermekek játékalkalmi és táncalkalmi

- A munkavégzéshez kötődő játékalkalmak (libalegeltetés, kalákamunkák)
- A játszó helyszíne, időpontja, a falu társadalmi életében betöltött szerepe
- A tánc tanulása
- Gyermeklakodalmas (a felnőttek világának – szokások, táncok, zenei kultúra – tanulása)
- A gyerekek táncalkalmi (kukoricabál, pulyabál, aprók tánca, serketánc)

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék– és táncalkalmait

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet és a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése

- A játék– és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

Az évkör ünnepei gyermekszemmel

- Szent Miklós napja
- Jézus születésének története
- Óévbúcsúztató és évkezdő szokások
- Szent Balázs napja, Balázsjárás
- Szent Gergely napja, Gergelyjárás
- Húsvét vasárnapjának és hétfőjének szokásai
- Pünkösdi királynéjárás

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék– és táncalkalmait.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Alapfok 4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet és a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése

A legényélethez, leányélethez, párválasztáshoz, lakodalomhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, rituális cselekmények, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése

A táncalkalmak jelentőségének megismertetése a párválasztás során

Legényélet, leányélet, párválasztás, lakodalom

- Munkavégzés a serdülő korban
- Legényavatás, leányavatás
- Udvarlási szokások, szerelmi élet, és azok színterei
- Szokásjogok a paraszti társadalomban
- Leánynéző, háztűznéző, hozomány
- Leánykérés, eljegyzés, jegyajándék
- Lakodalmi előkészületek
- Lakodalmi tisztségviselők, feladatok
- Lakodalmi szokások, rítusok

Legények és lányok játék– és táncalkalmi

- A fonó helyszíne, szerepe a párválasztásban, társas kapcsolatokban
- Fonójátékok, tánc a fonóban (hangszerek, tánckíséret)
- Böjti időszak (tavaszköszöntő játékok és a böjti karikázó)
- Bálok időpontja, helyszíne, bálrendezés

Lányok és legények szerepe a kalendáris szokásokban

- Luca kettős alakja
- Betlehemezés
- Farsangi szokások
- A nagyhét eseményei
- A húsvéti tojás jelentése és díszítésének különböző technikái
- Pütkösdi királyválasztás
- Májusfaállítás
- Nyári napforduló szerepe, Szent Iván napi szokások

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a leányélet, legényélet jeles eseményeit, táncalkalmait, a párválasztás szokásait, a lakodalom menetének, szereplőit.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Alapfok 5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A táncalkalmak szerepének változásai és a változások okainak feltárása
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése

A rituális cselekmények szerepe, a felnőtt- és öregkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, a jeles napok és ünnepi szokások megismertetése

Felnőttek, idősek és az elbúcsúztatás szokásai

- Paraszti munka, munkaszervezés
- Az idősek társadalmi szerepe a paraszti társadalomban
- Előjelek, jóslások, hiedelmek
- A haldoklóval, a halottal kapcsolatos szokások
- Virrasztás, temetés, siratás
- A halotti tor
- Fejfák, kereszték
- Mindenszentek napja
- Halottak napja, megemlékezés a halottakról

A házasok táncalkalmai

- Táncalkalmak a családi eseményeken (keresztelő, lakodalom)
- Táncalkalmak a farsangban (házasok bálja, batyusbál)
- Asszonyok multságai (asszonyfarsang, lakodalmi kontyoló)
- Férfiak multságai (pincézés, tejbemérés)

Felnőttek az évkör ünnepein

- Disznótorok ideje (alakoskodás, adománykérés)
- A regölés (időpontja, jelmezek, hangszerek, szereplők)
- Szent György napja
- Virágvasárnap
- A húsvéti ételek jelképrendszere

- Fehérvasárnap
- Aratás és a hozzá kapcsolódó szokások
- Szent István napja, új kenyér ünnepe
- Szüret, szüreti felvonulások, alakoskodás
- Szent Mihály napja
- Dömötör napja, Vendel napja

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a felnőtt– és időskor jeles eseményeit, szokásait, a különböző életkorokhoz kapcsolódó táncalkalmakat, azok szerepét. A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Alapfok 6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az elméleti tananyag és az eddig tanult táncanyagok közötti összefüggések megfogalmazása
- A tananyagban meghatározott régi– és új stílusú táncrétegek jellemzőinek, a táncdialektusok elhelyezkedésének, földrajzi meghatározásának megismertetése
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

Táncfolklorisztika

A régi táncréteg jellemzői

Körtáncok

- Középkori táncagyomány, lánc– és körtáncok
- Énekes női körtáncok helye és szerepe a tánc kultúrában

Eszközös pásztortáncok

- Kanásztánc, pásztortánc
- Pásztorbotoló, cigánybotoló

Ugrós–legényes tánc típus

- Ugrós táncok (szóló, csoportos és páros formák, helyi sajátosságok)
- Erdélyi legényes táncok

Küzdő karakterű páros táncok

Forgós–forgató páros táncok

- Reneszánsz táncagyomány, forgós–forgató páros táncok
- Lassú tempójú páros táncok
- Mérsékelt és gyors tempójú páros táncok
- Az új táncréteg jellemzői
- A reformkor tánc kultúrája, a verbunk és csárdás kialakulása

Verbunk

- A szóló verbunk
- Szabályozott szerkezetű verbunkok

Csárdás

- A csárdás tagolódása (lassú és friss, valamint csendes, csárdás, ugrós)
- Körcsárdás, hármás csárdás

A dialektusok meghatározása, elhelyezkedése, jellemzői

- Dunai dialektus
- Tiszai dialektus
- Erdélyi dialektus

A tanult táncanyagok elhelyezése a nagy dialektusterületekben

Követelmények

A tanuló ismerje a régi és az új táncrétegbe tartozó tánc típusokat, a főbb jellemzőiket, a tanulmányok során megtanult táncok földrajzi elhelyezkedését, dialektusait.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után.

A tanuló ismerje

A folklór, mint történeti hagyomány sajátosságait, az egyes jeles napok időpontját, a jeles napok vallási, hiedelmi funkcióját, magyarázótörténetét.

A hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjait, a magyar paraszti világkép legfőbb elemeit, eredetüket, s a hozzájuk fűződő mondákat, a parasztság hiedelemvilága főbb szereplőit, funkcióit.

A tanuló legyen képes

A rítuscselekmények szövegeinek és tartalmának értelmezésére és használatára, a szakkifejezések, a megszerzett ismeretek alkalmazására, a tér–idő összefüggéseinek felismerésére.

A paraszti társadalom erkölcsi és viselkedési normáinak megítélésére, értékeinek elfogadására.

Az önálló ismeretszerzésre, az elméleti ismeretek alkalmazására a mindennapi életben.

A magyar folklórhagyományokat a nemzettudat részeként értelmezni.

Az azonosságok és különbségek felismerésére a hazai és egyetemes folklórban.

Tánc történet

A tantárgy járuljon hozzá saját tánc kultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez.

Továbbképző 7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység fejlesztése

Tananyag

Tánc történeti alapfogalmak: köznapi és művészi mozgás, közhasznú és művészi tánc

Az őskor táncélete: vallási szertartások, rítusok, ábrázoló táncok

Az ókori kultúrák közül az egyiptomi, a japán és a görög tánc kultúra

A középkor tánc kultúrája: tánc és a vallás kapcsolata, misztériumjáték, jokulátorok

Követelmények

A tanuló ismerje az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket .

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, illetve önálló gondolatok megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán.

Továbbképző 8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Más népek tánc hagyományainak megismerésére, több tánc műfaj befogadására, a kulturált szórakozás elsajátítására valamint a saját tapasztalatainak gyarapítására ösztönözze a tanulót.

Tananyag

Tánc történeti alapfogalmak: köznapi és művészi mozgás, közhasznú és művészi tánc

A reneszánsz ember eszménye, a magyarországi reneszánsz, Mátyás király udvartartásának tánc kultúrája

A barokk kialakulás és hatása Európa művészetére, XIV. Lajos, a barokk mesterei

A cselekményes balett kialakulása, Noverre munkássága

A jezsuita színházak szerepe a színpadi tánc történetében

Követelmények

A tanuló ismerje az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket.

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, illetve önálló gondolatok megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán.

Továbbképző 9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az egyetemes tánc történet kronológiai rendjén keresztül a történelmi összefüggések felismertetése
- A tánc történet szempontjából kiemelkedő események, alkotók megismertetése és meghatározó műveik elemzése során a komplex látásmód kialakítása és fejlesztése
- Stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység fejlesztése

- Más népek táncgyománnyainak megismerésére, több táncműfaj befogadására, a kulturált szórakozás elsajátítására valamint a saját tapasztalatainak gyarapítására ösztönözze a tanulót

Tananyag

Tánc történeti alapfogalmak: köznapi és művészi mozgás, közhasznú és művészi tánc

Az őskor táncélete: vallási szertartások, rítusok, ábrázoló táncok

Az ókori kultúrák közül az egyiptomi, a japán és a görög tánc kultúra

A középkor tánc kultúrája: tánc és a vallás kapcsolata, misztériumjáték, jokulátorok

A reneszánsz embereszménye, a magyarországi reneszánsz, Mátyás király udvartartásának tánc kultúrája

A barokk kialakulás és hatása Európa művészetére, XIV. Lajos, a barokk mesterei

A cselekményes balett kialakulása, Noverre munkássága

A jezsuita színházak szerepe a színpadi tánc történetében

A balett megjelenése Magyarországon – „Eszterházy esték”

A romantika hatása Európa táncéletére

A reformkori magyar „színpadi” táncművészet, paraszti táncok – Körmagyar

A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek, a táncos helyszínek és események megismertetése a tanulókkal

Követelmények

A tanuló ismerje az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket.

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, illetve önálló gondolatok megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán.

Továbbképző 10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A XX. századi táncművészet jelentősebb állomásainak, a műfajok közti átjárhatóság lehetőségeinek felismertetése
- A tánc ház–mozgalom kialakulásának és napjainkban betöltött szerepének felismertetése
- Az egyéni látásmód, stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység nyitottság, befogadó készség fejlesztése
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása, a saját tapasztalatszerzés ösztönzése

Tananyag

Tánc történeti alapfogalmak: a konkrét és elvont jelleg a művészetben, a művészi mozgás fajtáinak esztétikája

A XX. század elejének táncművészeti újításai Amerikában (Isadora Duncan), hatásuk Európa táncéletére

A XX. századi magyar mozdulatművészet megújítói

A színpadi néptánc kialakulása: Gyöngyösbokréta, Csupajáték

Művészegyüttesek Magyarországon: Néphadsereg Központi Művészegyüttese – Honvéd Táncszínház (Szabó Iván), Állami Népi Együttes (Rábai Miklós), SZOT – Budapest Táncegyüttes (Molnár István), BM Duna Művészegyüttes (Náfrádi László)

A tánc házmozgalom kialakulása, hatása a mai táncművészetre

A koreográfusnemekedékek jelentősebb alkotói és kiemelkedő műveik a színpadi táncművészetben

A művész– és a jelentősebb amatőr együttesek napjaink magyar táncművészetében

A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek megismertetése a tanulókkal, melyek nyújtsanak segítséget az év végi vizsgára való felkészüléshez

Követelmények

A tanuló ismerje a XX. századi magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait, a táncház–mozgalom legfontosabb eseményeit, az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket.

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánc történet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

Az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket, a magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait, a táncház–mozgalom legfontosabb eseményeit, az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket.

A tanuló legyen képes:

Néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánc történet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára.

Népzene tanszak

Követelmények az előképző elvégzése után

Népi hangszer

A tanuló ismerjen

- gyermekjátékokat, gyermekdalokat, kiolvasókat

Képes legyen

- megszólaltatni tanult hangszerét,
- egyszerű dallamok intonálására, gyermekdalok előadására

Népi játék – népszokás

A tanuló ismerjen

- mozgásos, eszközös, szellemi, és párválasztó játékokat
- a jeles napokat és azokhoz fűződő szokásokat
- helyi hagyományokat

Képes legyen

- részt venni a tanult játékokban
- egyszerű mozgáselemeket összekapcsolni

Követelmények az alapfok elvégzése után

Népi hangszer

A tanuló ismerje

- a népzene előadásmódjának jellegzetességeit
- a hangszeres népzene műfajait, formai sajátosságait
- népzeneink múltját
- a magyar népzene dialektus-területeit, szerepét a nép zenei hagyományában
- a különböző tájegységek tánc típusait, ezekhez kapcsolódó zenei dallamanyagot
- a különböző tájegységek jellemző hangszereit, hangszeres együtteseit

Képes legyen

- a népzenei darabokat hitelesen, stílusosan megszólaltatni
- hallás után zenét tanulni
- a dallamokat összefűzni
- zenekarban játszani, társaival kommunikálni
- táncot kíséreni

Szolfézs

A tanuló ismerje

- a relatív és abszolút hangokat, alterált hangokat
- a hangközöket, hangzatokat
- a modális hangsorokat
- ritmikai, ütem és tempó jelöléseket
- a zenei formákat

Képes legyen

- lapról énekelni
- dallamot hallás után lejegyezni

- I-IV-V-I fokú hármashangzatokat tartalmazó kadenciát hangnévvel, felbontásban énekelni dúrban és mollban

Kamarazene

A tanuló legyen képes

- Hangszerét önállóan behangolni
- Zenésztársa jelzéseit figyelembe venni
- Hibáit önállóan korrigálni, szólamába visszatalálni
- Önállóan, tisztán intonálni, pontos ritmusban, tempótartással játszani
- Figyelemmel kíséreni az együttes összjátékát
- Saját szólamait önállóan megtanulni, kigyakorolni

Követelmények a továbbképző elvégzése után

Népi hangszer

A tanuló ismerje

- Hangszeréhez kapcsolódó népzene kialakulását, történetét
- A cigányság szerepét a magyar népzenei hagyományban falvaink zenei életében
- A szomszéd népek, valamint az európai népek népzenei hagyományait

Képes legyen

- Önállóan felkészülni népzenei gyűjtőmunkára
- Számot adni választott adatközlő mestere dallamanyagának anyanyelvi szintű elsajátításáról

Kamarazene

A tanuló rendelkezzen

- A játszott népzenei anyagra vonatkozó formai ismeretekkel
- Kottaolvasási, illetve hangzóanyag feldolgozási készséggel
- Képes legyen tanulmányai befejeztével a kamarazene önálló művelésére

Tanulmányi segédletek és taneszközök a néptánc tanszakon

Népi játék – néptánc

- Szentpál Márta: Gyermektáncok Bp. 1982 NPI
Kiss Áron: Magyar Gyermekjáték Gyűjtemény Bp. 1891
Magyar néprajz VI. Népzene - néptánc - népi játék Akadémia Kiadó 1990
Magyar népzene tára I. Gyermekjátékok Akadémia Kiadó Bp.
Megy a gyűrű vándorútra 1-2. Bp 1982
Pécsiné Acs Sarolta: Népi gyermekjátékok Kalocsa környékén
Martin György: A magyar körtánc és európai rokonsága, Akadémia Kiadó Bp. 1979
Magyar néptánc-hagyományok, szerkesztette: Lelkes Lajos Zeneműkiadó Bp. 1980
A magyar nép és nemzetiségeinek tánc-hagyománya, Szerkesztette: Felföldi László - Pesovár Ernő Planétás Kiadó Bp. 1997
Pesovár Ernő: A magyar páros táncok, Planétás Kiadó Bp. 1997
Lázár Katalin: Népi játékok, Planétás Kiadó Bp. 1997

Az oktatást segítő anyagok

- A Néptáncos Szakmai Ház hangzó- és videó anyagai,
A Magyar Tudományos Akadémia néptánc filmarchívuma
Eredeti gyűjtések melléklete
Foltin-Karcagi-Neuwirth-Salamon: Játék és tánc az iskolában I-IV.o.
Kötetei: Motívumfüzések, Játékok, Játékfüzések, Tanmenet NSZH-MMI
Falvay Károly: Ritmikus mozgás, énekes játék Bp. 1990
Forrai Katalin: Ének az óvodában Bp. 1974.1990
Lázár Katalin: Énekes, táncos népi gyermekdalok tanítása MTF

A Néptáncos Szakmai Ház hangzó- és videó anyagai

Kazetták:

Hangfelvételek néptánc oktatáshoz (Bácska, Délalföld, Dunántúl, Rábaköz, Mezőség, Moldva, Szatmár, Szék, Székelyföld).

Videokazetták:

Eredeti felvételek (gyűjtések...), illetve a különböző tájegységekről készült módszertani kazetták.

Folklórismeret

- Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek, Bp. é. n.
Balassa Iván - Ortutay Gyula: Magyar néprajz, Corvina kiadó Bp. 1979.
Dömötör Tekla: Magyar népszokások, Corvina kiadó Bp. 1983.
Magyar Népzene Tára I. Gyermekjátékok Bp. 1951. II. Jeles napok Bp. 1953.
III. Lakodalom Bp. 1955-56.
Magyar Néprajz V. Népköltészet Bp. 1988. VII. Népszokás - Néphit - Népi vallásosság Bp. 1990.
Tátrai Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás kiadó Bp. 1997.
Dömötör Tekla: Régi és mai magyar népszokások Bp. 1986.
Filap Antal - Kósa László: A magyar nép táji-történeti tagolódása Bp. 1975.
Katona Imre: Magyar népművészeti-néprajzi útikalauz Bp. 1990.
Kerényi György: Magyar énekes népszokások Bp. 1982.

Ajánlott irodalom:

- Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek Bp. é. n.
Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösöd Bp. 1976.
Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium I-II. Bp. 1977.
Balogh Júlia: Szent Mihály havától Kisasszony haváig Győr, 1996.

Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában Bp. 1992.
Diószegi Vilmos: A pogány magyarok hitvilága Bp. 1978.
Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága Bp. 1981.
Magyar Népzene Tára I. Gyermekjátékok Bp. 1951.
Magyar Népzene Tára II. Jeles napok Bp. 1953.
Magyar Népzene Tára III. Lakodalom Bp. 1955-56.
(Különös tekintettel az I. kötet bevezetőjére)
Magyar Néprajz V. (Népköltészet) Bp. 1988.
Magyar Néprajz VII. (Népszokás, Néphit, Népi világosság) Bp. 1990.
Ortutay Gyula: Magyar népköltészet Bp. (több kiadás mint szöveggyűjtemény)
Tátrai Zsuzsanna: Leányélet Bp. 1994.
Ujvári Zoltán: Farsangi népszokások Debrecen, 1991.

Tánc történet

Ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: a táncművészet története: Zeneműkiadó Bp. 1969.
Pesovár Ernő: A magyar tánc történet évszázadai, Népművelési Propaganda Iroda Bp.

Kinetográfia

Ajánlott irodalom:

Sz. Szentpál Mária: A mozdulatelemzés alapfogalmai Bp. 1967. 1978.
Sz. Szentpál Mária: Táncjelírás (Lábán-kinetográfia)
I. kötet 1964. 1976.
II. kötet 1969.
III. kötet Bp. 1973.
Lányi Ágoston: Néptánc olvasókönyv Bp. 1980.

Az intézmény rendelkezik mindazokkal a helyiségekkel, eszközökkel, felszerelésekkel, melyet az idevonatkozó jogszabályok meghatároznak.

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

Csodaszarvas

Az EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” projekt módszertani fejlesztésének alkalmazása

Az EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” projekt keretében kidolgozott, és az EFOP – 3.3.5-17-2017-00042 pályázat keretében kipróbált új képzési formák, tartalom és programfejlesztések, programelemek alkalmazása egy-egy ismeretanyag feldolgozásában, mely a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését célzó informális és nem formális tanulási folyamatokat alkalmaz. Cél az informális és nem formális tanulási folyamatok megjelenése és beágyazódása a formális oktatási rendszerbe, az élménypedagógia módszertan alkalmazása, mely javítja a tanulók eredményességét, támogatja a kompetenciák fejlesztését, elősegítik az iskolai lemorzsolódás csökkenését és az esélykülönbségek mérséklődését.

TÉMAMODULOK:

1. Művészeti témamodul:

Tantárgyi kapcsolódás: Magyar nyelv és irodalom, Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc

Fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A gondolkodás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- A tanulás kompetenciái

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél: A tanulók játékos alkotó tevékenységek formájában kapjanak segítséget abban, hogy megismerjék és megértsék saját érzéseiket, képessé váljanak azok kifejezésére. A különböző művészeti alkotások széleskörű elemzésével, vizuális technikák sokaságának alkalmazásával olyan önismereti tréningen vesznek részt, mely során megismerik és kifejezik valós tulajdonságaikat, vágyaikat.

Az egyéni feladatok során lehetőségük nyílik a saját érzéseikhez és a különböző alkotótevékenységhez, technikákhoz kapcsolódó ismeretanyag mélyítésére. A korosztályuknak szóló szövegek (kortárs szöveg, népmese, állatmese) feldolgozásán keresztül megismerkedhetnek a szövegek nyelvi és formai jellemzőivel. Ezen szövegekkel kapcsolatos művészeti foglalkozásokon keresztül megtanulják jobban kifejezni különböző érzelmeiket, érzéseiket, és képesek lesznek ezeket másokban is felismerni. Gyakorlatra tesznek szert a történetek befogadásában és alkotásában, gyakorolják és alkalmazzák a verbális és vizuális kommunikáció különböző formáit, technikáit.

A gyerekek társas környezetben szabadabban tudják kifejezni érzelmeiket, és a non-formális, informális tanulás során tapasztalatokat szereznek az együttműködésről, a társas alkotó- és előadó tevékenység különböző formáiról, fedezik fel az emberi személyiség, a természet (és a világ) sokszínűségét, gazdagságát, változatosságát.

Nevelési cél:

- Megfelelő teret kapjon a csoportban megvalósított alkotó és befogadó tevékenység, mert a csoportos feladatmegoldás segíti az önismeretet és önszabályozást, továbbá a másokra való odafigyelést és elfogadást.
- A produktumok létrehozásával megélik az alkotó örömet, mely segít a kreatív gyakorlat felé vezetni a tanulókat.
- Cél, hogy az alkotásélménnyel is összekötött befogadó tevékenység a tanulás sajátos motivációjaként működjön.
- Az empátia, a kommunikáció, az együttműködés kompetenciáinak fejlesztésével a művészetet értő, értékelő személyiség fejlődése induljon meg.

Várható eredmény:

Az elméleti tudásanyag befogadása mellett a tevékenységek megvalósítása során komplex készségfejlesztés valósul meg. Az értelmi képességek közül a figyelem, az emlékezet, a fantázia és képzelet, a gondolkodási képességek fejlődnek, az ok-okozati összefüggéseket jobban felismerik. Fejlődik a beszédképességük, mozgásképességük, kézügyességük, képalkotási képességük, finommotorikus képességük, alkotó fantáziájuk, valamint a szövegértési képességük, önkifejezésük, vizuális, verbális, zenei képességeik, non-verbális kommunikációjuk, kreatív gondolkodásuk. Képesek lesznek összehasonlítani a vágyott és valós érzéseiket, vágyaikat. Fejlődik a realitás érzékük és a döntést hozó képességük is

Mélyebbé válik érdeklődésük a művészetek különböző területei iránt. Gyakorlatra tesznek szert a történetek befogadásában, alkotásában, a kreatív, művészeti tevékenységek aktív művelésében, az azokhoz való pozitív viszony kialakításában. A történeteken keresztül megtapasztalhatják a különböző döntések hatásait és következményeit. Értő művészeti viselkedést sajátítanak el. Gyakorlatra tesznek szert az együttműködések, kooperációk során, empátiájuk, toleranciájuk erősödik.

2. Környezetvédelem, természetismeret

Tantárgyi kapcsolódás: Környezetismeret, Természetismeret, Technika, életvitel és gyakorlat

Fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A tanulás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- A gondolkodás kompetenciái
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél, hogy a résztvevők tapasztalatot és ismereteket szerezzenek, megfigyeléseket tegyenek a mindennapi életük önmagukra gyakorolt hatásaival kapcsolatosan, és összehasonlítsák szükségleteiket a rendelkezésre álló erőforrások elosztása terén, miközben változatos ismeretekhez jutnak a világ sokszínűségéről. Megismerjék a globális problémák összefüggéseit, a fenntarthatóság komplexitását, kapcsolatait, ismerjék fel a problémára adható válaszokat.

Nevelési cél:

- Az egyéni hozzáállásuk változzon olyan módon, hogy egy-egy tanuló ismerje meg a saját maga fontosságát is a környezetvédelem témájában, alakuljon ki bennük a szűkebb, illetve tágabb környezetünk iránti felelősségtudat.

- Gyakorolják a mindennapi életünkben felbukkanó döntéseket és tevékeny tapasztalatot szerezzenek.
- Tapasztalják meg a rendszer gondolkozást és a csapatmunkát.

Várható eredmény:

Bővülnek ismereteiket a szűkebb, illetve tágabb környezetünkről, a globális környezeti problémákról.

Fejlődik felelősségvállalási készségük, kommunikációjuk, kritikai gondolkodásuk, digitális kompetenciájuk rendszer szemléletű gondolkodásuk.

A gyerekek érzékenyebbé válnak a globális, regionális, nemzeti és helyi környezeti problémák iránt, tudatosodik bennük a Föld erejének, kincseinek végeessége és megtanulnak ezekkel takarékosan bánni. Életkoruknak megfelelően képessé válhatnak önállóan forrást keresni az őket érdeklő témákban.

3. Sport, egészségre nevelés

Tantárgyi kapcsolódás: Testnevelés és sport, Biológia-egészségtan

Fejlesztendő kompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A gondolkodás kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél az egészségtudatos életmód, helyes táplálkozás jellemzőinek, a testi-lelki egészség tulajdonságainak megismerése, az alapvető lelki tulajdonságok és érzelmek tudatosítása, a mozgásműveltség, mozgáskultúra, a kreativitás, a képzelőerő és a nyelvi képességek fejlesztése.

Különböző mozgásos formákon keresztül a diákok ismerkedjenek meg különböző sportokkal, fejlődjön a mozgásképességük és motorikus képességük, tanulják meg a baleset esetén szükséges helyes magatartási formákat, a segélykérés lehetőségeit.

Nevelési cél:

- A tanulók egészséges szokásainak kialakítása, gyakorlása, készség szinten való alkalmazása, a testi-lelki egészségre nevelés, rendszeres testmozgási igény kialakítása, az ellenálló képesség, edzettség és önismeret fejlesztése.
- A játékok szabályainak betartása, a sportszerű viselkedés alapjainak tanulása, a felelősségtudat erősítése maguk és társaik iránt.
- A mozgásos játékokon keresztül a közös célokért küzdés, a közösségi sikerek együttes és örömteli megélése, ezzel együtt a társas készségek, együttműködés, egymásra figyelés, csoport összetartozás fejlesztése.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásmódjának kialakítása és a konfliktusok megoldására való képességek fejlesztése.
- Környezettudatosság fejlesztése szabadtéren végzett mozgásos feladatokkal.

Várható eredmény:

Új ismeretek elsajátítása az egészséges táplálkozás, a testi-lelki egészség, az alapvető érzelmek területén. Megismerik különböző sportágak alapjait, veszélyeit, a balesetmegelőzés és az elsősegélynyújtás alapjait.

Javulnak a gyerekek mozgás-, és motoros képességei, a téri-tájékozódási képességük, nyelvi képességeik, kreativitásuk és képzelőerejük fejlődik. Megtanulják a veszélyhelyzeteket megelőzni és elkerülni. Fejlődik a tanulók együttműködési, konfliktuskezelési és segítségnyújtási képessége.

Felkészíti a gyerekeket az egészséges életmódra a fizikai erőnlét fejlesztésére ösztönző szemléletmóddal. Pozitív hozzáállás alakul ki a testi-lelki egészség-tudatosság témája, a csapatmunka, a közösséghez tartozás iránt. A legváltozatosabb feladathelyzetekben, korosztályának megfelelő szintű kreativitással, képes különböző játékokban aktívan részt venni.

4. Nemzeti kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás

Tantárgyi kapcsolódás: Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Hon- és népismeret, Magyar nyelv és irodalom, Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Technika, életvitel és gyakorlat

Fejlesztendő kompetenciák:

- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái;
- A gondolkodás kompetenciái;
- Személyes és társas kompetenciák;
- Kommunikációs kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- A tanulás kompetenciái;

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél: A tanulók megismerkednek a különböző tájegységek népi kultúrájával. A korosztályuknak szóló kortárs szövegek feldolgozásán keresztül a tanulók megismerkednek azok nyelvi és formai jellemzőivel, valamint ezen szövegekkel kapcsolatos művészeti foglalkozásokon keresztül megtanulják jobban kifejezni különböző érzelmeiket, érzéseiket. megtanulják ezeket másokban felismerni.

A gyerekek társas környezetben szabadabban tudják kifejezni érzelmeiket, így a non-formális, informális tanulás során tapasztalatokat szereznek az együttműködésről, a társas alkotó- és előadó tevékenység különböző formáiról.

Nevelési cél: A népi kultúra egyes területeinek a megismerése erősíti a nemzeti és kulturális identitás kibontakozását, elkötelezetté teszi a tanulót a történeti/néprajzi jellegű események/témák/programok iránt. A tanuló felismeri, hogy az iskolán kívüli környezetben történő tanulás olyan folyamat, amelynek szervezésében, irányításában saját magának is fontos szerepe van. Erősödik a célok elérése érdekében az együttműködésre irányuló szándék, valamint annak a felismerése, hogy az együttműködés során erősítheti a társas környezet róla kialakított kedvező képét.

Várható eredmény:

A tanulók ismeretei bővülnek a magyar népi hagyományokról, egy-egy tájegység jellegzetes öltözködési/viseleti kultúrájáról, a felhasznált motívumok és más jellegű díszítőelemek világáról. Eközben felfedezik a nem iskolai körülmények között történő tanulás, valamint a közösségben történő együttműködés számos formáját és lehetőségét. Képesé teszi a tanulókat a nem iskolai körülmények között folytatott ismeretszerzésre, az ismeretekhez szükséges források felfedezésére, az információk szelektálására.. Képesé válnak a megismert népi motívumok egyéni vagy közös tevékenység keretében történő újra alkotására, valamint a közösségnek, mint tanulást támogató erőforrásnak a felhasználására, erősödik az együttműködési hajlandóságuk a csoport többi tagjával.

Fogékonyá válnak a népművészeti jellegű kulturális programok megtekintésére, valamint az ehhez kapcsolódó közösségi jellegű tevékenységekben történő aktív részvételre. Gyakorlatra tesznek szert az együttműködések, kooperációk során. Értő művészeti viselkedést sajátítanak el. Empátiájuk, toleranciájuk erősödik.

FÜGGELÉK

Fejlesztő értékelés

**A Soproni Petőfi Sándor Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola értékelési formái**

Iskolai jó gyakorlatok a fejlesztő értékelés területén

1. számú jó gyakorlat

Cél:

- jó osztályközösség kialakítása
- a sikert érezze mindenki magáénak
- az értékelés fejlesztő hatása
- figyelem folyamatos lekötése

Rövid leírás:

- piros pont, zöld pont → érdemjegy (szorgalmi feladatok)
- „10 kiséger” (a diák bevonása a fegyelmezés folyamatába)
- folyamatos motiváció - próbálom mindenért megdicsérni
- a hibázás elfogadása → segítségadás, egymástól való tanulás
- a szülők bevonása (év végi bemutató: diák, szülő)
- egészséges versenyszellem → versenyztetés („mindig ott vagyok mindenhol”)
- tanítási jelenlét a szabadidős bemutatókon, versenyeken
- rengeteg csoportmunka ← páros munka - hozzászólás, vélemény-értékelés

2. számú jó gyakorlat

Cél:

- a tanulók pozitív megerősítése
- eredményesség, hatékonyság növelése

Rövid leírás:

- a feladatok határozottak, pontosak, értelmezhetőek
- munkaformák: egyéni, páros, csoport
- kooperatív technika bevezetése
- tanulói vélemények → kikérni, meghallgatni
- differenciálás-önálló, segítséget igénylő tanulók
- „segítő” társ alkalmazása
- a téma mindenkori lezárása
- játék, játékos gyakorlatok alkalmazása
- mese, a mese szerepe, kitalált mese
- „okos dobozok”
- azonnali értékelés → tudja, hogy mit miért csinál
- egyénre szabott, differenciált feladatok (követelmények, dolgozat, ...)
- motiválás, dicséret: „a kis siker is nagy siker lehet”
- mindig lehet javítani (felelet, dolgozat)
- „katica- labda” gyűjtése (havonta → arany, ezüst, bronz)
- újonnan érkező gyermekek: 1 hónap után szöveges értékelés

3. számú jó gyakorlat

Cél:

- motiváció kialakítása, fejlesztése, megerősítése

Rövid leírás:

- tanulói értékelés (→ magadat is értékeled)
- egyéni helyzet → egyéni értékelés +bizalom, megerősítés
- értékeléshez → személyiség megismerés („profil”)
- mindezek megjelennek a követelményekben
- diák motiváltsága → motiváció kialakítása, fenntartása
- kiscsoportos helyzet → egymás értékelése, motiválása
- előadás, vizsga → minősítő értékelés → DE sikerélmény
- önértékelés: adott kérdésekre válaszok!

4. számú jó gyakorlat

Cél:

- tanulói pozitívumok kiemelése, megkeresése az önértékelés bevonásával

Rövid leírás:

- tanítók (délelőtti, délutáni) több időt töltsenek el együtt az osztállyal
- csoportok kialakítása → csoportos munka
- a nap rendjének átalakítása
- komplex foglalkozás → értékelés (kreatív írás) + játékos feladatok

5. számú jó gyakorlat

Cél:

- méltányos, eredményes hatékony: egyénre szabott értékelés

Rövid leírás:

- kincses ház modell (zseton- értékelési alap → 3 havonta)
- pontrendszer → érdemjegy nélkül → 3 hetente zárás
- pontrendszer bevezetése → nyilvántartás tanári → egyelőre havi zárás

6. számú jó gyakorlat

Cél:

- önértékelés fejlesztése
- hatékonyságot segítő fejlesztő értékelés

Rövid leírás:

- értékelés: nagyjegy, kisjegy, piros pont, fekete pont, szóbeli- szöveges értékelés egészíti ki
- párbeszéd a diákkal
- önmagához, a képességeihez mérten értékelem
- hívó mondatok: 📄, 🗣️, rövid mondatok, dicséret
- projektfeladatok (prezentációk, + feladatok) + előadás tartása

- szorgalmi feladat (pl. kísérlet, → videóra veszik (IKT))
- fejlesztő órákon → aktív részvétel
- kisjegy: órai, kreatív feladatmegoldás, szorgalmi feladat megoldása
- „lottózás”
- HF szóbeli értékelése → dicséret
- csoportmunka: egymás értékelése
- sárga lap, piros lap → feladatokkal (otthoni munka!)
- csoportmunka → zsetonok
- versenyeztetés – értékelés, kiemelés
- OF-ként: közösségi munka, aktivitások, képességfa - „nekem az tetszik benned, hogy.”

7. számú jó gyakorlat

Cél:

- motiváció fejlesztése
- hatékony egyéni tanulás

Rövid leírás:

- szülőkkel való kapcsolat → pozitív megközelítés, bizalom
- „fejlődésem” lap → a diák tartja nyilván (öndiagnózis, önértékelés)

8. számú jó gyakorlat

Cél:

- hatékony tanulás – az egyéni felelősség, az értékelés szerepének növelésével

Rövid leírás:

- projekt munkák, feladatok alkalmazása, értékelése
- bonus-malus rendszer: órai munka, hozott könyv, prezentációk: a pedagógus vezeti a nyilvántartást
- facebook csoport, e-levelezés → segítség kérés

9. számú jó gyakorlat

Cél:

- motiváció, eredményes, sikeres tanulás kialakítása, fejlesztése

Rövid leírás:

- „motivációs tréner”
- dicsőségtábla: 2 felelőssel, diákok készítik el
- minden hónapnak van témája, neve
- baráti légkör kialakítása, pozitív megközelítés, játékkal indítás az órán